

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

81'inci Birleşim

29 Nisan 2025 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ, Bingöl ve Tunceli illeri ile Elâzığ'ın Karakoçan, Kovancılar ve Palu ilçelerinde meydana gelebilecek olası bir depremin yaratabileceği olumsuz etkilere ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in, Türkiye'nin azalan doğurganlık hızına ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, 30 Nisan Çarşamba günü gerçekleştirilecek olan engelli öğretmen atamasına ilişkin açıklaması

2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Milleyha Kuş Cenneti'ne ilişkin açıklaması

3.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, İstanbul'da geçen hafta meydana gelen depremlere ilişkin açıklaması

4.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, ülke çapında etkili olan zirai dona ilişkin açıklaması

5.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle ilgili uluslararası alanda yaşananlara ilişkin açıklaması

6.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, elektrik faturalarında devlet desteği tutarının belirtilmesine ilişkin açıklaması

7.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'da pazar gecesi yaşanan heyelana ilişkin açıklaması

8.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, kurumlar vergisi beyannamesi verme süresine ilişkin açıklaması

9.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, siyaseti ne için yaptıklarına ilişkin açıklaması

10.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, kurumlar vergisi beyannamesi verme süresine ilişkin açıklaması

11.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, 19 Marttan bu yana İstanbul'da yaşananlara ilişkin açıklaması

12.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars Açık Cezaevindeki kesimhaneye ilişkin açıklaması

13.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, 27 Nisan e-muhtırasına ilişkin açıklaması

14.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, deprem sonrası Hatay'daki okullara ilişkin açıklaması

15.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, sağlık bilimleri lisansiyerlerinin kamuda istihdamına ilişkin açıklaması

16.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, süt üreticilerinin sesi olarak Tarım Bakanına seslendiğine ilişkin açıklaması

17.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'deki vatandaşların elektrik faturası sorununa ilişkin açıklaması

18.- Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in, Kutulamare Zaferi'nin 109'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

19.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 27 Nisan e-muhtırasına ilişkin açıklaması

20.- Kahramanmaraş Milletvekili Tuba Köksal'ın, Kutulamare Zaferi'nin 109'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

21.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, milletten aldığı yetkiyi polise saldırmak için kullananlara ilişkin açıklaması

22.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, 16 milyon İstanbullu adına CHP milletvekillerine sorduğuna ilişkin açıklaması

23.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Ordu-Giresun Havaalanı'na ilişkin açıklaması

24.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, ülkenin depreme hazır hâle getirilmesi için iktidarın yapması gerekenlere ilişkin açıklaması

25.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, gazetecilerin tutuklanmasına ilişkin açıklaması

26.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, kurumlar vergisi beyannamesi verme süresine ilişkin açıklaması

27.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalıskan'ın, Hatay'ın ve diğer deprem illerinin iş yeri sorununa ilişkin açıklaması

- 28.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in Amerika Birleşik Devletleri'nde katıldığı toplantılar sonrasında yaptığı açıklamalara ilişkin açıklaması
- 29.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, mali müşavirlerin sorunlarına ve kurumlar vergisi beyannamesi verme süresine ilişkin açıklaması
- 30.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, staj ve çıraklık mağdurlarına ilişkin açıklaması
- 31.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 32.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, usule ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 33.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 34.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 35.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 18 Mart Şehitler Günü'yle ilgili verdikleri kanun teklifine, Kutulamare Zaferi'nin 109'uncu yıl dönümüne, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine, yaşanan zirai don felaketine ve TARSİM'e, onuncu yargı paketinin kapsamına ve GSM operatörlerine ilişkin açıklaması
- 36.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Samsun'un Canik ilçesinde meydana gelen heyelana, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Türkiye'nin nüfus artış hızıyla ilgili ifadesine ve Sağlık Bakanının "aile" tanımına ilişkin açıklaması
- 37.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Marmara Denizi'nde meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki depreme, Genel Başkanları Devlet Bahçeli'nin İstanbul'la ilgili ifadelerine, Osman Batur'un şehadetinin yıl dönümüne ve Kutulamare Zaferi'nin yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 38.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bugün yapılan gözettilere, 1 Mayıs İşçi Bayramı'na, TÜİK'in açıkladığı dar tanımlı işsizlik oranına, kadınlar için taleplerine ve İstanbul'da yapılan operasyona ilişkin açıklaması
- 39.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Adalet Bakanının bugünkü açıklamalarına, 19 Martta ve sonrasında yaşananlarla ilgili Adalet Bakanına sormak istediği sorulara ilişkin açıklaması
- 40.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Parlamento Muhabirleri Derneğinin 61'inci kuruluş yıl dönümüne ve Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Bekir Bozdağ, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 41.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 42.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Parlamento Muhabirleri Derneğinin kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 43.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Parlamento Muhabirleri Derneğinin kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 44.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 45.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 46.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 47.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Soma davasının bugünkü duruşmasına ilişkin açıklaması
- 48.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık'ın konuşması sırasında mikrofonun kapanmasına ilişkin açıklaması
- 49.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 50.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, CHP grup önerisi üzerinde yapılan konuşmalara ilişkin açıklaması
- 51.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 52.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 53.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 54.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Bekir Bozdağ'a ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 55.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

56.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

57.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bazı milletvekillerinin yaptıkları açıklamaları sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Bekir Bozdağ'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, TBMM Başkanlığı Dışişleri Komisyonu Başkanı Fuat Oktay ve beraberindeki Dışişleri Komisyonu heyetinin 5-7 Mayıs 2025 tarihleri arasında İspanya'ya resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi hususuna ilişkin tezkeresi (3/1110)

B) Önergeler

1.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, (2/2827) esas numaralı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/101)

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen tarafından, deprem kuşağında yer alan Türkiye'nin riskli konut stokunu dönüştürmek üzere ucuz ve uzun vadeli finansman kaynağı bulmaya yönelik modellerin araştırılması amacıyla 29/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Nisan 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı ve 19 milletvekili tarafından, basın özgürlüğünün önündeki engelleri kaldıracak, gelişmesini sağlayacak adımların tespiti ve RTÜK'ün tarafsızlığını yitiren bir kuruma dönüştüğüne dair iddiaların araştırılması amacıyla 29/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Nisan 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek ve arkadaşları tarafından, sendikalaşmanın önündeki engellerin araştırılması amacıyla 29/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Nisan 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Namık Tan ve arkadaşları tarafından, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yasa dışı faaliyetlerde bulunanlar ve bunların Türkiye Cumhuriyeti'nde üst siyasi kademelerde görev yapmakta olan kişilere karşı şantaj amaçlı kayıtları bulundurduğuna dair iddiaların araştırılması amacıyla 29/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Nisan 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 200, 96, 43, 172, 171, 188, 168, 195, 196, 148 ve 150 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun çalışma saatlerine, 200 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ve kanun teklifinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ve Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir ile 45 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3046) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 200)

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Gürbulak Sınır Kapısı üzerinden ticareti yapılabilen ürünlere ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/26603)

2.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, gençlerin tarım sektöründe daha fazla yer alması için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/26614)

3.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, kaçak olarak çalışan veya iş yeri işleten yabancılara yönelik denetimlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/26617)

4.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Türk Hava Kurumuna ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/26618)

5.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, askerî hastanelerin yeniden açılması talebine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/26620)

6.- İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, Türk Devletleri Teşkilatı üyesi bazı devletlerin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile yürüttüğü diplomatik temaslara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/26621)

7.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Tarım Kredi Kooperatiflerinin koyun ticaretinde aldığı komisyon ücretinde yaşanan artışa ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/26725)

8.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İzmir'in Çeşme ilçesinde bir taşınmazla ilgili yapılan plan değişikliklerinin çevresel etkilerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/26728)

9.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2019-2025 yılları arasında haklarında acele kamulaştırma kararı alınan taşınmazlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/26729)

10.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bazı basın ve yayın kuruluşlarının internet sitelerine kamu kurum ve kuruluşlarından erişimin engellendiği iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/26731)

29 Nisan 2025 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rumeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 81'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Bingöl'ün yerel sorunları hakkında söz isteyen Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'ye aittir.

Sayın Hülakü, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve çok kıymetli halklarımız; Türkiye bir deprem ülkesidir, tespiti bir haftadır hemen her gün doğrulanmaya devam ediyor. İstanbul'da, Kütahya'da, Elâzığ'da, Bingöl'de her an deprem yaşanıyor. İnsanlar her güne fay hatlarının gölgesinde, bir felaketin korkusuyla başlıyor. İşte, bu fay hatlarının ve felaket senaryolarının göbeğinde Bingöl duruyor. Bütün uzmanlar Yedisu Fay Hattı'nda her an 7'nin üzerinde bir deprem beklerken Bingöl halkı adına buradan soruyorum: Bingöl depreme hazır mı? Mesela, mevcut yapı stokunun depreme dayanıklı olup olmadığı belirlendi mi? Aktif fay hatlarına göre imar planları revize edildi mi? Bingöl'ün deprem senaryosu hazırlandı mı? Bu sorulara verilen bir cevap yok, bu soruların cevabına dair bir hazırlık dahi yok. Valisinden belediye başkanına, iktidar vekillerinden idari yöneticilere kadar herkesin dilinde aynı ezber tekrarlanıp duruyor: Bingöl'ün yapı stokunun yüzde 70'inden fazlası yenilenmiştir. Ama bu ezbere dair ne bir delil var ne de bir çalışma emaresi. Hamasetle Bingöl halkını oyalamaya devam eden bir anlayış şehri yönetiyor. Bakın, hiçbir envanter sunamıyorsunuz. Onun için depreme hazır olmayan bir kente "Depreme hazırdır." demeyin, yoksa bu enkazın altında önce siz kalırsınız.

Değerli milletvekilleri, aynı anlayış Bingöl'ü sadece merkez ilçeden ibaret zannediyor. Bingöl'ün yedi ilçesinin hiçbiri depreme hazır değil. Bakın, Bingöl'ün değil, Türkiye'nin en riskli ilçesi Yedisu ile Karlıova ilçemizdir. Yedisu ilçesine sadece tek şeritli bir yolla ulaşıyor, ilçenin dış dünyayla tek bağı da bu yoldur. Depremde bu yol çökerse Yedisu'ya ulaşmak mümkün olmayacak. Alternatif yollar, köyler için acil durum planları yok. Yedisu halkı kaderine terk edilmiş durumdadır. Şehir merkezinde binaların yüzde 75'inin yenilendiği söyleniyor ancak bu binaların dayanıklılığına dair şeffaf bir rapor yok. Deprem Yönetmeliği'ne uygunluk denetimleri yapılmış mı bilinmiyor. Bu sessizlik güvensizliği büyütüyor. Bingöl'de insanlar hangi binanın altında kalacağını bilmeden yaşıyor. Korku her sokakta, her evde kol geziyor. İlçelerde, köylerde depreme dair hiçbir hazırlık yok. Ne bir acil durum planına ne de halkı bilinçlendirmeye dair tek bir çalışma emaresi yok. Eğer bu işin sorumluları bilmiyorsa buradan kendilerine söyleyelim; deprem sadece bir şehrin merkezini değil, ilçeleri ve köylerini de etkileyecektir. Açıkçası, Bingöl halkını depremden daha çok iktidarın ve yetkililerin sessizliği ve sorumsuzluğu korkutuyor. Bu vurdumduymazlık Bingöl halkının hayatını hiçe saymaktan başka bir şey değildir. Biz enkaz altında "Sesimizi duyan var mı?" diye bağırarak istemiyoruz, biz buradan söylüyoruz: Sesimizi duyun, Bingöl depreme hazır değildir.

Değerli milletvekilleri, bir diğer konu da Bingöl Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı geçtiğimiz günlerde bir açıklama yaptı. Bu açıklamaya göre, mart ayında 17.757 hane 80 milyon 700 bin TL maddi yardım talebinde bulunmuştu. Manşet çok büyük: 80 milyon. Peki, gerçek ne? Gerçek, Bingöl halkı yoksullukla terbiye ediliyor. Gerçek, Bingöl'de her 4 haneden 1'i yardıma muhtaç hâlde. Hane başına düşen para ortalama 4.500 lira. 4.500 lirayla bugün Bingöl'de bir evin kirasının yarısı dahi ödenmiyor. 4.500 lirayla 5 kilo et dahi alınamıyor. İşte, iktidarın sadaka kültürünün memleketi getirdiği hâl budur. Bu yoksulluktan utanmanız gerekirken siz bununla övünüyor ve utanmadan bunun propagandasını yapıyorsunuz. Bir yanda yoksulluğa mahkûm edilen binlerce hane, diğer yanda adaletsiz ekonomi politikalarıyla zenginleşen yandaş sermaye. Bu tablo halkımızın kaderi değil, yanlış politikaların sonucudur. Bingöl halkı bu yoksulluğu değil, onurlu bir yaşamı, güvenli bir geleceği hak ediyor ve Bingöl halkı yardım kuyruklarında değil, emeğe ve üretime dayalı, öznesi olduğu bir ekonomik geçim kültürüne layıktır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Hülakü, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı ikinci söz, Elâzığ, Bingöl ve Tunceli illeri ile Elâzığ'ın Karakoçan, Kovancılar ve Palu ilçelerinde meydana gelebilecek olası bir depremin yaratabileceği olumsuz etkiler hakkında söz isteyen Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'a aittir.

Sayın Erol, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ, Bingöl ve Tunceli illeri ile Elâzığ'ın Karakoçan, Kovancılar ve Palu ilçelerinde meydana gelebilecek olası bir depremin yaratabileceği olumsuz etkilere ilişkin gündem dışı konuşması

GÜRSEL EROL (Elâzığ) - Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Deprem artık Türkiye'nin gerçeği olduğu gibi her an, her ilde, farklı illerimizde her gün alarm vermeye başladı. İşte geçtiğimiz günlerde İstanbul'da bir deprem yaşadık, yine ertesinde Elâzığ'da bir deprem yaşadık. Allah'tan can kaybı yok, mal kaybı yok, vatandaşlarımızın mülkiyet hakkıyla ilgili bir sorun yaşamadık ama deprem bu ülkenin bir gerçeği. Biz 2020 yılında bir deprem yaşadık ve 2020 yılında deprem sonrası -çoğu zaman- birkaç kez bu Meclis kürsüsünden bu konuşmaya benzer konuşmalar yaptım. 2020 yılında devlet Elâzığ'daydı. Yani "devlet" derken yalnızca bakanlıklar olarak değerlendirmeyin, siyasi parti ayrımı yapmaksızın bütün belediyeler geldi; CHP'li belediyeler, MHP'li belediyeler, AK PARTİ'li belediyeler, DEM PARTİ'li belediyeler, herkes Elâzığ'daydı, bakanlarımız Elâzığ'daydı ve Elâzığ'da çok başarılı bir deprem süreci yönetildi. Hemen müdahaleler yapıldı, önlemler alındı, hak sahiplerinin hak sahiplikleriyle ilgili tespitler yapıldı, TOKİ konutları hızlı bir şekilde yapıldı. 2020 depreminden sonra Elâzığ'da TOKİ 25 bin konut yaptı. 2023 yılında Kahramanmaraş merkezli depremden 11 il etkilendi ama Elâzığ'da daha önceden - 2020 depremi sonrası- alınan tedbirlerden kaynaklı can ve mal kaybımız olmadı. Eğer 2020 yılında o tedbirler alınmasaydı 2023 yılında biz de Maraş gibi, Malatya gibi, Osmaniye gibi, Hatay gibi bir enkazla ve can kayıplarıyla karşılaşabilirdik.

Bunu niye anlatıyorum? Şimdi, Türkiye'de birçok ilimiz deprem riskine açık hâle geldi, bilim adamları her gün televizyon kanallarında ülkeyi uyarır hâldeler. Yani benim buradaki konuşmam yalnızca Elâzığ'a yönelik değil, aynı zamanda Yalova'da, aynı zamanda Bolu'da, Düzce'de, Kahramanmaraş'ta, Çanakkale'de, Balıkesir'de; bu illerde de deprem riski var, İstanbul'da da deprem riski var. Benim burada Meclise anlatmak istediğim, deprem öncesi tedbirler alınarak deprem sürecinde yaşanacak mağduriyetlerin giderilmesi lazım çünkü yine, Elâzığ'da yaşadık ve gördük, deprem öncesi alınan tedbirlerden kaynaklı devlete maliyet 1 liraysa deprem sonrası aynı mağduriyeti giderdiğiniz zaman devlete maliyeti 7 lira ile 10 lira arasında değişiyor yani 7 katı ile 10 katı arasında değişiyor. Onun için, depremin olmasını beklemek doğru değil. Deprem olmadan deprem riski olan tüm illerimizi, depremin etkilerini en az seviyeye düşürebilecek depreme hazırlıklı kentler hâline getirmek lazım. Bu anlamda tabii ki diğer illerin milletvekilleri de kendi illerindeki deprem riskleriyle, olası bir depremde yaşanacak sorunlarla ilgili bu Parlamentoyu zaman zaman bilgilendiriyorlar ama bizim kendi ilimize, Elâzığ'a gelecek olursam, bizim kendi ilimizde yaşanacak bir depremden ziyade çevre illerimizde yaşanacak bir depremin Elâzığ'a çok olumsuz etkileri olacak. Neresi bu iller? Tunceli ve Bingöl. Hatta geçtiğimiz günlerde biz 23 milletvekili Tunceli'yi ziyaret ettik. Hatta buradan da ifade ettim, Tunceli Valimiz çok başarılı işler yapmış. Arkasından Sayın Çevre Bakanımız Murat Kurum Bey'i ziyaret ettik. Bu ziyaretimiz sonucunda Tunceli'de de tedbirler alınmaya başlandı, konutlar yapılmaya başlandı ama benim anlatmak istediğim, bu, bire bir ilişkilerle olmamalı veya bu, yalnızca bir ile dönük de olmamalı; bu tedbirler, risklere göre, önceliğe göre Türkiye genelinde yaygınlaştırılmalı.

Tunceli ve Bingöl depreminin Elâzığ'da yaratacağı en büyük etki ve bizim kendi bölgemizde yaratacağı, ilçelerimizin etkileneceği alan -işte, Elâzığ milletvekillerimiz de burada- özellikle Karakoçan, Kovancılar ve Palu ilçelerimiz bundan çok olumsuz etkilenecektir. Onun için diyorum ki deprem olmadan önce Elâzığ'da yapılan çalışmalar aynı şekilde bu 3 ilçemizde de yapılmalı, deprem öncesi alınması gereken tedbirler alınmalı ve depremin olması beklenmemeli. Aynı zamanda, Tunceli ve Bingöl'de de -sayın Bingöl milletvekili de gündeme getirdi- bu 2 ilde de alınması gereken tedbirler alınmalı.

Bizim Elâzığ olarak olası bir depremde şu anlamda da olumsuz etkilenme durumumuz var. Aynı zamanda -depremden kaynaklı- Tunceli ve Bingöl'ün ticari ilişkileri, sosyal ilişkileri Elâzığ'la iç içe olduğu için deprem sonrası düzensiz bir göç de alacağız ve Elâzığ'ın altyapısı, Elâzığ'daki konut stokumuz bu düzensiz göçü de kaldıracak düzeyde değil. Onun için, yerinde çözüm üretilmeli, yerinde tedbir alınmalı. Artık deprem Türkiye için gündeme getirilecek bir konu değil, bir alarm meselesidir.

Bu anlamda Parlamentoyu bilgilendirir, hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Erol.

Gündem dışı üçüncü söz, Türkiye'nin azalan doğurganlık hızı hakkında söz isteyen Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'e ait. Sayın Keşir, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in, Türkiye'nin azalan doğurganlık hızına ilişkin gündem dışı konuşması

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin azalan doğurganlık hızı ve tehditler üzerine gündem dışı söz almış bulunuyorum.

Malumunuz, yeni yayınlanan nüfus projeksiyonlarında Türkiye'nin doğurganlık hızı, aslında 2018 projeksiyonunda 2023 için Türkiye'nin beklenen doğurganlık hızı 1,99 iken ne yazık ki gerçekleşen 1,51 oldu ve ilk defa, Türkiye, 2023 yılında OECD ortalamasının altına düştü. OECD ortalaması 1,58 ama şunu da söylemem lazım: OECD ortalamasını 1,58 yapan da İsrail'in doğurganlık hızı; İsrail'in doğurganlık hızı 3. Bunu niye söylüyorum? Filistin ve Gazze'de her gün çocuk ölümleri, kadın ölümleri yaşanırken İsrail nüfus artırıcı politikalarıyla kendi doğurganlık hızını 3'e yükseltmiş durumda. Tarih boyunca hiç 2,7'nin altına düşmemiş İsrail'in doğurganlık hızı; 2,7'ye düştüğünde de -1990'lı yıllarda- hemen nüfus artırıcı politikalara geçmiş ve teşvikler uygulamıştır.

Konuyu çalışanlar bilir, doğurganlık hızında iki kritik eşik var, birincisi 2,1 eşiği. Bu, şu demek: Doğurganlık hızı 2,1'e düştüğünde artık nüfus durağanlaşıyor, hatta yaşlanıyor. Bir başka kritik eşik de 1,9. Bu, niye önemli? Eğer doğurganlık hızı 1,9'a

gerilemişse artık geri döndürülemez bir eşikteyiz demektir. Bu rakamları niye veriyorum? Türkiye'nin doğurganlık hızının 2023 itibarıyla 1,51 olduğunu tekrar hatırlatmak için söylüyorum.

Bununla beraber, bir başka rakam daha vereceğim bu konuda çünkü genellikle verilere dayanmadan, birkaç haberle konuşma ve politika üretilmeye çalışılıyor ama veriler bize çok başka şeyler söylüyor. Bakın, İngiltere'nin -ya, İngiltere'nin bazıları için çok önemli olduğunu biliyorum, onun için özellikle İngiltere'den örnek vermeyi tercih ettim- 3 çocuktan 1,5 çocuğa düşmesi yüz on iki yıl almış ama Türkiye'nin 3 çocuktan 1,5 çocuğa düşüşü ne yazık ki otuz iki yılda gerçekleşti. Bu da son derece önemli bir veri.

Bir başka konu -bu konuyu tartışanların yine bilmek istemediği bir konu- 40 yaş üstü kadınlara soruluyor "Kaç çocuk sahibisiniz? İmkânınız olsa kaç çocuk sahibi olmak isterdiniz?" diye. Kadınların yüzde 60'ı istedikleri çocuktan daha az çocuğa sahip olduklarını söylüyorlar yani imkânları olsa kadınların yüzde 60'ı sahip oldukları çocuktan daha fazla çocuk doğurmak istiyor aslında. Aslında bu söylediğim araştırma da bizim politikalarımızın temelini oluşturuyor; bunu da buradan kayda geçirmek istiyorum. Biz Onuncu Kalkınma Planı çerçevesinde, artık, nüfus artışı politikalarına geçmiş durumdayız. Bunun da temel sebebi, az önce söylediğim gibi, kadınların yüzde 60'ını sahip olmak istedikleri çocuk sayısına ulaştırmayı hedefliyoruz az önceki Türkiye tablosunu da değiştirmek amacıyla; bunu da buradan ifade etmek istiyorum.

Türkiye tarihine kısaca bir baktığımızda aslında bunun ilk olmadığını görürüz, nüfus artırıcı politikaların. 1920'de savaş sonrası Türkiye nüfusundaki çok yoğun azalışın sonra Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla nüfus artırıcı politikalarla 1920'de geçti bu ülke ve ciddi sonuçlar alındı ama ne yazık ki 1965 yılında Nüfus Planlaması Yasası adıyla nüfusu zorla azaltan politikalarla geçildiğinde aslında bugünkü vahim tablonun da temeli atılmış oldu. Bunu niye söylüyorum? Benim kuşağım o politikaların yani Nüfus Planlaması Yasası'nın uygulandığı dönemi hatırlar, vâkıftır. Köy köy, kasaba kasaba gezilerek kadınlara bir politika dayatıldı, zorla kadınlara daha az doğurmaları yönünde politikalar uygulandı hatta hatırlayın, az çocuk sahibi olmak statü, çok çocuk sahibi olmak alay konusu oldu; böyle günlerden geçti ülkemiz ve ne yazık ki bugün nüfusun bu derece az olmasının yani doğurganlık hızımızın 1.51'e düşmesinin temelleri o günlerde atıldı. Ne yazık ki aynı dönemde kürtaj da bir doğum kontrol yöntemi olarak hayatımıza girdi.

Sayın milletvekilleri, önemli olduğunu düşündüğüm bir başka veriyi daha paylaşmak istiyorum sizinle. Doğurganlık hızında ev kadınları ve çalışma hayatında olan kadınlarla ilgili de yapılan çalışma verileri var. Sadece çalışma hayatı ve istihdamla ilişkili değil bu konu yani istihdamdaki kadınlara verdiğimiz teşviklerle doğurganlık hızını artıramayacağız çünkü ev kadınlarında da doğurganlık oranı 1,72.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Keşir, lütfen tamamlayın.

AYŞE KEŞİR (Devamla) - Toparlayacağım hemen Başkanım.

O anlamda teşviklerin tüm aileyi ve tüm kadınları kapsayan şekilde genişletilmesi gerekiyor; bunu da buradan kayda geçirmek istiyorum.

Bir başka hususu bir cümleyle söyleyip sözlerime son vereceğim: Sezaryen doğum. Dünya Sağlık Örgütü doğumların içinde sezaryen oranını yüzde 15 olarak açıklıyor kabul edilebilir oran olarak. Sadece bir rakam vereceğim ve okuryazar olan herkesin anlayacağını düşünüyorum: 2022 yılındaki sezaryen oranı yüzde 60, doğumlar içinde. Yüzde 15 nerede, yüzde 60 nerede! Okuryazar olan herkesin tehlikenin boyutunu anlayacağını düşünüyorum. 2100 yılı için Türkiye projeksiyonunda ne yazık ki ülkemizin nüfusunun 55 milyon olacağı bunun için öngörüyoruz.

Tabii, şunu söylemem lazım: "Aileyi parçalamayı öneriyoruz." diye pankart açanlarla, kürtajı bir doğum kontrol yöntemi sayanlarla, siyaseti için kadınları araçsallaştıranlarla elbette aynı düşünmeyeceğiz, elbette aynı düşünmüyoruz. Bu anlamda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE KEŞİR (Devamla) - Ben heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Keşir, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 30 milletvekiline birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz, Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'ye ait.

Sayın Öncü, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, 30 Nisan Çarşamba günü gerçekleştirilecek olan engelli öğretmen atamasına ilişkin açıklaması

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 30 Nisan Çarşamba günü gerçekleştirilecek olan 2025 yılı engelli öğretmen atamasının ülkemize ve eğitim camiamıza hayırlı olmasını temenni ediyor; bu vesileyle, atamaya hak kazanan 1.381 öğretmenimizi yürekten tebrik ediyorum.

Hayatın tüm zorluklarına rağmen yılmadan mücadele eden, azim ve kararlılığıyla hepimize ilham olan engelli öğretmenlerimizin, yalnızca bilgileriyle değil aynı zamanda mücadele azimleriyle de Anadolu'nun dört bir köşesinde öğretmenlikleri ilham olacak.

Bu anlamlı atama sürecinde başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, emeği geçen Millî Eğitim Bakanımız Yusuf Tekin'e saygılarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur...

2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Milleyha Kuş Cenneti'ne ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Samandağ'da bulunan Milleyha Kuş Cenneti'ni dahi korumayan iktidara sesleniyorum; doğal yaşam yok edilirken susan, betonu alkışlayan iktidara sesleniyorum: Dünyada az rastlanan kuş türlerinin barınma alanıdır Milleyha. Türkiye'deki kuş türlerinin neredeyse tamamı burada bulunuyor. Depremden sonra bu alana siz binlerce ton moloz döktünüz. Ağaç dallarına yapıstırıcıyla kurulan tuzaklarla kuşlar öldürüldü, Milleyha Kuş Cenneti kuşlar için cehenneme döndü.

Biz, bu iktidarın cehennemi çevirdiği tüm hayatları cennete çevirmek için mücadele etmeye devam edeceğiz. Biz, bu cennet vatanda cehennemi yaşattığınız gençlerin, emeklilerin, asgari ücretlilerin, kuşların ve tüm canlıların hakkını koruyacağız, hayatı onlar için yeniden cennete dönüştüreceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar...

3.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, İstanbul'da geçen hafta meydana gelen depremlere ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, İstanbul, büyüklükleri 5,9 ve 6,2 olan depremlerle sarsıldı; vatandaşlar geceyi sokaklarda, bulabildikleri afet toplanma alanlarında veya araçlarında geçirdi. Ağustos 1999 ve 6 Şubat depremlerinden ders çıkarmadınız ve tedbir almak yerine vatandaşların sığınabilecekleri parkları, askerî alanları ardı ardına imara açıp lüks rezidanslar ve 95'in üzerinde AVM'nin yapılmasına izin verdiniz. Önemli finans kuruluşlarının merkezlerini İstanbul'a taşıyarak göçü teşvik ettiniz. Sınırlı gerçekleştirdiğiniz kentsel dönüşümü, halk için değil parası olan ve vatandaşlık almak isteyen yabancılar için kullandınız.

Biz "deprem" diyoruz, siz "Kanal İstanbul" diyorsunuz; biz "çevre, su, hava, doğa" diyoruz, siz "rant" diyorsunuz; biz çocuklarımızın geleceği için "vatan" diyoruz, siz vatan topraklarını satıyorsunuz.

BAŞKAN - İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen...

4.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, ülke çapında etkili olan zirai dona ilişkin açıklaması

SEDA KÂYA ÖSEN (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bildiğiniz üzere, geçtiğimiz haftalarda yaşamış olduğumuz zirai don afeti ülke çapında etkili olmuş, 65 ilimizde tarımsal ürünlere zarar vermiştir. Hasar tespit çalışmaları konusunda eksiklikler olduğu dile getirilse de ekipler sahada çalışmalarını sürdürmektedir. Ülkemizin sebze ve meyve bahçesi olan Ege Bölgemizde de etkili olan don afeti, Manisa-İzmir-Kemalpaşa hattında kendisini sert bir şekilde göstermiştir.

Mutfaktaki pahalılıkla hâlihazırda baş edemeyen vatandaşlarımızın daha fazla mağduriyet yaşamaması adına meyve ve sebze fiyatlarında yaşanacak artışlar kontrol edilmelidir. Çiftçilerimize destek verilmelidir, Ziraat Bankası asli görevi olan çiftçi desteklerine yoğunlaşmalıdır.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla...

5.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle ilgili uluslararası alanda yaşananlara ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde sendikalar tarafından yaşatılan yasakçı yaklaşımların yanında uluslararası alanda yaşananlar da bizleri derinden üzmektedir. Hakikati gizlemenin, kafayı kuma gömmenin gereği yoktur; yalın gerçeği haykırıyoruz: Arap dünyasının Gazze'yi gözden çıkardığı gibi Türk dünyası da maalesef Kıbrıs'ı gözden çıkarmıştır. Bu arada Türkiye ne yapmıştır? Hiç; evet, hiç.

Kuzey Kıbrıs'ta külliye yapmaktan daha önemlisi, Türk Devletleri Teşkilatının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni tanınması değil midir? Mavi vatan derken, Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon yataklarından söz ederken, Akdeniz'in karşı kıyısındaki dost ülkeler münhasır ekonomik bölgeler ilan ederken düştüğümüz şu hâle bakın: Kıbrıs elden gidiyor. Dimyat'a pirince giderken eldeki bulgurdan olmayalım. Kıbrıs, bizim Akdeniz'deki batmayan gemimizdir. Bu böyle biline diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Amasya Milletvekili Reşat Karagöz...

6.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, elektrik faturalarında devlet desteği tutarının belirtilmesine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Son aylarda elektrik faturalarına faturanın bir kısmının devlet tarafından karşılandığı notu düşülerek yurttaşlarımıza algı operasyonu yapılmaktadır. Oysa elektrik sektöründe dönen oyun bambaşkadır. Bugün Türkiye'de elektrik üretiminin yüzde 83'ü, dağıtım ve satışın ise tamamı özel şirketlere verilmiştir. Kamu şirketi olan Elektrik Üretim AŞ, elektriğin yüzde 17'sini üretmesine rağmen tüketilen elektriğin yüzde 47'sini karşılamaktadır. Aradaki yüzde 30'luk farkı karşılamak için elektriği üreticilerden pahalıya alıp dağıtıcılara ucuza satarak kamu göz göre göre zarar ettirilmektedir. Yaratılan bu devasa zarar hazineye yüklenmekte, faturalara "devlet desteği" yazılarak da halk kandırılmaktadır. İşin gerçeği şudur: Vatandaşa destek yoktur, yandaşa servet transferi vardır.

Bizim iktidarımızda elektrik gibi stratejik bir sektörü bile yandaşa peşkeş çeken bu düzen yıkılacak, halkın kaynakları halkın emrine sunulacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.
BAŞKAN - Samsun Milletvekili Murat Çan...

7.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'da pazar gecesi yaşanan heyelana ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Pazar gecesi Samsun'da yaşanan heyelanda hayatlarını kaybeden 2 yavrumuza ve babalarına Allah'tan rahmet, ailelerine sabırlar diliyorum.

Arazi yapısı, yağış rejimi gibi parametreler göz önünde bulundurulduğunda Samsun, heyelan yönünden büyük risk taşıyor ancak Samsun'da bu heyelanları tetikleyen temel faktör jeolojik koşullar değil suistimaldir. Samsun; yıllardır, plansız şehirleşmeye, mühendislik hizmetinden yoksun yapılaşmaya, altyapı yetersizliğine ve denetimsizliğe maruzdur. İmar rantı peşinde koşup plansız kentleşmeyi Samsun'a dayatanlar felakete davetiye çıkarıyor, Samsun'a ihanet ediyor diye yıllardır uyarıyoruz, dinletemiyoruz. İşte, ihanetin belgesi, heyelan yaşanan noktadaki akaryakıt istasyonunun 24 Ekim 2024 tarihli yapı ruhsatı; o ihanetin bedelini pazar gecesi 3 canımızla ödedik.

Teşekkür ediyorum.
BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt...

8.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, kurumlar vergisi beyannamesi verme süresine ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) - Sayın Başkan, yarın 30 Nisan, kurumlar vergisinin ödenmesinin son günü. Takdir edersiniz ki 120 bin mali müşavir, vergi yasalarındaki sürekli değişiklikler sebebiyle bu konuda 30 Nisanın yetersiz olduğunu söylemekteler, on gün uzatılması talepleri var. Maliye Bakanı ısrarla "Dijital ortamda bu hemen yapılabilir." dese de bu, böylesi mümkün olmayan bir vergi düzenlemesinin tamamlanma sürecidir.

Aracılığınızla, Maliye Bakanına, Gelir İdaresine 30 Nisan kurumlar vergisi son gününün on gün uzatılması talebini bildiriyor, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan...

9.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, siyaseti ne için yaptıklarına ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kutulamare sadece bir askerî zafer değildir; inançla, stratejiyle, azimle ve vatan sevgisiyle yoğrulmuş bir iradenin tarihe mührünü vurduğu şanlı bir destandır. Ecdadımız Çanakkale'de, Kutulamare'de, Sakarya'da destan yazmıştır; şanlı tarihimize övünmek de elbette hakkımızdır.

Bugün bizler bu asil mirasın izinde yürürken geçmişle övünecek bir değeri olmayanlarsa otel lobilerinde kameraları bantlatan utanılası sahnelerle tarihe geçiyor. Milletin iradesini temsil eden delegelere verilen çantalar, valizler, kapalı kapılar ardında dönen pazarlıklar...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Ya, ne ilgisi var, ne alakası var!

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Bu, siyaset değildir. Sözüm ona "değişim" diyenlerin kirli düzenin bekçiliğine soyunması da ibretliktir.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Hep kendinizi savcı yerine koydunuz, yeter artık ya!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Para sayma makinelerinin sahibini biliyor musun!

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - "Ce-Ha-Pe"nin tarihi artık Kuvayımillîye'den değil; lobi siyasetinden, valiz siyasetinden, rant odaklı hizişmelerden okunur hâle gelmiştir.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Ayıp denen bir şey var ya!

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Başka konuşacak konunuz yok; gel, Türkiye'nin sorunlarına gel, sorunlarına...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Tekirdağ'ın bir tane sorununu konuş Mestan Vekilim ya, Tekirdağ'ın bir sorununu konuş ya!

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Bizim anlayışımızda siyaset millet için, değer için yapılır; koltuk için yapılmaz. Bizler, ecdadımızdan aldığımız ilhamla güçlü yarınlara doğru -Türkiye Yüzyılı'na- Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde kararlılıkla ilerleyeceğiz.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Ne yaptınız bakanlara, suçluların önüne yatan bakanlara ne yaptınız!

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Aykut Kaya...

10.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, kurumlar vergisi beyannamesi verme süresine ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Türkiye'de mali müşavirlerin ve yanlarında çalışan personelin iş yükü her geçen gün artmaktadır. Mükelleflerin dahi haberdar olmadığı pek çok işlem mali müşavirler tarafından yürütülmektedir. 2023 yılında yaşanan yüksek enflasyon nedeniyle firmaların enflasyon muhasebesi yapması zorunlu hâle gelmiş, bu uygulama mali müşavirlerin iş yükünü

katbekat artırmıştır. Bu süreçte mali müşavirler bürolarından çıkamaz, evlerine ve ailelerine zaman ayıramaz hâle gelmişlerdir. Nisan ayında ülke genelinde dokuz günlük tatil yapılırken onlar gece gündüz, hafta sonu demeden çalışmak zorunda kalmışlardır.

2024 yılına ait kurumlar vergisi beyannamelerinin teslim süresi 30 Nisanda doluyor. Birçok meslek mensubu panik içinde iş yetiştirmeye çalışmaktadır. Maliye Bakanlığına çağrıda bulunuyoruz: Kurumlar vergisi beyanname verme süresi, en azından 9 Mayıs'a kadar uzatılmalıdır.

BAŞKAN - Adana Milletvekili Bilal Bilici...

11.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, 19 Marttan bu yana İstanbul'da yaşananlara ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - 19 Marttan bu yana, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız, Cumhurbaşkanı adayımız Ekrem İmamoğlu cezaevinde tutukludur. İstanbul'u başkansız bıraktığınız gibi yaptığınız son operasyonlarla İstanbul'u fiilen çalışamaz hâle getirip bürokratları da gözaltına aldınız. Attığınız bu adımlarla Ekrem Başkan cezalandırdığınızı sanıyorsunuz ama aslında cezayı millete vermiş oluyorsunuz. Millet cezayı, iradesinin yok sayılmasını asla kabul etmez. Cezayı da ödülü de millet sandıkta verir ve verecektir. Millî iradeyi görmezden gelenlere bu millet cevabı sandıkta yakın zamanda gösterecektir ve verecektir.

BAŞKAN - Kars Milletvekili İnan Akgün Alp...

12.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars Açık Cezaevindeki kesimhaneye ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın milletvekilleri, son zamanlarda haksız tutuklamalar ülkemizde çok arttı malumunuz. Sayın Adalet Bakanı âdeta elinde satırla adaleti doğruyor ama Kars'ta da kasaplık yapıyor Sayın Bakan. Yani birçoğunuz şaşıracaksınız; Kars'ta açık cezaevi vardır, bu cezaevinde bir de kesimhane vardır; Adalet Bakanlığı kesimhane işletir, kasaplık yapar. Türkiye'de verdiği zarar kadar Kars'ta da kasaplara çok zarar veriyor çünkü kontratları var kamu kurumlarıyla ve yeterli et temin edemediği için Kars'taki kasaplık hayvanları yüksek fiyatlarla Adalet Bakanı topluyor.

Sayın Bakan, lütfen Kars'ta ve Türkiye'de satırı elinizden bırakınız efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Uşak Milletvekili İsmail Güneş...

13.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, 27 Nisan e-muhtırasına ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bundan on sekiz yıl önce, 27 Nisan 2007 tarihinde karanlık vesayet odakları bir kez daha millî iradeye pranga vurmak istedi. "E-muhtıra" adı verilen girişimle milletin seçtiği iktidarı tehdit etmeye kalkıştılar ancak karşılarında milletinden aldığı yetkiyi koruyan bir lider vardı: Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan. Sayın Cumhurbaşkanımızın kararlı dik duruşu, milletimizin üstüne çöken karanlığı aydınlığa çevirmiş, cuntacı zihniyet tarihin tozlu raflarında ibret vesikası olmuştur. Bugün Türkiye, e-muhtıralarla önü kesilmeye çalışılan bir ülkeden güçlü ve bağımsız bir ülke hâline geldiyse bunda liderimiz Erdoğan'ın cesareti ve milletimizin direnci vardır. 27 Nisandaki dik duruş, 15 Temmuzda verilen mücadeleye ilham kaynağı olmuştur.

Bu vesileyle, başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere o gün demokrasiye sahip çıkan tüm kahramanları şükranla anıyor, aziz milletimize ve vesayet zincirlerini kırarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara...

14.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, deprem sonrası Hatay'daki okullara ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Deprem sonrasında Hatay'daki okullarla ilgili sizlere bilgi vermeye çalışacağım.

Selim Nevzat Şahin Anadolu Lisesi Antakya'da İl Emniyet Müdürlüğü olarak kullanılıyor. Zübeyde Hanım Anaokulu Ürgenpaşa'da Şehit Özen Polis Karakolu olarak hâlâ kullanılıyor. Acaba Millî Eğitim Bakanı bunları biliyor mu?

Samandağ'da 4 tane okul İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Valilik tarafından güçlendirilecek mi, yıkılacak mı; dönem bitecek, hâlâ karar veremediler. Yine, Defne'de Fehmi Çankaya İlkokulu, Şehit Hakan Üçyıldız İlkokulu güçlendirildi ancak ekipman yok, akıllı tahta yok, donanım yok.

Antakya'da Atatürk Anadolu Lisesinde şantiye içerisinde kalan birden fazla okul var; elektrikler kesiliyor, güvenlikleri yok, tozumuvar çok yani Hatay'daki okullar depremden sonra maalesef çok mağdurdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul...

15.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, sağlık bilimleri lisansiyerlerinin kamuda istihdamına ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diyetisyen, fizyoterapist, psikolog, odyolog, ergoterapist gibi sağlık bilimleri lisansiyerleri sağlık sisteminin bütüncül yapısında kritik roller üstlenmelerine rağmen yıllardır kamuda istihdam politikalarında sistematik bir biçimde ihmal edilmektedirler. Bu durum, yalnızca sağlık lisansiyerlerinin geleceğini değil toplum sağlığını da doğrudan tehdit etmektedir. 37 bin kişilik sağlık personeli alımında yalnızca 275 lisansiyere kadro ayrılması sağlık hizmetlerinin etkinliğini zayıflatmaktadır.

Modern sağlık sistemleri yalnızca tedavi edici değil koruyucu, önleyici ve rehabilite edici hizmetlerin entegre şekilde yürütüldüğü disiplinler arası bir yapıyla ancak mümkün olacaktır. Bu nedenle kadro planlamaları, bilimsel veriler, sağlıkta insan gücü projeksiyonları ve sahadaki ihtiyaçlar doğrultusunda ele alınmalı ve sağlık bilimleri lisansiyerlerinin etkin istihdamı sağlanmalıdır.

BAŞKAN - Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı...

16.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, süt üreticilerinin sesi olarak Tarım Bakanına seslendiğine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Süt üretiminde sorunları görmezden gelinen çiftçimizin sesi olarak Tarım Bakanına sesleniyorum: Ocak ayında Süt Konseyinin aldığı karar gereği 17,15 lira olarak açıklanan fiyat aradan geçen aylara rağmen güncellenmemiştir. Yalnız, şu anda süt üretiminin maliyeti geçen dört ayda yüzde 10 artmış durumda. Perakende satıştaki durum nedir? Ocak ayında 30 lira olan süt, bugün nisan ayına geldiğimizde 45 liraya çıktı ama süt üreticimize verilen taban fiyat hâlâ 17,15 liradır. Bu sebeple, ocak ayındaki süt üretimimiz şubat ayında yüzde 8,9 azalmıştır ve ne yazık ki üreticimiz süt üretiminden kopmaktadır.

Dünya standartlarında olduğu gibi ülkemizde de süt üretimindeki yem paritesinin 1,5 olarak belirlenmesi ve ödemelerin Tarım Bakanlığı tarafından denetlenerek otuz ila kırk beş günde yapılması gerekmekte. Ayrıca, ödemelerde verilen yem karşılığı ödemelerinin de bir sınır getirilerek Tarım Bakanlığı tarafından denetlenmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Kayseri Milletvekili Aşkın Genç...

17.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'deki vatandaşların elektrik faturası sorununa ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Kayseri ve ilçelerimizde vatandaşlarımızın karşı karşıya kaldığı elektrik faturası sorununu dile getirmek istiyorum. Son dönemde elektrik faturalarında dikkat çekici artışlar yaşanıyor. Aynı tüketim düzeyine rağmen faturaların önceki aylara göre katlanarak arttığına dair çok sayıda şikâyet alıyoruz. "Devlet desteği" adı altında sunulan indirimler faturaların gerçek maliyetini gizlemeye yetmiyor. Vatandaşlarımız, bu desteklerin yeterli olmadığını ve artan faturaların aile bütçelerini zorladığını ifade ediyor.

Buradan yetkililere sesleniyorum: Elektrik faturalarındaki bu artışların gerçek nedeni nedir? Vatandaşlarımızın haklı sorularına net ve tatmin edici cevaplar verilmelidir. Şeffaflık ve hesap verebilirlik, kamu hizmetlerinin temel prensipleri olmalıdır. Enerji temel bir ihtiyaçtır ve vatandaşlarımızın bu hizmete adil ve makul fiyatlarla erişimi sağlanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Elâzığ Milletvekili Erol Keleş...

18.- Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in, Kutulamare Zaferi'nin 109'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, şanlı tarihimizin unutulmaz zaferlerinden biri olan Kutulamare Zaferi'nin 109'uncu yıl dönümünü idrak ediyoruz. 29 Nisan 1916 tarihinde Halil Kut Paşa komutasındaki kahraman askerlerimiz, Irak cephesinde dönemin en güçlü ordularından biri olarak kabul edilen İngiliz kuvvetlerini ağır bir yenilgiye uğratarak tarihe geçen büyük bir zafere imza atmışlardır.

Kutulamare Zaferi, imkânsızlıklar içerisinde bağımsızlığından ve asil duruşundan asla taviz vermeyen bir milletin imanla, azimle ve inançla neler başarabileceğinin en açık göstergesidir. Beş ay süren direnişin sonunda 13 bini aşkın İngiliz askerinin teslim olması, milletimizin tarihe vurduğu sarsılmaz mührün bir ifadesidir. Kutulamare'de yazılan bu destan Çanakkale'de, Sakarya'da, Dumlupınar'da ve nihayet 15 Temmuz gecesinde aynı ruhla yaşatılmıştır.

Bu vesileyle, Kutulamare kahramanlarını, aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyorum.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

19.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 27 Nisan e-muhtırasına ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, 27 Nisanda "e-muhtıra" ünvanıyla kayıtlara geçen postmodern bir darbe girişimi yaşadık. Ülke olarak ders alınmazsa yaşamaya da devam edeceğiz. Bu teşebbüs, darbeyle işbaşına geleceğine inanan, elindeki silahı ve gücü millete karşı kullanmayı meşru gören bir anlayışın akla ziyan bir tezahürüdür. Eskiler "Kem aletle kemalat olmaz." derlerdi. Oysa darbe heveslileri ve onların destekçileri bunu hiçbir zaman dikkate almamış, bilakis bunun tersini yapmada her fırsatı ganimete çevirmeye çalışmışlardır. 27 Nisan toplumun kaderiymiş gibi yeni versiyon bir darbe dinamiğinin işaret fişegi iken AK PARTİ'nin darbe kıran duvarına çarpıp nasıl tuz buz olduysa toplumun darbeye karşı kenetlenmesinin, darbeyi kafasında

kurgulayanların başarılı olacağına dair kanaati yok edeceğine, darbecileri de er ya da geç cezalandıracağına inanıyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Kahramanmaraş Milletvekili Tuba Köksal...

20.- Kahramanmaraş Milletvekili Tuba Köksal'ın, Kutulamare Zaferi'nin 109'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Kutulamare Zaferi'nin 109'uncu yılında aziz şehitlerimizi ve şanlı ordumuzun muzaffer komutanlarını rahmet ve minnetle anıyorum.

18 bin İngiliz askerinin esir alındığı zafer sonrası İngilizlerin kendi tabiriyle Britanya'nın en aşağılık teslimini Türk ordusu düşman askerine o günlerde yaşatmışken bugün ne oluyor da şanlı tarihini unutmuş ya da hafızasından silmiş bazı genel başkanlar, sanki sömürge valisi davet eder gibi bu topraklarda kıyım yapmışlardan medet umar oldu. Maalesef, bu ülke, tarihin farklı zamanlarında manda ve himayeyi isteyenleri de gördü ama bunları tarihin derin karanlıklarına gömmesini de bildi. Bizler bin yıllık devlet geleneği olan bir milletiz, zaferlerimiz bize güç ve ilham verir. Yıllarca unutturulmaya çalışılan 29 Nisan 1916 Kutulamare Zaferi'ni kutluyoruz.

BAŞKAN - Konya Milletvekili Mehmet Baykan...

21.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, millettten aldığı yetkiyi polise saldırmak için kullananlara ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) - Polis kardeşim; sen sokaklarımızı çapulculardan, çocuklarımızı uyuşturucu satıcılarından, canımızı katillerden, malımızı hırsızlardan, sahillerimizi kaçakçılardan; yollarımızı trafik magandalarından, kazalardan; dalgınlarımızı dolandırıcılardan, kadınlarımızı sapkınlardan, gençlerimizi her türlü beladan korudun, kolladın, gerektiğinde gözünü kırpmadan canını ortaya koyup şehit olmaktan çekinmedin de biz seni jandarma kovalayıp polis itekleyen, milletvekili sıfatını kullanarak sana yaklaşan saldırganlardan koruyamadık.

Millettten aldığı yetkiyi milletin emniyeti için çalışan polisimize saldırmak için kullananları kınıyorum. Kendinize gelin ve Meclis kürsüsünden özür dileyin. Bir milletvekiline düşen sağduyulu davranmaktır.

Karşısındakinin vatandaş mı terörist mi, kadın mı erkek mi, normal mi karışık mı olduğunu bilmeden tek amacı asayişli sağlamak olan polisimizi, jandarmamızı ve tüm güvenlik güçlerimizi burada sevgiyle selamlıyor, onlardan helallik diliyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - AK PARTİ Milletvekili polise hakaret etmişti, AK PARTİ Mersin Milletvekili polise "şerefsiz" demişti, onu söyle!

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Onu anlat, onu!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Onu anlat! AK PARTİ Mersin Milletvekili hanımefendi polise hakaret etti, onu söyle!

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Kaç tanesi yaptı, onu anlat sen önce!

MEHMET BAYKAN (Konya) - Ne dediğinize tutanaklardan bakacağım, cevap vereceğim Ali Bey.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım...

22.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, 16 milyon İstanbullu adına CHP milletvekillerine sorduğuna ilişkin açıklaması

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Teşekkürler Başkanım.

İstanbul Büyükşehir Belediyesine yönelik yapılan soruşturma kapsamında gündeme âdeta bomba gibi düşen kamera bantlama ve çanta kaçırma görüntüleri milletimizin vicdanlarını sızlatmış ve tüm İstanbulluları hayal kırıklığına uğratmıştır. İBB Başkanının ve etrafındaki bir grup örgüt üyelerinin Hummer'la gezip "jammer"la gizlenmeleri, sonra da kalkıp halk adamı rolü yaparak "çantanın içindeki para değil 'jammer'" diye özü kabahatinden büyük açıklama yapmaları millettten kaçtıklarını ve kaçırdıklarını apaçık ortaya koymaktadır. Oysa suçsuz insanlar kamera kayıtlarını silmek, karalamak, yok etmek ve bant yapıştırmak yerine suçsuzluğunun delili olarak yargıya teslim ederler.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Kimse kaçmıyor, getirin sandığı!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - CHP'li birçok milletvekili arkadaşımız "İBB Başkanı TRT'de canlı yargılansın." demişlerdi. Ben şimdi 16 milyon İstanbullu adına soruyorum: TRT'de canlı yargılama yapılırken TRT'nin kameralarını hangi bantla kapatacaksınız?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bence senin ağzını bir bantla kapatsın Özlem Hanım.

BAŞKAN - Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş...

23.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Ordu-Giresun Havaalanı'na ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ordu-Giresun Havaalanı ulaştığı yolcu sayısı ile Türkiye'nin en yoğun havaalanlarından biridir. Bölgemizde yoğun sisli hava koşulları sıkça yaşanmaktadır. Havaalanımızda aletli iniş sistemlerinde ve ekipmanlarda iyileştirmeler gerekmektedir. Geçen hafta Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan yoğun sis nedeniyle Ordu-Giresun Havaalanı'nda çok fazla uçuş iptal olmuş, vatandaşlarımız mağdur olmuştur. Yine, özellikle Ankara uçuşları hem günlük olarak yetersiz kalmakta hem de haftalık saatleri düzensiz planlandığı için hemşehrilerimiz zorluk yaşamaktadır. Daha önce de defalarca dile getirdiğim gibi Ordu-Giresun

Havalimanı'nın ekipman eksikleri acilen tamamlanmalı, uçuş sayıları artırılmalı ve uçuş saatleri vatandaşlarımızın ihtiyacına göre düzenlenmelidir.

BAŞKAN - Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan...

24.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, ülkenin depreme hazır hâle getirilmesi için iktidarın yapması gerekenlere ilişkin açıklaması

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başta İstanbul olmak üzere, ardından Kütahya, Elâzığ ve diğer yerleşim yerlerimizde yaşanan depremler bilim insanlarımızın gündeminden hiç düşmeyen, yurttaşlarımızın gündeminden hiç düşmeyen deprem konusunu bir kez daha gündeme taşımıştır ama gündeminde olmayan tek kurum iktidardır. 2025 yılı bütçesinde 2024 yılına göre bütçesi düşen tek bakanlık Çevre ve Şehircilik Bakanlığıdır. AFAD, Kentsel Dönüşüm Başkanlığı ve Bütünleşik Afet Programı'na aktarılan bütçeler 2024 yılına göre yaklaşık olarak yarı yarıya azaltılmıştır. Ülkemizin gerçeği olan deprem karşısında ne olmuştur da ülkemiz depreme hazır hâle getirilmiş midir de bütçesi aşağı çekilmiştir? Sadece faize ayrılan pay bugünkü kurla 51 milyar dolarken afetle mücadeleye ayrılan pay 11 milyarla sınırlı tutulmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - İktidar "-mı" gibi yapmak yerine bir an önce deprem bakanlığını kurmalı, bunun bütçesini oluşturarak ulusal deprem politikasını hayata geçirmelidir.

BAŞKAN - Mardin Milletvekili George Arslan...

25.- Mardin Milletvekili George Arslan'ın, gazetecilerin tutuklanmasına ilişkin açıklaması

GEORGE ASLAN (Mardin) - Sayın Başkan, Türkiye'de birçok gazeteci yalnızca mesleklerini icra ettikleri için cezaevindedir. Haber yaptıkları ve kamuoyunu bilgilendirdikleri için haklarında soruşturmalar açılmaktadır. Yerli gazetecilerin uzun süredir bu baskılarla çalıştığı bilinirken artık yabancı gazeteciler de benzer durumlarla karşılaşmaktadır. 27 Martta İsveçli gazeteci Joakim Medin İstanbul'da gözaltına alınmış ve ertesi gün örgüt üyeliği ile Cumhurbaşkanına hakaret suçlamalarıyla tutuklanmıştır. Suçlamalar, haber amaçlı sosyal medya paylaşımları ve röportajlarına dayanmaktadır. Bu tür uygulamalar Türkiye'nin basın özgürlüğü konusundaki olumsuz imajını daha da kötüleştirmektedir. Gazetecilerin tutuklanması, sadece bireysel bir hak ihlali değil aynı zamanda toplumun haber alma hakkının da kısıtlanmasıdır. Bu nedenle tutuklu olan tüm gazeteciler serbest bırakılmalıdır.

BAŞKAN - İzmir Milletvekili Mustafa Bilici...

26.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, kurumlar vergisi beyannamesi verme süresine ilişkin açıklaması

MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bilindiği üzere, kurumlar vergisi mükelleflerinin 2024 hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin 30 Nisan 2025 Çarşamba gününe kadar verilmesi gerekiyor. Bir yandan muhtasar ve prim hizmet beyannamesi gibi aylık rutin işlemlerin süresinde tamamlanması gerekirken bir yandan da kurumlar vergisi beyannamesiyle uğraşan mali müşavirler gerçekten insani çalışma şartlarından uzaklaşmışlardır. Kurumlar vergisi beyan süresinin mutlaka uzatılması gerekiyor. Hazine ve Maliye Bakanlığı bugün sürenin on gün uzatıldığına dair açıklama yapmalıdır, bekliyoruz.

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan...

27.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay'ın ve diğer deprem illerinin iş yeri sorununa ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, depremin üzerinden iki yılı aşkın bir süre geçmesine rağmen, hâlen Hatay'da ve diğer deprem illerinde konut sorununun yanı sıra ciddi bir iş yeri sorunu vardır, dükkân ve konteyner çarşıların çözülmeyi bekleyen çok ağır altyapı sorunları bulunmaktadır. Hâlen Antakya, Defne, Samandağ, Kırıkhan, Hassa, İskenderun ve Altınöz'ünde esnafımız işlerini toparlayamamış durumdadır. Depremde sadece Hatay'da 45 bin iş yeri yıkılmış, henüz 6 bin civarında iş yeri tahsis edilmiştir; dolayısıyla dükkân sahipleri ağır, yüksek kira bedellerine maruz kalmaktadır. Eğer bir yerde iş yeri ve istihdam olmazsa göç devam eder, Hatay da bundan kan kaybeder. Uzun Çarşı, Antakya Sanayi Sitesi esnafı hâlen belirsizlik içerisinde beklemektedir; derhâl bu sorunlarının çözülmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Semra Dinçer...

28.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in Amerika Birleşik Devletleri'nde katıldığı toplantılar sonrasında yaptığı açıklamalara ilişkin açıklaması

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Amerika Birleşik Devletleri'nde katıldığı toplantılar sonrasında önümüzdeki üç yılda 41 milyar dolar proje finansmanı sağlayacaklarını ifade etmiş yani Bakan Şimşek yine "Yüksek faizle borç alacağız." demiş. Hukuk ayaklar altına alınmışken, Türkiye'nin CDS puanı 372 olmuşken size kimse düşük faizle borç vermez. AKP iktidarında Türkiye'nin dış borcu 515 milyar doları aşmıştır. 2025 yılında yaklaşık 2 trilyon lira faiz ödemesi yapılacaktır. Ülke âdeta tefecilerin elinde oyuncak olmuştur ama Bakan hâlâ "Borç alacağız." diyor.

Türkiye ekonomisi dışarıdan alınan borçlarla düzelmez Sayın Bakan. 19 Mart darbesi sonrasında yaklaşık 50 milyar dolar parayı çöpe atmasaydınız şimdi Amerika Birleşik Devletleri kapılarında borç dilenmezsiniz, halkın emeğini tefecilere peşkeş çektiğinizdir.

BAŞKAN - Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan...

29.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, mali müşavirlerin sorunlarına ve kurumlar vergisi beyannamesi verme süresine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, serbest muhasebeci mali müşavirlerimiz vergilerin tahsil edilebilmesi için hayati bir görevi yerine getirmektedirler. Böyle önemli bir görevi yerine getiren mali müşavirlerimizin mevzuattan ve uygulamadan kaynaklanan pek çok sorunları bulunmaktadır. Serbest muhasebeci mali müşavirler tahsil edemedikleri KDV'yi ödemek zorunda kalmaktadırlar. Uygulanan KDV oranı yüksektir, indirilmelidir. Gerçekte uygulaması olmayan mali tatilin amacına uygun bir şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Belirli bir kıdemin üzerindeki meslek mensuplarına yeşil pasaport hakkı tanınmalıdır. Bunlar kronikleşmiş sorunlardan bazılarıdır, bir de güncel sıcak sorunlar bulunmaktadır. Örneğin İstanbul depremi, enflasyon düzeltmesi iş yoğunluğunu çok fazla artırmıştır. 30 Nisanda verilmesi gereken kurumlar vergisi beyannamesinin süresinin uzatılması meslek mensuplarımızın çok ciddi talebidir; mutlaka dikkate alınmalı, beyanname verme süresi uzatılmalıdır.

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever...

30.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, staj ve çıraklık mağdurlarına ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Toplunun hangi kesimine dokunursanız dokunun karşımıza bir adaletsizlik ve hak kaybı çıkıyor, bu kesimlerden biri de staj ve çıraklık mağdurları. Ülke kalkınmasına uzun yıllar katkı veren on binlerce emekçi EYT kapsamına alınmadı. Peki, gerekçe ne? Staj ve çıraklık döneminin emeklilik tarihi başlangıcı olarak kabul edilmemesi. Hükûmete bu yanlış düzeltelim diyoruz, "Kaynak yok." deniyor. Saraya, çift maaş alanlara, makam araçlarına gelince kaynak var ancak staj ve çıraklık mağdurlarına kaynak yok.

Buradan Hükûmete çağrıda bulunuyorum: Gelin, bu sorunu bir an önce birlikte çözelim, on binlerce vatandaşımızın mağduriyetini giderelim.

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, bir söz talebiniz var, nedir?

Buyurun.

31.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gündem dışı konuşmada AKP'li sayın milletvekili konuşma yaparken Türkiye'deki kadınların doğurganlık oranının düştüğünü ifade etti ve bunu birçok şeyle de ifadelendirdi; özellikle kadınların kullandığı bazı doğum yöntemlerine de işaret ederek aslında, bir kez daha, kadınların bedeni üzerinde tahakküm kurabilecek bir dille bunu ifade etti. Bunu reddettiğimizi ifade etmek istedim.

Diğer bir mesele: Bu ülkede doğurganlık oranının düştüğü saptaması doğru ama bunun sosyal nedenleri var, bunun ekonomik nedenleri var; bunun Türkiye'nin içerisinde bulunduğu koşullarla çok çok yakından ilgili olduğunu hepimiz biliyoruz. Kadınlar doğurmak istemiyorlar çünkü doğuracakları çocuklara mama alamıyorlar, bez alamıyorlar. Bu ülkede mamalar kelepçeli durumda, anahtarlanıyor, artık özel raflarda saklanıyor. Yoksulluk almış başını gidiyor, sosyal yardımlarla birçok hane ayakta kalmaya çalışıyor. İşsizlik almış başını gidiyor. Bu koşullarda hâlâ neden doğuramıyorlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlayacağım.

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Doğurganlık üzerinden yapılan tartışmaların gerçekten sorunlu olduğunu ifade edelim. Burada belki bunlar iyi niyetlerle ifade ediliyor ama bunların her birinin kadınların bedeni üzerinde bir tahakküme döndüğünün, kadınları istemediği çocukları doğurmak zorunda kalmaya ittiğinin; bir sosyal basınca döndüğünün, ailesel basınca döndüğünün, toplumsal basınca döndüğünün altını çizmemiz gerekiyor.

Bugün, iktidar gerçek anlamda bütün bu nüfus politikalarını desteklemek istiyorsa öncelikle bu ülkedeki yoksulluğu ve ekonomik krizi ortadan kaldırılması gerekiyor; insanların insanca yaşayabilecekleri, çocuklarını büyütebilecekleri bir geleceği inşa etmesi gerekiyor. Sadece on iki yılda 800 çocuk bu ülkede iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiş, çocuk işçiliği almış başını gidiyor, MESEM'lerde patır patır çocuklar ölüyor; biz burada "Niye kadınlar doğurmuyor, niye nüfus düşüyor?" diye tartışıyoruz. "Kadınlar niye doğursunlar; geleceksiz olan, hiçbir geleceği olmayan çocukları niye doğursunlar?" diye önce sormamız gerekiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yerlerinden birer dakika konuşan 3 milletvekili açıkça hem partiye hem kurultaya sataşmışlardır.

BAŞKAN - Sayın Başarır, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bazı milletvekillerinin yaptıkları açıklamaları sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burası Parlamento, Meclis; yasa yapıyoruz; hukukun, kanunların yerine getirilmesi için hepimiz mücadele veriyoruz ve maalesef ki muhalefetin başında dünyanın, ülkenin en ahlaki olmayan hukuksuz bir soruşturması var ve bu dosya gizli bir dosya. Nasıl oluyor da 3 milletvekili benim ve avukatların bilmediği, göremediği bir dosya hakkında burada 86 milyona konuşuyor? Böyle bir dosya olabilir mi arkadaşlar? Evlerde para arıyorlar, para; ne çıkıyor? Çocuğun kumbarası. Evlerde takı arıyorlar, altın arıyorlar; ne çıkıyor? Kızının küpesi.

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Sen nereden biliyorsun?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Ev arama tutanaklarından biliyorum.

Diyorlar ki: "Yolsuzluğu babası üzerinden yaptı." Babası dört yıl önce ölmüş. "Otele girerken bavullarda para var." diyor, "Jammer var." diyoruz; parayı unutuyor "Niye jammer var?" diyor. Nerede deliller arkadaşlar? Sahte tanıklarla, gizli tanıklarla, sahte evraklarla bu ülkede soruşturma yapıyorsunuz. İnsanları önce şüpheli diye alıyorsunuz, hiçbir şey bulamıyorsunuz, eşini alıyorsunuz, çocuklarının tokasına, kumbarasına el koymaya kalkıyorsunuz. Ya, bu utanmazlık! Bir milletvekili de çıkıp "Sen kimsin İstanbul Başsavcısı; Türkiye'yi, hukuku nereye getiriyorsun?" demiyor. Rezil olduk arkadaşlar, rezil!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Niye olalım ya?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Söyleniyorsunuz ama Özlem Hanım ben size soruyorum: Sizin çocuğunuzun kumbarasına, kızınızın tokasına, küpesine gelip bir polis memuru el sürse ne dersiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, lütfen tamamlayınız, son kez uzatıyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Bitiriyorum.

Eşlerden ne istiyorsunuz, aileden ne istiyorsunuz? Ne güzel konuşuyorsun. Ya, 200'ün üzerinde ev ve iş yeri arandı; nerede para? Yüzlerce banka hesabına baktınız, ne buldunuz? Aileyi, anneyi, babayı, teyzeyi, dayıyı, çocukları, çocukların kumbarasını incelediniz, ne buldunuz? Ha, buradan algı yapıyorsunuz.

Değerli kardeşim, sen milletvekilisin, milletvekili; Cem Küçük değilsin! Sen Cem Küçük ya da benzeri yazarların yaptığı kirli algıyı burada yapma! Varsa elinde evrak, varsa elinde video, varsa elinde banka dekontu çık, burada söyle; söylemezsen müfteri duruma düşersin.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Başarır.

Sayın Zengin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, usule ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; önce usule bir itirazım olacak. Şimdi, 20 milletvekilimiz söz alıyor ve burada genel olarak bazen kendi illeriyle alakalı, bazen de genel gündemle alakalı konuşma yapıyorlar. Benim bildiğim -bugüne kadar usulümüz- bu konuşmalarla ilgili cevap vereceğimizde Grup Başkan Vekillerine sıra geldiğinde cevap verirler, Grup Başkan Vekilleri kendilerine sıra geldiğinde cevap verirler. Ancak eğer bugünkü gibi olarsa bu 20 konuşmadan sonra yeni bir tartışma alanı açmış oluyoruz.

Şimdi Sayın Ali Mahir Başarır'ı dinledim. Sabah gelmeden bir köşe yazarını okuyarak gelmiş, ben öyle anladım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Gayet net; bire bir, aynı şeyi söylüyorsunuz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - O zaman ortaklaştınız, akşamdan konuştunuz, beraber karar verdiniz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şimdi buradaki problem şudur: Ben insan olarak, vicdani olarak hiçbir çocuğun her ne sebeple olursa olsun anne-babasıyla alakalı bir meseleden dolayı incitilmesine asla müsaade edemem.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Zengin, lütfen tamamlayın, son kez uzatıyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bu konuyla alakalı her ne yapılması gerekirse bunu beraber yaparız ama buradaki mesele bu değil. Buradaki mesele, asli konuyu konuşmaktır; asli konuyu konuşmadan bunları konuştuğunuz zaman, işte, o zaman

"ajitasyon" dediğiniz şey ortaya çıkıyor. Burada konuşmamız gereken şeyleri konuşalım ve bunları, lütfen, sıramız geldiği zaman konuşalım; aksi takdirde bugünü tamamlamak mümkün olmuyor.

Ve burada her bir milletvekili ne konuşacağına kendisi karar versin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Zengin, teşekkür ediyorum.

Sayın Başarır, buyurun.

33.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yerinden birer dakikalık söz alan arkadaşların tabii ki konuşup görüş ifade etme hakkı var ama satışma, iftira atma, hakaret etme hakkı yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Kendi arkadaşlarınız da yapıyor bunu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi, bizim arkadaşlarımız da yapıyorsa çıkarsınız, cevap verirsiniz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Niye yapıyorlar? Bağıra bağıra yapıyorlar hem de.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ben İç Tüzük'e göre söz alıyorum. Açıkça satışmada bulunacak, hakaret edecek, iftira edecek ve ben buna cevap verdiğim zaman "Köşe yazıları mı okuyorsun?" diyecek. Evet, ben birçok köşe yazısı okuyorum, birçok gazeteci okuyorum, birçok kitap okuyorum, zaten birçok kitap okuduğum için şu soruşturmadan utanç duyuyorum. Birçok gazeteci, bakın, hangi düşünceye sahip olursa olsun dinliyorum. Bugün, AKP'ye yakın, oy vermiş, desteklemiş birçok gazeteci bu soruşturmayı lanetliyor. Bir köşe yazısı okuyup buraya gelmiyoruz. Siz de biz de yüzlerce, binlerce sayfa kitap okuyarak buraya geldik, hukuk fakültesini bitirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Öyleyiz, öyleyiz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son cümlem.

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın, son kez buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Binlerce sayfa kitap okuduk, dirsek çürüttük. Ben, ceza avukatlığı yaptım. Ben, hayatımda böyle bir soruşturma görmedim. Tanıklarla insanları tutukla; tanıklarla, gizli tanıklarla iftiralar at. Bakın, o tanıkların isimleri çıkıyor, en az 5'i hakkında ben son bir yılda suç duyurusunda bulundum; sahtekâr, sahtekâr, sahtekâr! Hırsız uğursuzu tanık yapıyorsunuz, yargıyı kirletiyorsunuz; sonra beni suçluyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz de bizi suçluyorsunuz ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Olacak şey mi Sayın Başkan? "Köşe yazısı okuyup buraya geldin."

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz de bizi suçluyorsunuz, öyle şey mi olur?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bakın, sizi tenzih ediyorum ama konuşan 3 arkadaşınız da biraz okusun, okusun, bu hataları yapmasın, okusun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Aynı sözleri arkadaşlarınıza söyler misiniz. Burada her söz alan bize hakaret etmekle meşgul.

BAŞKAN - Sayın Zengin, söz talebiniz var.

Buyurun.

34.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, Sayın Ali Mahir Başarır'ın bağıra bağıra söylediği şeyleri hemen yanı başında olan hanımefendilere hatırlatmasını dilerim. Biraz evvel bağıra bağıra bize hakaret etmek nedir?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kim etti?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hakareti bize ediyorsunuz, lütfen...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kim etti?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Görüyorsunuz, biraz evvel dinleseydiniz arkadaşlarınızı.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Hakaret falan yoktu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Buradaki mesele şudur: Mikrofonu her basıldığı zaman hakaret... Eğer bunlarla ilgili bir cevap varsa onlara bire bir kendileri cevap versin. Grupta sıra geldiği zaman zaten bunlar konuşulacaktır. O yüzden müsaade etsinler, milletvekilleri eğer kendi arkadaşlarına bu kadar imkân tanıyorlarsa benim arkadaşlarım da kendi fikirlerini söyleyecekler; bundan tabii ne var, anlayamadım. İtirazlarını da tabii ki söylerler ama bunu da hakaret etmeden yapmak lazım.

BAŞKAN - Peki, değerli milletvekilleri...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, niye hakaret edeyim? Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Başarır...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ne benim arkadaşlarımın ne senin arkadaşlarının hakaret etme özgürlüğü yok.

BAŞKAN - Sayın Başarır...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ediyorsa da benim arkadaşım, söz alırsınız.

BAŞKAN - Sayın Başarır...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hiçbirimizin hakaret etme hakkı yok, özgürlüğü yok.

BAŞKAN - Sayın Başarır...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Dinler misiniz, az evvel söyledi arkadaşınız.
ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, cevap verirsiniz.
BAŞKAN - Sayın Başarır, bir izin verin, bir izin verin.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Bekir Bozdağ'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Genel Kurulun düzen içinde çalışmasını Divan Başkanlığı sevk ve idare eder, sözlerin dağılımını onlar yapar ve Anayasa ve İç Tüzük bizim rehberimizdir. Biz uygulamalarımızı Anayasa ve İç Tüzük'e göre yapıyoruz.

Kişilerin birer dakikalık yaptıkları konuşmalar sırasında Sayın Grup Başkan Vekilleri söz istediler ama işlem başladığı için biz işlem bitene kadar arada söz vermiyoruz ama bir dakikalık konuşmalar bittikten, işlem tamamlandıktan sonra eğer bir sataşma varsa -İç Tüzük açık- biz ona göre söz vermek zorundayız, bu sözleri de veriyoruz; usulde, bizim uygulamamızda bir hata yok ama dediğiniz gibi işlemi kesmiyoruz, konuşurken vermiyoruz veya bir işlem devam ederken vermiyoruz. İşlem nihayete erdikten sonra o sözü vermek bizim vazifemiz, bunu hatırlatmak isterim. Bizim uygulamamızda o yüzden İç Tüzük'e ve Anayasa'ya aykırı bir durum söz konusu değildir.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, YENİ YOL Partisi Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'a ait.

Sayın Özdağ, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 18 Mart Şehitler Günü'yle ilgili verdikleri kanun teklifine, Kutulamare Zaferi'nin 109'uncu yıl dönümüne, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine, yaşanan zirai don felaketine ve TARSİM'e, onuncu yargı paketinin kapsamına ve GSM operatörlerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, Birinci Cihan Harbi'ne katıldı Osmanlı ve Birinci Cihan Harbi 1914-1918 yılları arasında sürdü ve mağlup oldu, Sevr Antlaşması'yla bir noktada Osmanlı teslim olmuştu. Fakat bu savaş esnasında 3 cephede çok ciddi bir kahramanlık gösterdik; birinci olarak Çanakkale, Çanakkale Zaferi. Çanakkale Zaferi'nde bir yandan Enver Paşa, Cevat Paşa, Esat Paşa, bir yandan da Mustafa Kemal Paşa orada liderlik kumaşını gösteren bir kahramanlık sergilediler ve İstanbul'un işgaline de engel olmuşlardı.

Burada bir kanun teklifi verdim ben ve Çanakkale Zaferi olarak kutlanan o günü "Şehitleri Anma Günü" hâline dönüştürmüşler, bunun tekrar yeniden "Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü" olarak düzeltilmesini yüce Meclisin de takdirine sunuyorum.

Bir diğer taraftan ise biz Kop Geçidi'nde direndik; Mareşal Fevzi Çakmak Ruslara karşı çok önemli bir direnç gösterdi, Ruslar orayı işgal edemediler.

Bir diğer tarafta ise bugün 100'üncü yılını kutlamış olduğumuz, andığımız Kutulamare Zaferi'dir ve Halil Kut Paşa'yı da rahmetle anıyorum, İngilizlere de çok ciddi bir ders vermiştik. Bu yenilgiden sonra da tekrar yeniden Sakarya önlerinde Türkiye'nin talih ve tarih sarkacını yükseltmek adına bir Türkiye Cumhuriyeti devletini kurduk ki "İlelebet payidar olsun." diyerek.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi -2017 yılında- 2018 yılından itibaren de ete kemiğe büründü ve Türkiye'de çok büyük işler yapacaklarını söylediler. Bugüne kadar enflasyonun geldiği nokta, bugüne kadar faizlerin geldiği nokta, işsizliğin geldiği nokta, dış politikadaki itibarsızlığımızın geldiği nokta ve aynı zamanda, hukuksuzluğumuz, keyflik Türkiye'nin sınıfta kaldığı bir nokta olarak tecelli etmeye başladı. Güçlendirilmiş parlamenter sistemi, tam demokrasi için bu parlamenter sistemi tekrar, yeniden düşünmeye davet ediyorum Türkiye Büyük Millet Meclisini çünkü geldiğimiz nokta -tabirimi mazur görün- kem aletle kemalat olmadığını görmüş olduk. O nedenle, bir kez daha parlamenter sistemi düşünmeye, parlamenter sistemi hayata geçirmek için hareket etmeye bütün Meclisi davet ediyorum.

Bir diğer taraftan, değerli milletvekilleri, bir don felaketi oldu biliyorsunuz 65 şehirde ama 35 şehrimizde ise kendisini çok fazla hissettirdi. Burada TARSİM devreye girdi. TARSİM nedir? TARSİM, tarım sigortasıdır. Peki, tarım sigortasında bir rekabet var mıdır? Tarım sigortasında rekabet yoktur, derhâl bir rekabetin oluşması gerekmektedir. Aynı zamanda, fiyatlar çok mu caziptir? Hayır, cazip değildir, çok fahiş fiyatlarla insanlar tarım sigortasına girmek istemiyorlar. Peki, şimdi ne oldu? Bizim bademimizi, yaklaşık 27'ye yakın bizim sebzemizi, meyvemizi bu sene elde edemeyeceğiz. Sayın Bakan çok hafife alıyor meseleyi; Türkiye tarım ülkesi olmasına rağmen, biz, almış olduğumuz sebzeleri ve meyveleri veya gıda ürünlerini sanki yurt dışından ithal etmiyormuşuz gibi konuşuyor. Ya, ithal etmeyeceksin, sen ihraç edeceksin, bunu yapacaksın ama don felaketini de hafife alıyor; "Her şeyi yerine getireceğiz." dedi, "TARSİM sigortasına bağlı olanlara TARSİM sigortası hemen paralarını ödeyecek." dedi. Ben Manisa'dan örnek vereceğim, Manisalıyım. Manisa'da üzüm bağlarımız tamamen bitmiş vaziyette -oraları gezerek geldim şimdi- yaklaşık 700 milyon dolar zararımız var, genel hatlarıyla 1 milyar dolar zararımız var. Bu 1 milyar dolar Türkiye'nin çok ciddi bir zararı. Peki, TARSİM şu ana kadar geldi mi? Gelmedi arkadaşlar, gelmedi. Nedir, sözleşmede ne diyorduk biz? "Bir hafta içerisinde TARSİM'in yetkilileri gelecekler." diyorduk yani "Ekspertler gelecek, ekspertiz..." Geldiler mi? Hayır, gelmediler. Aradığımız zaman ne diyorlar biliyor musunuz, il tarım müdürlüğünden, tarım orman müdürlüğünden veyahut da bakanlıklardan ne söylüyorlar biliyor musunuz değerli milletvekilleri? Efendim, başka şehirlere gitmişler, orada fındıkla ilgili olarak don felaketini incelemek üzere gitmişler. Ya, yapmayın kardeşim ya, doğru işler yapın. Türkiye'de her yıl don felaketi, dolu felaketi veyahut da çok aşırı yağmurlar oluyor mu? Oluyor.

TARSİM sigortasını bunun için de yapmışsınız. Peki, bunun için niye gerekli insanları almadınız buraya? Şimdi ne yapacak bu insanlar? Şimdi, bizim üzümlerimiz heder oldu, bizim aynı zamanda karpuzlarımız heder oldu. Yüzde 80 para ödedik biz buraya şimdiye kadar, yüzde 20'lik parayı da ürün alacağımız zaman ödeyecektik yani üç ay içerisinde, dört ay içerisinde ödeyecektik. Peki, bu insanlar ne yiyecekler, ne içecekler? Bu üzümleri tekrar, yeniden hayata geçirmek için... Gelecek sene de üzüm yiyemeyeceğiz veya ihraç edemeyeceğiz. Sebzemiz de aynı şekilde, karpuzumuz da aynı şekilde. Hadi karpuzu yeniden telafi edebiliriz, meyvelerimizi telafi edebiliriz ama üzümü telafi etmemiz mümkün değil. O nedenle, bir an önce TARSİM'deki bu TARSİM sigortasını yapanların devreye girmesi gerekiyor.

Diğer taraftan da ben buradan Tarım Bakanına sesleniyorum: Ziraat Bankasına borçlarımız var, Tarım Kredi Kooperatiflerine borçlarımız var, özel bankalara borçlarımız var; lütfen, bunların çok hızlı bir şekilde ötelenmesi lazım. Aynı zamanda ilaç konusunda ve de diğer konularda, gübre konusunda da sübvansede edilmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Diğer bir konu da -31 Temmuz- "Covid yasası" dediğimiz bir infaz yasası, bir kanun çıkarıldı burada. Biz, burada bu kanunla beraber bakıyoruz... 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunu'nun geçici 10'uncu maddesi, aynı tarihte, aynı suçu işlemiş ve aynı cezayı almış iki farklı kişinin ceza infazında farklı uygulamaların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Yani, bunun müsebbibi niye o suçu işleyen vatandaşımız olsun ki? Bunun müsebbibi, yargıyı hızlandırmayan, o dosyaları zamanında görmeyen yargı mensupları. Zaten 16,5 milyon dosya yargıda bulunuyor yani normal mahkemelerde, mahallî mahkemelerde, istinaflarda, Yargıtayda, AYM'de 16,5 milyon. Kim söyledi bunu? Adalet Bakanı söyledi. Adalet Bakanı aynı zamanda ne dedi? Bu haksızlığa atıfta bulundu "Evet, bu yanlış." dedi. O zaman, şimdi, bir torba yasa geliyor buraya, aynı zamanda "onuncu yargı paketi" diyorsunuz; bunu telafi etmelisiniz çünkü ekmek bulmak, aş bulmak gecikebilir; adalet gecikmez, tez verilmelidir efendim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, bir diğer husus ise bu zirai don felaketi ve dörtte 4 meselesi var biliyorsunuz. Bir kişi suç işliyor, tekrar bir daha işlerse 2'nci kez bir ceza alıyor, biraz artırmalı ceza alıyor, 3'üncü kez işlerse bu sefer infazdan faydalanamıyor, dörtte 4 ceza almış oluyor. Bunu da Adalet Bakanı gündemine aldı, televizyonlarda konuştu "İyi hâl uygulaması var, burada iyi hâl uygulaması yapamıyoruz." diye söyledi. O zaman ne yapmamız lazım? Haksızlık yapılıyor, iyi hâl uygulamasını burada da yapmamız gerekiyor. O nedenle, hiç olmazsa dörtte 3'ünü yapmalı; diğer kısmı da iyi hâlden faydalanma noktasına getirebiliriz diyerek gündeme getirmişti ama şu ana kadar bunu da yapamadılar, yapmadınız. Tekrar yeniden yasa geliyor, gündeme getirebilirsiniz.

Bir diğer husus ise GSM operatörleri. Bir deprem oldu biliyorsunuz, 11 ilimizde deprem olmuştu; 60 bin kişi öldü arkadaşlar, 100 bin kişi yaralandı ve 104 milyar dolara mal oldu Türkiye'ye, bilinen rakamlar bunlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, sürenizi son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ve bu GSM operatörleri orada kaldılar. Hatta o zaman bant daraltması nedeniyle ulaşabileceğimiz insanlara da ulaşamadık ve bu insanlar yaşaması gerekirken orada can çekişe çekişe öldüler.

Şimdi de yine bir deprem oldu 6,2 şiddetinde İstanbul'da. GSM operatörü 3 tane firma var. Bunlar güya rakip firmalar, rekabet etmiyorlar, anlaşıyorlar, aynı paketleri bize dayatıyorlar. Birinin 200 liraya yapmış olduğu bir uygulamayı biri 600 liraya yapıyor. Burada bir denetim mekanizması yok. Bu GSM operatörleri âdeta korunuyorlar. Sayın Ulaştırma ve Altyapı Bakanına ben buradan diyorum ki... Ne diyor kendisi? "On beş dakika kadar çalışmadı." Ya, her şey on beş dakikada olup bitiyor zaten, bunlar başımıza yıkıldıktan sonra... Her zaman söylediğim gibi, siz önce depreme hazırlıklı olacaksınız, sonra, ardından diyeceksiniz ki: "En az zararları atlattık biz bunu; insan kayıplarımızı, maddi kayıplarımızı atlattık." Ama bunu yapamıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Özdağ, sadece teşekkür için açıyorum.

Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim.

GSM operatörleriyle ilgili olarak da çok hızlı olarak rekabete aykırı yapılanma, afet anlarında hizmet veremeyen sistemler, fiber altyapı tekeli, yurt dışına göre fahiş fiyatlar ve suni GB tüketimi... Yeni teknolojilerin gelişi engelleniyor, "Starlink" örneği gibi. Taahhüt sistemiyle vatandaşlara dayatılan tuzaklar var. Bugün GSM operatörleri tüketicilere uzun vadeli taahhütler imzalıyor, on iki ay ila yirmi dört ay boyunca çıkamıyorsunuz. Fiyatlar kişiye özel, pazarlık usulü, hiçbir şeffaflık yok. Vatandaş aynı hizmet için farklı fiyatlar uygulanıyor, bu keyflik, tüketici hakkı ihlalidir. Bu sistemin adı da "dijital esaret"tir diyorum.

İnşallah, bu hafta güzel bir hafta geçiririz hep beraber, milletimizin lehine olan işlemleri yaparız ve de vicdan azabı çekmeden de evlerimize gideriz diyor, teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Özdağ, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'e ait.

Sayın Çömez, buyurun.

36.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Samsun'un Canik ilçesinde meydana gelen heyelana, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Türkiye'nin nüfus artış hızıyla ilgili ifadesine ve Sağlık Bakanının "aile" tanımına ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz akşam Samsun'da Canik'te Türkiye'nin hiç görmemesi gereken, hiç yaşamaması gereken bir felaket yaşandı. 1 anne, 1 baba, 2 küçük yavru, yolculuk esnasında bir benzin istasyonuna arabalarını çektiler ve daha sonra baba ve 2 yavru aracın içerisindeyken maalesef bir anda hayata veda ettiler. Peki, böyle bir tabloyu biz bugün "kader" diye mi izah edeceğiz? "Başınız sağ olsun." diyerek mi geçiştireceğiz? Ölümün bu kadar sıradanlaştığı, her alanda, her çeşit ölümün yaşandığı bu ülkede kimseye hesap soramayacak mıyız? Bu 2 küçük yavrunun yaşam hakkını kim teyit edecek, kim tescil edecek, kim hesap verecek bunun için? Dönüp baktığınızda, bakıyorsunuz, hem Canik hem Samsun tam yirmi küsur yıldır iktidar tarafından yönetiliyor ve aynı bölgede on iki yıl önce bir sel felaketi yaşanmış. O benzin istasyonunun sahibinin orada, o alanda, 300 metre ötede bir alışveriş merkezi var. O dere yatağına yapıldığı için, doğru düzgün ıslah yapılmadığı için, yandaşlardan ve çevreden alınmış birtakım usulsüz izinlerle ve ruhsatlarla oraya yapıldığı için, oraya bir sel geldi ve büyük felaket yaşandı. Aynı yere TOKİ konut yapmış ve o TOKİ'nin konut yaptığı yerde, on iki yıl önce tam 12 vatandaşımız sel nedeniyle hayatını kaybetmiş. Hesap soramayacak mıyız Allah aşkına? Bu küçücük yavruların, hayata gencecik, küçücük yaşta veda etmiş o çocukların hakkını soramayacak mıyız? Diyoruz ki "Nüfus sayısı artsın." Çocukların göz göre göre öldüğü bir ülkede nasıl artıracacağız biz nüfus sayımızı? Bakın, göstereceğim şimdi, Allah aşkına şöyle bir yere kim ruhsat verir? Bir tane levha koymuşlar "Taş düşebilir." "Heyelan gelebilir." tarzında bir ilan koymuşlar veya bir ikaz koymuşlar. Allah aşkına "Türkiye Yüzyılı" dediğiniz bir ülkede böyle bir manzaraya, böyle bir fotoğrafa Türkiye layık mı? Bakın, az ilerisinde, 300 metre ilerisinde yaşanmış bir heyelan. Bir devlet kuruluşu bundan ibret almaz mı, ders almaz mı, tedbir almaz mı? Sadece burada değil. Buyurun, İzmir; Allah'tan bir felaket yaşanmadı, aynı şey İzmir'de de var. Buyurun, size Ankara'dan örneklerini göstereyim, aynı şey. Nedir bu rant? Nedir bu açgözlülük? Nedir bu baktığınız her yerde talan görme anlayışı? Böyle bir anlayışla bu ülkeyi siz nereye taşıyacaksınız?

Buradan ilgililere açık çağrı yapıyorum: Hesap vermeli birileri, hesap vermeli ki bir daha bunlar olmasın. O küçücük yavruların gencecik yaşta, küçücük yaşta hayata veda etmelerinin sorumluluğu olmalı. Birileri bunun sorumluluğunu almalı.

Sayın Erdoğan'ın resmî sosyal medya hesabında bir ifade var, onun üzerinden bir değerlendirme yapacağım. Dün dedi ki Sayın Erdoğan: "Türkiye nüfus artış hızı bakımından kritik bir kavşağa gelmiştir." Doğru. "Muhalefet buna önem vermiyor olabilir, absürt argümanlarla bunu sulandırmak istiyor da olabilir." Bunu kim söyledi? Yirmi üç yıldır bu ülkeyi yöneten Sayın Erdoğan söyledi. Ülkenin içinde bulunduğu bu kritik aşamada bile bu ülkede nüfus sayısının veya çocuk sayısının veya doğurganlık oranının düşmesini bile muhalefete yükledi.

Şimdi örnek vereceğim size. Bakın, sadece nisan ayında bu güzel ülkede 4 tane çocuk işimiz hayatını kaybetti. Abdurrahman Niğde'de makineye kolunu kaptırdı, hayatını kaybetti kanlar içerisinde. Yusuf Konya'da sondaj kuyusu açılırken bir demir boru koptu, yüzüne çarptı, hayatını kaybetti. Mehmet Kayseri'de kum ocağında çalışırken Kızılırmak'a düştü, boğularak hayatını kaybetti. Necip Fazıl Samsun'da çalıştığı inşaatın 2'nci katından düştü ve hayatını kaybetti. 4 çocuk, Allah aşkına, 4 çocuk bir ay içerisinde hayatını kaybetti. Kime soracağız bunun hesabını? Rakamlara bakıyoruz: Son on bir yıl içerisinde 742 çocuğumuz iş kazasında hayatını kaybetmiş, sadece -2024- geçtiğimiz yılda tam 71 yavrumuz iş kazasında hayatını kaybetmiş. Biz miyiz şimdi bu rakamları sulandıran? Biz miyiz bu sorunları gündeme getirirken gündemi sulandıran? Hesabını soramayacak mıyız bu çocukların, bu çocuk işçilerin göz göre göre hayata veda etmelerinin?

Bitmedi daha söyleyeceğim rakamlar, bu rakamlardan Türkiye'nin haberdar olması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bakın, geçen yıl Cumhurbaşkanlığı bir yıllık program yayınladı -bu, Cumhurbaşkanlığının resmî raporunda var- bu yıllık programda diyor ki: Tam 50.293 çocuk sokaklarda dilencilik yaparken toplanmış. Allah aşkına, "Türkiye Yüzyılı" dediğiniz bu mudur sizin? 50.293 yavru sokaklarda dilencilik yaparken... Arkadaşlarıyla oyun oynaması gereken, evinde sıcak beslenmesi gereken, ailesiyle huzur içerisinde olması gereken, okulda olması gereken bu çocuklar sokaklarda dilencilik yapıyor ve bunu devletin resmî kurumları topluyor; bu, Cumhurbaşkanlığının resmî evraklarında, raporlarında gündeme geliyor.

Bakın, bir başka dram da: 2010 yılında suça sürüklenen çocuk sayısı 83 bin. 2022 yılında rakam tam 206 bin oluyor arkadaşlar, 206 bin. Bu ülkede 206 bin çocuk suça sürüklenmiş, bunun hesabını kime soracağız biz? Neden suça sürükleniyorlar? Parası mı yok? Çetelere mi esaret düştüler? Kimdir sorumlusu? Bunun hesabını sormak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Başka bir sorun; OECD rakamları diyor ki: "Türkiye'deki çocukların yüzde 22,4'ü yatağa aç giriyor." Yani her 4 çocuktan 1'i, doğurduğumuz çocuklar, bizim olan evlatlar yatağa aç giriyor. Bunların hepsi resmî rakamlar.

Bir başka şey -geçtiğimiz yıl- TÜİK'ten aldığım rakamları söylüyorum size: Bu ülkede 0-5 yaş arası çocukların ölüm oranı bir önceki yıla göre yüzde 30 artmış, daha çok ölüyor çocuklarımız. Niye ölüyor biliyor musunuz? Aç kaldıkları için ölüyor, protein alamadıkları için, vitamin, mineral alamadıkları için ölüyor. Komşumuz Bulgaristan'da ve Yunanistan'da aynı sene içerisinde çocuk ölüm oranları düşerken bu güzel ülkede, sizin ifadenizle Türkiye Yüzyılı'nda bu ülkenin çocukları ölüyor.

Başka... Bu ülkenin çocuklarına tecavüz ediliyor. Şimdi rakamları vereceğim. Şurada, Bandırma'da geçtiğimiz hafta davası görüldü. Bir camide, yavrularını Kur'an öğretilsin diye emanet etmiş anneler; sonradan öğrendiler ki 4 çocuğa bir alçak, oradaki imam tecavüz etmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Çömez, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bakın, çocuk tecavüz rakamlarından da bahsedeceğim. Diyanet İşleri Başkanlığının kendi Kur'an kursunda yaşanmış bir felaketle ilgili geçen hafta görülen dava; 17 çocuk, Diyanet İşleri Başkanlığına ait Bahçelievler'de bir Kur'an kursunda 17 çocuğa tecavüz edilmiş. Milletin nasıl haberi oldu biliyor musunuz? Çocuklar kendi aralarında ağlarken, sızlanırken bir başka okulda duyulduğu için ortaya çıktı. Bu ülkenin bir Kur'an kursunda 17 çocuğa tecavüz ediliyor ve biz bu Mecliste

sesimizi çıkartamıyorsak, o Diyanet İşleri Başkanına hesap soramıyorsak yazıklar olsun bize! Çocuk doğum oranlarını konuşmak kolay ama bu çocuklara sahip çıkmak, devlete ve millete emanet edilmiş bu yavrulara sahip çıkmak hepimizin sorumluluğu.

Geçtiğimiz yılın ilk altı ayında bu ülkede 31 yavrumuz intihar etmiş, 31 çocuk. Bu yaşta intiharı nasıl düşünür bir çocuk? Aç kaldığı için, umutsuz olduğu için düşünür.

Daha başka rakamlar da vereceğim size.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Sayın Başkanım, toparlamama izin verin.

BAŞKAN - Sayın Çömez, sadece teşekkür için açıyorum.

Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bakın, geçtiğimiz yıldan bahsediyorum; 26 bin yavruya cinsel istismar yapılmış, bunların hepsi resmî rakamlarda. Biz burada her gün kavga ederken, her gün günübirlik tartışmalarla ömür tüketirken sokaklarda çocuklar açlıktan ölüyor, sokaklarda yavrulara tecavüz ediliyor, sokaklarda suça sürükleniyor. Daha geçtiğimiz günlerde İçişleri Bakanlığının yaptığı operasyonda tam 110 yavrumuz sokakta torbacı olarak bulundu; bu muydu sizin Türkiye Yüzyılı'nız? Ve şimdi kalkıyor Sağlık Bakanı: "Çocuğu olmayan aileleri biz aile kabul etmiyoruz. Benim 3 çocuğum var da ondan rahat konuşuyorum. Çocuğu yoksa aile değildir, karı kocadır." diyor. Bakın, bu ülkede 2 milyon ailenin çocuğu yok; o ya da bu şekilde yok. Her yıl 80 ila 100 bin aileye invitro fertilizasyon yani tüp bebek tedavisi yapılıyor, Sağlık Bakanının bunlardan da mı haberi yok? Ne "aile" kavramından haberiniz var ne çocuğun değerinden haberiniz var. Bu rakamları alın ve Türkiye'yi kimin sulandırdığına siz karar verin.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çömez, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili ve Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a ait.

Sayın Kılıç, buyurun.

37.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Marmara Denizi'nde meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki depreme, Genel Başkanları Devlet Bahçeli'nin İstanbul'la ilgili ifadelerine, Osman Batur'un şehadetinin yıl dönümüne ve Kutulamare Zaferi'nin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; geçtiğimiz hafta 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı coşkuyla kutlarken Marmara Denizi'nde meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki deprem hepimizi çok üzdü ve derinden endişelendirdi. Şükür ki İstanbul Fatih'te yıkılan metruk bina dışında herhangi bir can ve mal kaybı yaşanmadı. Yaralanan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum. Deprem sonrasında devletimiz hızlıca hareket etmiş, tüm kurumlar İstanbul'da teyakkuza geçmiştir. Ancak bu büyüklükteki deprem ve artçıları deprem gerçeğini unutmadan İstanbul'un güvenliği için artık laf değil icraat zamanının gelip çatıldığını bir kez daha göstermiştir.

İstanbul'da acil deprem planı gereğince bir deprem anında Bakanlıklar arası görev dağılımı yapılmış, AFAD tarafından İstanbul'a destek illeri belirlenmiştir; bunlar olumlu gelişmelerdir. Bu tedbirlerin yanında, bu büyükşehrin yeniden güvenli, dirençli ve yaşanabilir hâle gelmesi için kentsel dönüşüm hızla sağlanmalı, toplumsal bilinç artırılmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak, İstanbul'u bekleyen tehlikelere karşı üzerimize düşeni yapacağımızdan, gereken her türlü adımı atacağımızdan kimsenin şüphesi olmasın. İstanbul'umuza geçmiş olsun diyor, Yüce Allah'tan milletimizi her türlü afetten korumasını diliyorum. Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli'nin de ifade buyurdıkları üzere, unutulmuş ve kaderine terk edilen İstanbul'un yerini gelişen, büyüyen ve güvenliğe kavuşan İstanbul'a bırakması yakındır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türk milletin hürriyet ve istiklal mücadelesine adını altın harflerle yazdırmış bir yiğidin, Osman Batur'un şehadetinin yıl dönümü. Osman Batur, Doğu Türkistan'da esarete başkaldıran, Çin emperyalizmine karşı milletin izzetini ve vatan toprağını canı pahasına savunan bir kahramandır. O, sadece bir komutan değil aynı zamanda bir istiklal meşalesi, Türk'ün onurunu ayakta tutan bir direnişin adıdır. 1940'lı yıllarda zulümle kuşatılmış coğrafyada imanı ve iradesiyle varlık mücadelesi veren Osman Batur, Türk İslam âleminin yüz akıdır. Mücadelesi, bin yıllık Türk cihan hâkimiyeti ülküsünün Doğu Türkistan'daki yansımasıdır. Onun direnişi yalnızca askerî bir harekât değil aynı zamanda bir milletin hafızasında, benliğinde ve dualarında kök salmış bir bağımsızlık çılgılığıdır. 1951 yılında işkencelerle şehit edilen bu büyük kahraman, düşmana boyun eğmemiş, alnı açık, yüreği pak bir şekilde ebediyete yürümüştür. Unutulmamalıdır ki tarih cesur yürekleri unuttuğunda milletler istikametini kaybeder. Bu vesileyle, başta Osman Batur olmak üzere, Türk'ün bağımsızlığı için toprağa düşen bütün şehitlerimizi rahmet, minnet ve hürmetle yâd ediyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarihin tozlu raflarına gömmeye çalışıldığı ama Türk milletin hafızasından asla silemediği büyük bir zaferin, Kutulamare Zaferi'nin bugün yıl dönümünü kutluyoruz. Bu şanlı zafer İngilizlerin Orta Doğu'daki en büyük hezimetlerinden biri, Türk ordusunun ise azim, inanç ve vatan sevgisiyle yazdığı destansı bir başarının adıdır. 1916 yılında Osmanlı ordusunun Halil Kut Paşa komutasında gerçekleştirdiği bu büyük harekât 13 bini aşkın İngiliz askerinin teslim alınmasıyla sonuçlanmış, emperyalist güçlerin hesaplarını altüst etmiştir. Kutulamare yalnızca bir askerî zafer değil aynı zamanda Türk'ün onurunu ve iradesini tüm dünyaya ilan ettiği bir dönüm noktasıdır. Bugün bizler bu zaferi anarken sadece bir tarihî başarıyı yâd etmiyor, aynı zamanda bağımsızlık uğruna göğsünü siper etmiş kahraman ecdadımızın izinde yürümeye devam ettiğimizi de ilan ediyoruz. Halil Kut Paşa başta olmak üzere, bu kutlu mücadelede yer alan tüm kahramanlarımızı rahmet, minnet ve şükranla anıyorum; ruhları şad, mekânları cennet olsun. Kutulamare "İmkânsız!" denileni mümkün kılanların, ihanetle değil imanla yürüyenlerin zaferidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Tarih yazan milletin torunları olarak bu gururu sonsuza dek yaşatacağız diyor, Genel Kurulumuzu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kılıç.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'e ait.

Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

38.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bugün yapılan gözaltılara, 1 Mayıs İşçi Bayramı'na, TÜİK'in açıkladığı dar tanımlı işsizlik oranına, kadınlar için taleplerine ve İstanbul'da yapılan operasyona ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, ben de herkesi saygıyla selamlıyorum. Evet, bugün yine gözaltı operasyonlarıyla güne uyandık. İstanbul'da, Ankara'da, Eskişehir'de, Konya'da, Hatay'da 1 Mayıs öncesi çok geniş kapsamlı bir gözaltı operasyonu yapıldı ve bu operasyonda sosyalistler, devrimciler, sendikacılar, gençler, kadınlar, ekoloji mücadelesi yürütenler, sanatçılar; her meslekten, neredeyse her kesimden insan gözaltına alındı. Peki, neden gözaltına alındılar? Çünkü, emek mücadelesi veriyorlardı, çünkü 1 Mayıs'a hazırlanıyorlardı ve en önemlisi aslında 1 Mayıs için Taksim'e çağrı yapmışlardı. Şimdi, biz sormak istiyoruz: Yani 1 Mayıs'ta Taksim'e çağrı yapmak nasıl bir gözaltı gerekçesi olabilir ya da "Taksim'e çıkmak istiyoruz." demenin kendisi nasıl bir terörizm faaliyeti olabilir ki halkın en meşru, işçi sınıfının en meşru talebi değil midir? Özellikle de Anayasa'daki toplama ve gösteri hakkının kapsamına girmekte midir? Girmektedir. Ama buna rağmen ısrarlı bir Taksim yasağında Hükümetin kendisi devam ediyor.

Şimdi, söyleyelim ne 1 Mayıs için Taksim'e çağrı yapmak suçtur ne yürümek suçtur ne de işçi sınıfının kendi taleplerini 1 Mayıs meydanlarında haykırması suçtur. Burada büyük bir korku olduğunu görüyoruz. Taksim'i neredeyse kendi kafasında fetişleştiren, Taksim'i bütün muhaliflere, işçi sınıfına, kadınlara kapatan bir anlayış gün geçtikçe yerleşik hâle getirilmeye çalışılıyor. Bunun doğru olmadığını ifade etmek istiyoruz. Bu korkudan, bu paranoyadan hızla kurtulması gerekiyor ülkenin ve en başta da Hükümetin kendisinin.

Şimdi, Taksim sadece tabii ki bir meydan değil, aynı zamanda işçi sınıfının belleği, 1 Mayıs da o belleğin aslında direniş günüdür. O anlamıyla Taksim'i yasaklayarak aslında tarihi, halkı ve hakikati susturmak da mümkün olmadı, bundan sonra da mümkün olmayacak. Gözaltına alınanlar sadece 1 Mayıs için alanlara çıkanlar mı? Hayır. Aynı zamanda ekmeğine, özgürlüğüne, geleceğine, demokrasisine sahip çıkanlardır ve bu düzenin aslında susturmak istediği, görmezden geldiği, sesini kısmak istediği bir kesimi oluşturduklarının yani bizim sesimiz olduklarının, nefesimiz olduklarının özel olarak altını çizmemiz gerekiyor. Bu ülkeyi, bu dünyayı ayakta tutan da işçi sınıfının mücadelesidir. İşçiler üretmeye tek bir gün -biz dâhil- burada oturamayız, bu çalışmayı yapamayız. O anlamıyla, emeğe saygı, emeğin kutsallığına saygı ve özellikle de 1 Mayıs İşçi Bayramı'nda işçilerin taleplerini kulak kabartan bir yaklaşım beklentimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum ve ne olursa olsun sınıfın yanında olduğumuzu, işçilerin yanında olduğumuzu, 1 Mayıs meydanlarında onlarla yan yana, omuz omuza, hep beraber talepleri haykıracağımızı ifade ederek 1 Mayıs İşçi Bayramı kutlu olsun "..."¹ demek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, TÜİK her zamanki gibi şahane işler yapıyor. Bugün de bir veri açıklamış ve demiş ki: "Dar tanımlı işsizlik oranı 7,9'a düşmüş." Gerçekten bu ülkede yaşamasa, her gün markete gitmesek, her gün işsiz insanlarla sohbet etmesek, toplantılarda işsiz insanlar gelip bizim yanımıza iş aradıklarını söylemeseler, telefonlarımız iş talepleriyle neredeyse kilitlenmese TÜİK'e inanasımız geliyor yani gerçekten 7,9 muazzam bir rakam ama gerçek öyle mi? Hayır. Bakın, gerçek işsizlik yani atıl iş gücü oranı Türkiye'de yüzde 28,8. DİSK-AR'da bu TÜİK'in rakamlarını ele almışlar ve değerlendirmişler. Geniş tanımlı işsiz sayısı son bir yılda 2 milyon 182 bin kişi artmış. 2025 Mart ayında geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 28,8 olmuş ve yaklaşık 5 milyon 3 kişi artık iş aramaktan umudunu kesmiş ve iş aramaktan vazgeçmiş durumda. Yine, geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 38,2.

Peki soruyoruz: Bütün bu gerçekler ortadayken, bütün bu istatistikler ortadayken ve her birimiz bunu yaşamımızla deneyimliyoruz TÜİK ne yapmaya çalışıyor? TÜİK'in tek bir görevi var, o da aslında, iktidarın politikalarını sayısal olarak makyajlamak, mümkün olduğu kadar enflasyonu düşük gösterip asgari ücretliye, emekliye düşük zam yapılmasını sağlamak; onun işsizlik verilerini geriletirmek, aslında bir manipülasyon yaparak algıları yönetmek gibi maharetleri olduğunu ve bu iş için de canhıraş bir şekilde çalıştığını biliyoruz. O anlamıyla, TÜİK'in "Düştü." dediği işsizlik pazarda filesi boş kalan kadının yüzünden okunuyor, TÜİK'in "Arttı." dediği istihdam ise güvencesiz, kötü koşullarda çalışan, iş kazalarında, iş cinayetlerinde yaşamını yitiren işçilerin bedeninden anlaşılıyor. O anlamıyla, sosyal devletin tasfiye edildiği, gerçek anlamda tam bir yoksunluk ve yoksulluk politikasının gün geçtikçe derinleştiği bu ortamda TÜİK'in bu yaptığını kabul etmediğimizin altını çizmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; tabii, 1 Mayıs arifesindeyiz. Bu anlamıyla, gerçekten yaşamın en önemli başlığını oluşturan, aslında yaşamı kurmaya çalışan, sayısal olarak bu dünyanın yarısı olan biz kadınlara dair de bir şeyler söylemek istiyorum. Bugün Türkiye'de kayıtlı çalışan kadın işçilerin yüzde 58'i asgari ücret ya da daha düşük ücretlerle çalışıyor. Çoğunluğu oluşturan kayıt dışı sektörlerde bu oran yüzde 90'ı buluyor, bakın tam tamına yüzde 90'ı buluyor. Sigortasızlık kadınlarda erkeklere göre 2 kat daha fazla; kadın emeği ucuz, güvencesiz, geçici işlerle sömürülüyor ve değersizleştiriliyor. Sadece bu da kalmıyor, kadınlar özellikle iş yerlerinde cinsel tacize ve mobbinge maruz kalıyorlar, düşük ücretlerle çalıştırıldıkları yetmiyormuş gibi doğum sonrası işten çıkarılma tehdidiyle karşı karşıya kalıyorlar. Kreş hakları gasbediliyor, doğurdukları çocukları bırakacak kreşleri çoğu zaman

¹ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

olmadığı için ya işten ayrılmak zorunda kalıyorlar ya da uzakta olan bir ebeveynlerini eve getirmek zorunda kalıyorlar çocuklarına baksın diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlayacağım Sayın Başkan.

O anlamıyla bir kez daha diyelim: Özellikle Aile Bakanlığı eliyle kadın istihdamı değil de kadını aileye hapseden, kadını toplumsal cinsiyet rollerine hapseden, kadını sadece ev içinde eş ve anne olarak tanımlayan politikaların tam karşısında olduğumuzu ifade etmek istiyoruz. Biz bu dünyanın yarısıyız, yaşamın tamamında var olmak istiyoruz, söz kurmak istiyoruz. Onun için taleplerimiz: Eşit işe eşit ücret istiyoruz. Güvenceli, sigortalı, güvenli çalışma koşulları istiyoruz. Cinsiyetçi mobbingin, tacizin ve ayrımcılığın son bulmasını istiyoruz. Kamusal kreş hakkı, ücretsiz bakım hizmetleri istiyoruz. Kadını eve hapseden tüm politikaların terk edilmesini istiyoruz ve bakım emeğinin, özellikle de yaşlı, çocuk ve engelli bakım emeğinin üzerimizdeki yükünün, özellikle devletin bu konuda elini taşın altına koyup, üzerimizden alınmasını istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, kadınlar olarak varız, emeğimiz var, mücadelemiz var ve kadınlar olarak da bu ülkeyi de dünyayı da değiştireceğimizi tekrardan ifade etmek istiyorum.

Son olarak, İstanbul'da yapılan operasyona kısaca değinmek istiyorum. 52 kişi gözaltına alınmıştı, bugün de adliyeye çıkarıldılar. Artık Hükûmetin bu gözaltı operasyonlarına bir nokta koyması gerektiği çok açık ve net. Bakın, 6,2'lik bir deprem yaşadık, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, Şişli Belediye Başkanı ve Esenyurt Belediye Başkanı cezaevindeler yani 16-17 milyonluk bir kentin iradesi şu anda cezaevinde ve biz İstanbul depremini konuşuyoruz. Peki, o deprem daha uzun sürseydi ve bir yıkıma yol açsaydı bunun hesabını kim verebilirdi? Büyük bir akıl tutulmasıyla karşı karşıyayız, fiilî olarak bir kayyum uygulamasıyla karşı karşıyayız. Dün de seçilmişlerin haksız hukuksuz gözaltılarına, tutuklanmalarına karşı çıktık, bugün de karşı çıkıyoruz. O anlamıyla, siyasi saiklerle yapılan bu operasyonlara hızla son verilmesi gerektiği çok açık ve net.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, teşekkür için açıyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Toparlıyorum Sayın Başkan, son cümlem.

En önemli kurum müdürleri şu anda gözaltında tutuluyorlar. Fiilî olarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi işlemez hâle getirilmiş, yerel yönetim felç edilmeye çalışılıyor. Bu aklın bizi götüreceği bir yer yok. İstanbul'da sadece Cumhuriyet Halk Partisine oy verenler yaşamıyor. Böyle bir akıl varsa bundan geri dönmek gerekiyor. İstanbul'da 16 milyon yurttaş yaşıyor, onların can güvenliği, onların depremden korunması, onların güvenli bir kentte yaşaması meselesinin de çok öncelikli olması gerekiyor ancak böyle bir depremden sonra gerçekten suçüstü hâlinde, bir insanı öldürdüklerinde gözaltına alınan insanlar bugün siyasi saiklerle gözaltına alınılarsa bu çok büyük bir ayıp; çok büyük yazık ediliyor. Bunu da doğru bulmuyoruz, buna karşı olduğumuzu tekrar ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'a ait.

Sayın Başarır, buyurun.

39.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Adalet Bakanının bugünkü açıklamalarına, 19 Martta ve sonrasında yaşananlarla ilgili Adalet Bakanına sormak istediği sorulara ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de konuşmama adaletsizlikle başlayıp adaletsizlikle -onu anlatarak- bitirmek istiyorum.

Bugün Adalet Bakanı bazı açıklamalarda bulundu, yargının bağımsız olduğunu söyledi "Türkiye hukuk devletidir." dedi, "Bizlere iftira atıyorlar." dedi ve yirmi üç yılda 78 olan müstakil adliye binasını 382'ye çıkarmış. Keşke eski, küçük, belki 2 odalı adliye binaları kalsaydı ama içinde adalet olsaydı. Dünyanın en büyük adalet saraylarını yapabilirsiniz, en büyük adliyelerini yapabilirsiniz ama o adliyede adalet yoksa, o adliye insanlara güven değil, korku, endişe, panik veriyorsa orada adalet yoktur. Ben buradan Adalet Bakanına sormak istiyorum: 19 Martta Cumhurbaşkanı adayımızı, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımızı tutukladınız. Ondan sonra, soruşturma ve kovuşturmalar devam etti, hafta sonu da 52 kişiyi gözaltına aldınız. Biliyorsunuz, soruları görebilme imkânımız var. Çok garip sorular soruluyor. Mesela Kadriye Kasapoğlu'na -Sayın Ekrem İmamoğlu'nun Özel Kalem Müdürü- sorulan soru: "Neden bazı kişilerle telefon görüşmesi yapıyorsun?" Kardeşim, kadının görevi bu. İsim sormuyor bakın, "Neden sık telefonla görüşüyorsun?" "Benim görevim bu." diyor. Bakın, bu soruyu sorabilmek için hukuki bir şizofren olman lazım. İstanbul'a söylüyorum bunu.

Geliyorum Şafak Başa'ya. İSKİ Genel Müdürü, kaymakamlık yapmış, bürokratik yapmış, Tekirdağ'da görev yapmış onurlu, şerefli bir Genel Müdür. Kendisine bir iş adamı geliyor, maden açmak istediğini söylüyor. Bakanlıktan görüş alıyor, Bakanlık "Açamaz." diyor, reddediyor. Bu meczup mafya artığı adam kendisini tehdit ediyor, devlet koruma veriyor. Şimdi, tek soru soruluyor. Bu kişi tanık sıfatıyla Şafak Başa'yı suçluyor. Ey Adalet Bakanı, soruyorum sana ya... İSKİ'nin Genel Müdürünü tutukladın. Olay aynen bu. Ne kadar ayıp ya! Gerçekten bunlara cevap ver. "Türkiye hukuk devleti." Değil. Türkiye yasa devleti değil, Türkiye'de yargı bağımsız değil.

Geliyorum Murat Ongun'a. Adamı aldınız, evini aradınız, bankaya baktınız, akrabalarına baktınız, bir şey bulamadınız. Yahu eşini niye alıyorsunuz! Bu bir acziyet, bu bir utanmazlık. Eşini aldınız, çocukların kumbarasını alıyorsunuz. Allah'tan

kumbaradan 4 bin lira çıkmış, 10 bin lira çıkarsa çocuğu da tutuklayacaklar. Kızının küpesine "Altın mı? Bakayım." diyor. Herhâlde ısıyor küpeyi o polis. Bu olacak şey mi? Ben bu Parlamentodaki tüm milletvekillerine söylüyorum. Empati yapabilmek önemli, kendimizi o insanların yerine bir parça koyalım.

Geliyorum, bitmiyor. Yani bu soruşturmanın her tarafı tuhaf. Yine İmar İşleri Genel Müdürünün iş yerine gidiyorlar -eski- kaşeler var, "Bunlar ne?" diyor. "İş yerime geldiniz, şirketin kaşeleri." diyor. "Öyle mi?" diyor. Bakın, bu kadar tuhaf sorularla soruşturmanın yürütüldüğü ve Türkiye'nin, dünyanın güldüğü, üzüldüğü, acıdığı bir durumda Adalet Bakanı ve yargı ve her gün 3 kez "Yargı bağımsız. Türkiye hukuk devleti..." Hayır, değil. Örnekleriyle söylüyorum bakın.

Gariplikler bitmiyor, 2911 sayılı Yasa'ya muhalefetten -gösteri, yürüyüş yapan- bu ülkenin 43 genci neden hâlâ cezaevinde? Ya, ne hakla alt sınır altı ay? Bunun yatağı yok, niye tutuyorsunuz ya? Hasta mısınız siz! Burada avukat olanlara soruyorum, avukat olmayanlara da soruyorum, hayatında adliye görmemiş arkadaşlarıma da soruyorum: Bu olabilecek bir şey mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Az önce Sayın Grup Başkan Vekili söyledi, Bahçelievler'de bir Kur'an kursunda 17 çocuğa tacizde bulunuluyor, Ensar Vakfındaki rezaletler, çocuk gelin rezaleti ama bu ülkenin gençleri saçından sürüklenerek, dövülerek, tartaklanarak gözaltına alınırken Ensar'da, Bahçelievler'de çocukları taciz edenlerden biri bu şekilde gözaltına alınmıyor. "Türkiye hukuk devleti." Orada olanlara suç işleme özgürlüğü var. Basın bilmiyor, basın! Bakın, gizli olan dosyayı Türkiye'ye yayanlar, gözaltı görüntülerini, evin görüntülerini Türkiye'ye yayanlar Bahçelievler'deki 17 çocuğa taciz olayının gözaltı görüntülerini niye yaymıyor, neden göremiyoruz? Mahkemeden de sonra haberimiz oluyor. Türkiye hukuk devleti, öyle mi? Türkiye hukuk devleti değil; bak, bunu defalarca söyleyeceğim; Türkiye hukuk devleti değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tamamlayacağım efendim.

Şimdi, üzülerek söylüyorum: İSKİ Genel Müdürü alınıyor. Türkiye'de bir deprem gerçeği var, herkes tedirgin. Allah korusun... Bir grup bilim adamı diyor ki: "Bu, büyük depremdi." Onu duyanlar evinde mışıl mışıl uyuyor. Bir grup bilim adamı diyor ki: "Hayır, büyük deprem geliyor." Onu duyanlar parkta yatıyor. Bir grup bilim adamı diyor ki: "Ya, vallahi, ikisi de olabilir." Bunu duyanların bir kısmı evde, bir kısmı parkta yatıyor. Ama durum bu. Peki, durum bu iken, İSKİ gibi önemli bir kurum... Allah korusun, bir depremde borular patlayacak, yollar altüst olacak, altyapı gidecek. Kim dönecek? Adalet Bakanı Yılmaz Tunç mu boruları dönecek? Bu kadar kolay bir şekilde gözaltına alıyorsun, tek suçlama var adamın hakkında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - 4'üncü sınıfta bu dersi görüyorduk, ceza usul dersini, hocalarımız bize şunu söylüyordu: "Tutuklama kararı verirken bir değil bin kez düşünün; istisnai olarak bu yola başvurun. Sakın! Çünkü geri dönüşü olmayan zararlar verir." Gerçekten de bu ülkeye, topluma, hepimize, adalete geri dönüşü olmayan zararlar verildi. Gencecik çocuklar cezaevinde; gencecik çocuklar cezaevinde tutuldu, işkence gördü, dayak... Niye? "Sokağa çıkmış." Çıkar, çıkacak, çıkmalı. Silah mı çıkmış üzerlerinden, çakı mı çıkmış, tırnak makası mı çıkmış? Hayır. Anayasal hakları. Niye bundan rahatsız oluyoruz? Onların sokağa çıkması darbe değil, darbe olmuyor ama 16 milyon insanın oyuyla aday gösterilen Cumhurbaşkanı adayının tutuklanması bir darbedir, bir cuntadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Son cümlem.

BAŞKAN - Sayın Başarır, teşekkür için açıyorum, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Ben de birilerine teşekkür etmek isterdim ama Başkanım, ne diyeyim yani? En son bari size ve dinleyen arkadaşlarıma teşekkür edeyim.

Yani geldiğimiz noktada adaleti, hukuku konuşmak zorundayız. Bu ülkede adaletsizlik, hukuksuzluk ekonomiye de emeliye de işçiye de her şeye zarar veriyor. Günden güne fakirleşiyoruz, günden güne yalnızlaşıyoruz, günden güne Türkiye çok kötü gözüküyor. Yapmasınlar, şu hukuksuzluğa son versinler.

Ben akliselim tüm arkadaşlarımı bu konuda fikir beyan etmeye, doğruları görmeye ve söylemeye davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Başarır.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'e ait.

Sayın Zengin, buyurun.

40.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Parlamento Muhabirleri Derneğinin 61'inci kuruluş yıl dönümüne ve Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Bekir Bozdağ, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Önce olumlu bir gündemle ilgili bir kelam edip arkasından arkadaşlarımızın söyledikleriyle ilgili kanaatlerimizi paylaşmak istiyorum.

Bugün Parlamento Muhabirleri Derneğinin kuruluşunun 61'inci kuruluş yıl dönümü. Kendim de basın camiasında çalışmış bir insan olarak, özellikle Parlamento gibi çok zor bir yerde -pek çok farklı fikir var- çalışan muhabirlerimizi önce tebrik ediyorum; son derece zarif bir şekilde işlerini yapıyorlar, her bir parti grubuna aynı mesafede durarak işlerini yapıyorlar ve kendi aralarında da son

derece uyumlu bir çalışma arkadaşlığı ortaya koyuyorlar. O sebeple, Parlamentoda yaşananları anlatan, aktaran kameramanından muhabirine kadar tüm arkadaşlarımızın bu özel gününü öncelikle tebrik ediyorum.

Şimdi, geliyorum, Başkanım, baştaki itirazımda kararlıyım; siz kendi uygulamanızı ifade ettiniz ama biraz evvel zaten Ali Mahir Başarır arkadaşımızı dinlerken tam da bunu kastetmiştim yani zaten aynı şeyleri söyleyeceğiz. O sebeple, bu tartışmaları bir gram öne almanın bize faydası olmadığını düşünüyorum. Sataşma denen şeyin daha şahsi bir şey olduğu kanaatindeyim. Tabii ki bizler gruplarımıza, partilerimize olan sataşmaya cevap veriyoruz ama burada bir milletvekilinin bir dakikada söylediği bir şeye bu kadar uzun cevap vermeyi işin doğal akışına, muhasebesine, muhakemesine uygun bulmadığımı tekrar ifade ediyorum.

Şimdi, kendisi konuşmalarında dedi ki: "Ben tutanağı gördüm." Ben sevmediğim bir soruyu soracağım -daha evvel eski Genel Başkanınız çok yapardı- soruyorum: Siz bizim görmediğimiz, hiç kimsenin bilmediği, görmediği bir tutanağı nerede gördünüz de bu paranın kumbaradan çıktığını iddia ediyorsunuz? Ben de şunu söylüyorum ki kumbaradan çıkan hiçbir para yoktur, bu para kasadadır, kasadan alınırken evladına ait olduğu söylenmiştir; ben de bunu söylüyorum. Nerede gördüğünüz... Eğer siz bu evrakı kumbaradan... Çünkü, siz ceza avukatlığı yaptığınızı söylediniz. Sonuç olarak, eğer bir soruşturma yapılıyorsa, rüşvetle alakalı bir soruşturma varsa evde çıkan bütün paralar tek tek, hangi yerden, ne çıkmış kayıt altına alınır ve bunlar kayıt altında bir tutanağa işlenir, tutanak da ilgili kişiye imzalatılır, onun imzası dâhilinde olur ve mümkün olduğunca da kamera kaydı olur. Bunların her tarafı değilse bile genel anlamda da bir kamera kaydı vardır. Eğer bu tutanakta ve kamera kayıtlarında kumbaradan çıkan bir para, bir kız çocuğunun kulağındaki küpeyle alakalı bir şey varsa buna sonuna kadar beraber devam ederiz, bakarız, nedir, ne bitiyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Savunursunuz yani.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Tabii. Olmaması gerektiğini söyleriz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kızı savunursunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Böyle bir şeyin olmaması gerektiğini söyleriz ama bu tutanakta kumbarayla alakalı böyle bir şeyin olmadığını da söylüyorum ben.

Şimdi, sonuç olarak, burada mesele, bunun ötesinde, biz bu dosyayı bilmiyoruz, siz de bence bilmiyorsunuz, iddianameyi görmedik. Bizim buradan çağırımız bence şu olmalı: Bu iddianame bir an evvel yazılmalı çünkü iddianame yazıldığında bizim her birimizin bunu görme imkânı olacak. Yani iddianame kamuoyuna bir an evvel açıklanmalı ve böyle olduğu takdirde de bu tartışmaları ve hacmini aşan... Yani çok korkunç şeyler söylüyorsunuz "darbe" diyorsunuz, "cunta" diyorsunuz, bunları biz size iade ediyoruz. Ne demek darbe, ne demek cunta? Şimdi, böyle bir şey mümkün değil.

Ha, bir de enteresan bir ifade kullanıyorsunuz, diyorsunuz ki: "Cumhuriyet Halk Partisinin Cumhurbaşkanı adayı." Bakın, bu ifadeyi bence çok yanlış kullanıyorsunuz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Neden?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Daha önce de bu vardı. Daha önce, hatırlarsanız, geçen seçimde siz insanları sahneye çıkarıp 9 kişiyi "İşte cumhurbaşkanı yardımcılarımız." diye takdim ediyordunuz, "İşte cumhurbaşkanımız." diye takdim ediyordunuz. Şimdi, Cumhurbaşkanı adaylığı hukuki bir ünvandır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Evet.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Aday olursunuz. Şu an Cumhurbaşkanı adayı mıdır resmî olarak?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Evet, bizim resmî olarak partimizin adaydır.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sizin için de resmî olarak değil.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Resmî, resmî.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bizim için diyorum zaten, 16 milyon insan imza vermiş.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bakın, adaylık öyle olmuyor. Adaylık yüksek...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - 130 milletvekili verdik ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Değerli arkadaşlarım, bakın, hepimiz milletvekiliyiz, burada hukukçu arkadaşlarım çok, bir insanın bu sıfatı alabilmesi için bunun hangi prosedürü gerektirdiğini hepimiz biliyoruz. Şunu diyebilirsiniz: "Muhtemel, olmasını istediğimiz, arzu ettiğimiz Cumhurbaşkanı adayımız." Kaldı ki bu süreçlerin hepsi... İlk başladığı zaman da siz bu oylamalarınızı daha yapmamıştınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Zengin lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - O yüzden, bunları söylediğinizde hacminin ötesinde, anlamının fevkalade uzağında kavramlarla meseleyi anlatıyorsunuz. Burada olması gereken şey, ben de sonuna kadar diyorum, hukuken en doğru şekilde, en hızlı şekilde bu süreçleri hep beraber takip edelim ama nihayetinde bu ne bir darbedir ne de bir cuntadır. Biz buraya seçilerek geldik. Hangi cuntadan bahsediyorsunuz? Bu ülkenin Cumhurbaşkanı, bu ülkedeki, şu an Meclisteki bütün milletvekilleri halkın iradesiyle seçildi geldi, biz de halkın iradesiyle seçildik geldik ve buradayız.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Halkın iradesini içeri atıyorsunuz!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bu iradeyi reddederek böyle konuşmaları burada yapamazsınız. Bunu biz şiddetle reddediyoruz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Kayyum atıyorsunuz halkın iradesine!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sonuç olarak, değerli arkadaşlarım, benim girizgâhım böyledir.

Turhan Bey, söylediğiniz konuyu çok önemsiyorum. Konuya dair daha detaylı bilgi sahibi olmak için Bahçelievler İlçe Müftümüzle şimdi milletvekilimiz konuşuyor. Bu konu asla es geçilemez, asla küçümsenemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Her bir çocuğumuz bizim için fevkalade kıymetlidir. Bu konuyla alakalı yapılanları, İlçe Müftülüğünün ve Diyanetin yaptığını ve soruşturma varsa, her neyse tüm bunlarla alakalı öğrendiğim bilgiyi de Genel Kurulda sizlerle paylaşacağım.

Sizleri saygıyla selamlarım.
Teşekkür ederim.
BAŞKAN - Sayın Zengin, teşekkür ediyorum.
Sayın Başarır, buyurun.

41.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi, Sayın Başkanım, birkaç tane suali oldu, sorusu oldu Sayın Başkanın.
Bir...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Tutanağı gördünüz mü?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Söyleyeyim, bir saniye.

Öncelikle bir gizlilik kararı olsa da bir ceza soruşturmasında, bir, raporları; iki, ifadeleri; üç, şahsi bir eşyasına el konulmuşsa -imzalatılır o- bunların hepsini görebiliriz. Kaldı ki ben bizzat çocuklardan kumbarasının ve küpesinin alındığını, kontrol edildiğini dinleyerek öğrendim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Tutanağı gördünüz mü?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Biz bunları alabiliyoruz, hepsini. Bakın, tanık ifadeleri... İBB Başkanımıza, Cumhurbaşkanlığı adayımıza, kabul etmeseniz de söylüyorum, Cumhurbaşkanlığı adayımıza 46 soru soruluyor, 31 tanesi tanık ifadesi. Şimdi, ben bunları görüyorum zaten, gizlilik kararı olsa da görebiliyorum, kanun bana bu yetkiyi veriyor.

İki; dediniz ki: "Sizin adayınız değil."

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hayır, öyle demedim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yani "Resmî adayımız." diyemezsiniz." dediniz; doğru.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Evet, evet.

BAŞKAN - Sayın Başarır, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bizim tüzüğümüze göre Cumhuriyet Halk Partisinin Cumhurbaşkanlığı adayını grup oylayarak belirler, grubumuz o oylamayı yapmıştır, aday olarak belirlemiştir; bir. Tamamen yasal olarak, kendi tüzüğümüze göre.

İki: Bununla da yetinmemiştir, 16 milyon insanın sandıklarda oyunu almıştır ama biz tüzüğe göre Sayın İmamoğlu'nu aday gösterdik de siz şunu diyemiyorsunuz: "Recep Tayyip Erdoğan, Anayasa'ya göre 3'üncü kez aday olamazsın kardeşim sen." Anayasa bu, Anayasa, bunu tartışın! 3'üncü kez, hukuksuz olarak aday olmaya çalışan bir Cumhurbaşkanlığı ilk kez aday olacak bir adayı tutukluyor "Aday olamaz." diyor. Cinnet meselesi, hakikaten akıl tutulması yaşıyorum! Bunu hangi hukuka göre söylüyorsunuz, merak ediyorum.

Ekrem İmamoğlu bizim adayımızdır, bizim adayımızdır, bizim adayımızdır ve Cumhurbaşkanlığı olacaktır, göreceksiniz.
(CHP sıralarından alkışlar)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Çömez, buyurun.

42.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Parlamento Muhabirleri Derneğinin kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Zengin'in yapmış olduğu değerlendirmeye hassaten teşekkür ediyorum, kendisinin çocuk konusundaki hassasiyetini biliyorum. Birkaç ay önce, Urfa'da, Harran Devlet Hastanesinde 5 yaşında küçük bir yavrunun hastaneye ölü vaziyette getirilmesiyle ilgili bir gerçeği Türkiye'yle paylaşmıştım. Daha sonra, o çocuğun hastaneden alınmış raporunda çocuğun boğularak öldürüldüğünü ve öldürülmeden önce de tecavüz edildiğini ifade etmiştim; belgeleri bende. Bunun üzerine Sayın Zengin beni aradı -teşekkür ediyorum- "Otopsi raporu çıkar çıkmaz ben sizinle paylaşacağım. Bu konuyu hassasiyetle takip edeceğim." dedi. Tekrar teşekkür ediyorum kendisine ancak henüz otopsi raporu ortaya çıkmadı. Bu konuda Özlem Zengin'in eminim hassasiyeti devam ediyordur; bu konuda bir araştırma yapıp kamuoyunu bilgilendirmesini rica ediyorum.

Yani sıra, madem müftüyü aradınız veya Diyanet İşleri Başkanını aradınız Sayın Zengin, hazır aramışken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitiriyorum Sayın Başkan, müsaade edin.

BAŞKAN - Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - ...Bandırma'yla ilgili de lütfen arayın. Bu sefer Bandırma'da adresini de vereceğim, Bandırma Kayacık Camisi Kur'an Kursunda bir imam oradaki 4 yavruya cinsel istismarda bulundu. Şu anda mahkemesi devam ediyor. Lütfen arayın, oradaki müftüden ve hassaten bu konularda sessiz kalan Diyanet İşleri Başkanından lütfen bilgi alın. Artık bunlar insanlık sınırlarını zorlayan bir felaket noktasına geldi.

Küçük bir hatırlatma daha yapacağım: Evet, Parlamento Muhabirleri Derneğinin kuruluş yıl dönümü bugün; Sayın Zengin buna temas etti. 29 Nisan 1964'te kuruldu Parlamento Muhabirleri Derneği. Hakikaten muhabirler Mecliste çok samimi, çok iyi niyetli bir gayret içerisinde, güzel de hizmet veriyorlar ancak Sayın Zengin konuşmasında dedi ki: "Her bir parti grubuna eşit mesafede duruyorlar." Çok önemli, olması gereken de bu. Şimdi, o zaman soruyorum, Sayın Zengin'in bu konuda da mutlaka bilgisi vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Sayın Başkanım, bir dakika daha rica ediyorum.

BAŞKAN - Evet, teşekkür için açıyorum. İki dakika veriyoruz biliyorsunuz bu aşamada.

Lütfen teşekkür edin ve tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - AK PARTİ iktidarı döneminde TRT'ye toplanan vergi 11,5 milyar dolar, 11,5 milyar dolar. Reklam gelirlerini bilmiyoruz "tabii" platformundan kazanılan paraları da bilmiyoruz fakat ben bu Parlamentoda milletvekili olduğum günden bugüne TRT bizimle ilgili hiçbir haber yapmadı, İYİ Partiyle ilgili hiçbir haber yapmadı, Genel Başkanımızla ilgili hiçbir haber yapmadı. Devletin kurumu, milletin vergileriyle ayakta kalan devletin kurumu -son derece kıymetlidir, saygındır- bir Pravda medyası hâline getirilemez. Madem Parlamento muhabirlerinin herkese eşit olduğunu söylüyorsunuz, lütfen bu konuyu da tetkik edin. Bugün çok önemli şeyler konuştuk burada, merak ediyorum, bu akşam verdiğim bu rakamları, ortaya koyduğum bu gerçekleri TRT Haber verecek mi? Merak ediyorum, TRT bu akşam bunlarla ilgili bir küçük değerlendirme yapacak mı?

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

43.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Parlamento Muhabirleri Derneğinin kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞIT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Neyse, ben Sayın Çömez'i rahatlatayım, TRT bizi de vermiyor, yalnız değilsiniz, üzülmeğin o konuda.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ortak bir noktamız var, gördünüz mü?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞIT (Kars) - Evet.

Bugün Parlamento Muhabirleri Derneğinin kuruluş yıl dönümü. Bu anlamıyla bende Parlamento Muhabirleri Derneğinin kuruluş yıl dönümünü en içten dileklerle kutladığımı ifade etmek istiyorum. Mecliste çalışan muhabirinden kameramanına kadar bütün basın emekçilerinin günü kutlu olsun. Gerçekten büyük bir özveriyle çalışıyorlar. Buradan kulis haberler yaparak siyasetin renk vermeyen gündemini biraz renklendirmeye, halka, topluma taşırmaya çalışıyorlar; her birinin emeğine, yüreğine sağlık.

Bu vesileyle de hâlihazırda cezaevinde olan bütün gazetecilere de selamlar göndermek istiyorum. Evet, onlar bugün tutsaklar ama biliyoruz ki hakikate sadakatleri her zaman bakidir; onların yanındayız, onların mücadelesini de destekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

44.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok kısa iki şey...

Daha net anlaşılması için çok sarıh ifade ettim ama... Cumhuriyet Halk Partisi her tür şekilde bunu ifade edebilir, bundan daha tabii bir şey yok. "Bizim, bizim adayımız odur." diyebilirsiniz, dediniz zaten, diyebilirsiniz bile fazla. Sizin adayınız ifade ettiğiniz gibidir; Sayın İmamoğlu sizin adayınız. Fakat "Cumhurbaşkanı adaydır." diyemezsiniz. Sonuç olarak bu ünvanı, bu sıfatı kazanmanın bir yolu vardır, onu söylüyorum. Aynı şeyi daha evvel de yaptınız, bunu muhakkak söylemek zorundayım yani. O yüzden söylediğimi lütfen karıştırmayalım yani hukuki süreç bellidir.

Şimdi, gelelim Cumhurbaşkanımızın 3'üncü kez aday olmasına. 3'üncü kez aday olmayla ilgili Anayasa ne söylüyor Sayın Ali Mahir Bey?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Burada, 101 burada.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - "Ancak erken seçime gidilmesi hâlinde olabilir." diyor. Bundan daha farklı bir konuşma mı duydunuz bir yerde? Yok. Eğer böyle bir durum olması hâlinde Anayasa'nın verdiği bir imkânı kullanabilir kendisi. Anayasa'nın verdiği bir imkândan bahsediyor. Ama siz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Son cümlem...

Bu konuyu daha uzun konuşuruz.

BAŞKAN - Evet, Sayın Zengin, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Yine, Anayasa'nın verdiği bir imkândan bahsediyoruz.

Sayın Turhan Çömez'e şunu söyleyeceğim, gelen bilgiyi paylaşmak istiyorum, daha uzun da konuşurum: Bu olay, hemen arkasından, önce Kaymakamlığa, Emniyete ve arkasından da savcılığa intikal etmiş durumda. Savcılık soruşturmayı devam ettiriyor.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bundan haberim var.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Evet, hem Bahçelievler Müftülüğü hem de Diyanet İşleri Başkanlığı bu konuyu yakinen takip ediyor, biz de takip edelim. Bana gelen daha uzun metni de sizinle paylaşacağım.

Teşekkür ederim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Çok kısa...

BAŞKAN - Evet Sayın Başarır...

45.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bir kez daha altını çiziyorum: Sayın Ekrem İmamoğlu 16 milyon Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının imzasıyla, zarfıyla partimiz tarafından aday gösterilmiştir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Anayasa nerede, Anayasa nerede?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama özür diliyorum, dedi ki: "Cumhurbaşkanı adayımız diyemezsiniz." Özür diliyorum, Ekrem İmamoğlu bizim cumhurbaşkanımızdır, olacaktır; göreceksiniz!

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, son bir defa...

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

46.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ali Mahir Bey, niye bunu böyle yapıyorsunuz? Hukuken Cumhurbaşkanı adayı olmalı bir insan, olmalı. Bak, geçen seferki gibi olacak, insanları kürsülere çıkarıp Cumhurbaşkanı Yardımcısı, Cumhurbaşkanı...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Hayır, siz niye rahatsız oluyorsunuz bu kadar ya?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Valla ben hiç rahatsız olmuyorum.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - O zaman bu kadar uzatmaya ne gerek var? Bizim adayımız bu, Cumhurbaşkanı adayımız.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Paşa gönlünüz ne isterse söyleyin ama sonuç olarak hukuken olmayan bir statüyü, sıfatı kullanıyorsunuz; bunun altını çiziyorum.

Teşekkür ederim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son cümlemi isterim Başkanım. Bir dakika, bir dakika...

BAŞKAN - Evet, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.01

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.23

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyza KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 81'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Tezkereyi okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, TBMM Başkanlığı Dışişleri Komisyonu Başkanı Fuat Oktay ve beraberindeki Dışişleri Komisyonu heyetinin 5-7 Mayıs 2025 tarihleri arasında İspanya'ya resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi hususuna ilişkin tezkeresi (3/1110)

28/4/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Sayın Fuat Oktay ve beraberindeki Dışişleri Komisyonu heyetinin 5-7 Mayıs 2025 tarihleri arasında İspanya'ya resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi planlanmaktadır.

Davete icabet hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen tarafından, deprem kuşağında yer alan Türkiye'nin riskli konut stokunu dönüştürmek üzere ucuz ve uzun vadeli finansman kaynağı bulmaya yönelik modellerin araştırılması amacıyla 29/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Nisan 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

29/4/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/4/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ

Muğla

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Mersin Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Mehmet Emin Ekmen tarafından, deprem kuşağında yer alan Türkiye'nin riskli konut stokunu dönüştürmek üzere ucuz ve uzun vadeli finansman kaynağı bulmaya yönelik modellerin araştırılması amacıyla 29/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 29/4/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'a söz veriyorum.

Sayın Avşar, buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; artık hepimizin bildiği konu üzerine grup önerimizi açıklamak üzere kürsüdeyim. O da nedir? Dilimizde söyleye söyleye tüy bitiren "Türkiye bir deprem ülkesidir." gerçeği. Bunu sağır sultan duydu ama sorunun birinci muhatabı olan iktidarın, uzun bir süredir sorunu çözemediğiyle karşı karşıyayız. Bakın, geçtiğimiz hafta, 23 Nisanda yaşadığımız 6,2'lik depremde yine gördük ki tam anlamıyla hazırlıksız bir durum var, yine far görmüş tavşan durumu var. Bakın, ondan sonra, deprem olduktan sonra çıkan siyasetüstü meseleler de vatandaşlarımız için hiçbir anlam ifade etmiyor. Her deprem sonrası aynı manzara, aynı açıklama, temenniler ve "seferberlik" kelimesinin duyulması bu millet için hiçbir anlam ifade etmiyor. Tekrar söylüyorum: Bakınız, konut stokunun büyük kısmının riskli olduğu, ülkenin ekonomik darboğazda olduğu konusunda herhâlde bu salonda kimsenin itirazı yoktur; yirmi üç yıldır bu sorun hakkında gözle görülür, elle tutulur, hissedilir yol haritası olmayışı hakkında da kimsenin itirazı yok. Bir türlü parça parça şeyler açıklamaktan öteye geçemediğimiz de hepimizin malumu. Üstelik zamanında para vardı, şimdi o para da yok. Yani durum bundan daha ciddi olamaz. Eğer işin bu tarafı iktidar için bir şey ifade etmiyorsa bir de onlar için önümüzdeki süreçte yüzleşecekleri şu tarafını eklemek lazım: Defalarca kamusal sorumlu olan milletvekilleri, belediye başkanları, akademisyenler, sivil toplum kuruluşları hem sözlü hem de yazılı şekilde bunu çok defa dile getirdiler, öneriler verdiler, çözüm önerileri sundular. Bu ihmaller zinciri o yüzden iktidar açısından sadece bir yönetim zafiyeti değil artık, Marmara'da ortaya çıkacak bir depremde yaşanacak can kayıplarında iktidar hukuken birinci derece sorumlu olacaktır. Onun için nasıl ki biz bu ülkenin jeolojik yapısını değiştiremezsek, bu ihmalkârlığı, plansızlığı ve rant odaklılığını acilen değiştirmemiz lazım. Milyarlarca dolar, siyasi operasyonlarda bir çırpıda yakılmak için değil, buna harcanmak için olmalı. Marmara'da olacak bir depremde işini yapmayanlar, sorumluluğu yerine getirmeyenler "kader" diyerek bu sefer sığınacak bir kapı bulamayacaklar. Rakamlar ortada değerli milletvekilleri, Türkiye'de tam 7,5 milyon riskli yapı var, bunun 2 milyonu acil dönüşüm bekliyor. 30 milyon insan her an yıkılacak yapılar içerisinde ölümle burun buruna. İstanbul'da 600 bin yapı riskli; kendiliğinden yıkılacak olan tespiti zor gecekondular, kaçak binlerce yapıyı da hiç saymıyorum. O yüzden, bununla standart kampanya modelleriyle mücadele etmeyi beklemenin hiçbir faydası olmaz. Mesela, dar gelirli vatandaşa bir kampanya var "Yarısı Bizden" diye. Bu kampanya 30 bin, 40 bin, 50 bin konut üzerine yapılan bir kampanya ama devasa ihtiyacı -az önce söylediğim rakamları- karşılaması mümkün değil. Asgari ücretlinin 60 bin lirayla bu taksitleri ödemesi mümkün değil. Bunu "sosyal konut projesi" diye sunmak ya da sadece bundan medet ummak milletle alay etmektir.

Değerli milletvekilleri, işin özü şu: Bu işi bölük pörçük, parça parça yapma anlayışına derhâl bir son verilmeli. Ben Tekirdağ için endişeliyim, İstanbullu İstanbul için endişeli -sabah önerilerde konuşuldu- Elâzığlı, Tuncelili, Bingöllü, Kahramanmaraşlı, Hataylı kendi illeri için endişeli. Peki, bizim bakanlık bütçeleriyle veya hazineyle bu işin altından kalkmamızın mümkün olmadığını bir şekilde anlamamız lazım ki bu endişelerimizi bir yerde durduralım. İktidarın "Biz işimizi biliyoruz." tezi de çoktan çöktü çünkü yirmi üç yıldır bunu yapan zaten bugüne kadar yapardı. Ne diyoruz, ne çözüm sunuyoruz? "Lafla peynir gemisi yürümez." diyoruz. Geçtiğimiz hafta Meclis Başkanlığına sunduğumuz bir kanun teklifine desteğinizi istiyoruz, Türkiye konut finansman kurumunun kurulmasını öneriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Avşar, lütfen tamamlayın.

CEM AVŞAR (Devamla) - Bu kurum sayesinde, başta orta gelirli ve dar gelirli vatandaşlarımıza ucuz ve uzun vadeli kredi imkânı sağlayacak, bütçeye ek yük getirmeden dünyada uygulanan başarılı modeller örnek alınarak gerçek bir finansman sistemi kurulacak. Ayrıca, finansman kaynaklarının çeşitlendirilmesi, üretim modelinin geliştirilmesi, hükümet ve yerel yönetimlerle halkın ortak akılla hareket etmesi için Meclis araştırması çağrımızı yeniliyoruz. "Nedir bu konut finansman kurumu?" dediğinizde daha önce

bu Mecliste, bu kürsüden anlattık, bunun için desteğinizi istiyoruz. Bir felaket kapıdayken milletimizi, milleti göz göre göre ölüme terk etmek kader değil, tercih meselesidir.

Dün, Sayın Cumhurbaşkanın attığı bir "tweet" var, diyor ki: "Bugün, bir kez daha herkese elimizi uzatıyoruz. Gelin, hep beraber omuz omuza verelim, yapı stokumuzu yenileyelim. Artık, bahane değil, çözüm üretme vaktidir." Evet, biz de diyoruz: "Artık, bahane değil, çözüm üretme vaktidir." Madem samimiyseniz sizden grup önerimize desteğinizi rica ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Avşar, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'a ait.

Sayın Arslan, buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun araştırma önergesine ilişkin İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Hepinizin bildiği üzere, Türkiye bir deprem ülkesi. Özellikle İstanbul ve Marmara Bölgesi deprem konusunda çok riskli ve hassas. 99 depreminden bu yana güvenli ve sağlam konut, iş yeri, sanayi ve üretim tesisi ihtiyacı konuşulmaktadır. 99 depremi gibi acı bir tecrübe yaşayan ülkemizde ne yazık ki gerekli dersleri çıkarmamışız. 6 Şubat depremi sonrasında kaybettiğimiz insanlarımız ve yaşanan büyük yıkımdan, 99'dan bu yana gerekli adımların atılmadığını hepimiz gördük. Yaşanan bu büyük felaket bizlere bir kez daha şunu hatırlattı: Deprem kader değil, yönetilebilecek bir risktir. İhmal, usulsüzlük, denetimsizlik, sorumsuzluk ve ciddiyetsizliğin bedelini ülke olarak çok ağır ödedik. Uzmanlar, beklenen İstanbul ve Marmara depreminin 7,2 ile 7,6 arasında bir büyüklükte olacağını tahmin etmektedir. Marmara'da yaşanacak olası bir depremin sonuçları çok büyük olacaktır. Özellikle İstanbul'da 772 bin civarında bina, sanayi ve üretim tesisinin yüzde 90'a yakın risk taşıdığı bilinmektedir. İstanbul gibi dünyanın en büyük metropollerinden birinde kentsel dönüşüm ve depreme hazırlık konuları ciddiyetle ele alınmalıdır. Her seçim döneminde ve her felaketin arkasından kentsel dönüşüm ve depreme hazırlık konuları gündeme gelmektedir. Devlet imkânlarını, yetkisini, gücünü ve iradesini milletin umduğu ölçüde sahaya yansıtmalıdır çünkü devlet demek organizasyon becerisi ve kapasitesi demektir. Kentsel dönüşüm ve depreme hazırlık meselesi, sadece sözde kalan ve günlük siyasi tartışmalarla tüketilen bir noktaya gelmiştir. 6 Şubat depreminde fay hattına bina ruhsatı veren kamu görevlilerinin sorumluluğu yok muydu? Belediye başkanlarının, çevre ve şehircilik il müdürlüklerinin, yapı denetim firmalarının ihmalleri yok muydu? Verilen, verilmeyen cezalara, soruşturulmayanlara bakılınca iktidar için bu soruların cevaplarının ne olduğu anlaşılıyor. Vatandaşın bu vurdumduymazlığı görüp endişe ve paniğe kapılmaması mümkün mü? Devletimiz tüm birimleriyle, bakanlıklarıyla, yerel yönetimleriyle deprem meselesinin üzerine gitmeli, şartları iyileştirmelidir. AKP iktidarı yerel yöneticilerle, bilim adamlarıyla, uzmanlarla kavga etmeyi bırakmalıdır. Siyaset ve rant odaklı olmayan ciddi, bilimsel, kararlı ve anlaşılır adımlar atmak devletin asli görevidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Arslan, lütfen tamamlayın.

YÜKSEL ARSLAN (Devamla) - Deprem meselesinde tüm siyasi partilerin bir araya gelerek ortak bir akıl ve iradeyle hareket etmesi ayrıca önemlidir. Bu itibarla, YENİ YOL Grubunun önergesine lehte oy kullanacağımızı belirtiyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Arslan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'a ait.

Sayın Olan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Maraş merkezli, 11 ilin etkilendiği ve on binlerce insanın yaşamına mal olan deprem "Biz bir deprem ülkesiyiz." ezberinin bir tarafa bırakılarak depreme karşı eyleme geçilmesi zaruretinin ortaya koymuştur. Önlem alınmadığı takdirde bir deprem ülkesi olma gerçeğiyle değil, deprem sonrası büyük acılar yaşayan bir ülke olma durumuyla her seferinde karşı karşıya kalacağız.

1959 yılında yürürlüğe giren, geniş ve kapsamlı bir kanun olan ve hâlen yürürlükte olan Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun, deprem başta olmak üzere afetlerle ilgili olarak güvenli bir şehir kurulması ve afetlerin etkilerinin en aza indirgenmesi adına bir önlem olarak değil, afet sonrası yapılacakları düzenlemiştir. 99 depremi sonrası, 2000 yılı Temmuz ayı başına kadar geçen süre içerisinde 38 kanun ve kanun hükmünde kararname, 28 kararname, 6 yönetmelik, 17 tebliğ ve 9 genelge çıkarıldı fakat bu düzenlemeler afetler karşısında güvenli şehirlerin oluşmasını sağlamadı.

Depremler özellikle yapı denetimi hususunun ne kadar elzem olduğunu ortaya koymuştur. Bu bağlamda, 2001 yılında Yapı Denetimi Hakkında Kanun çıkartıldı ancak 81 ilde uygulanması tam on yılı buldu. Yapı denetim yetkisinin özel firmalara verilmiş olması ve müteahhitlere istediği yapı denetim şirketiyle çalışma hakkının tanınması binaların denetimsizliğinin de önünü açmıştır. 2005 yılındaki Belediye Kanunu ve 2012 yılındaki Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun, gündelik siyaset uğruna çıkarılan imar afları, imar barışı gibi uygulamalarla boşa çıkarılmıştır. Özellikle yapı denetimi ve yapı güvenliği konusunda etkisiz kalınmış olması, deprem etkilerinin en aza indirgenmesi yönünde bir eylem planı oluşturulmasını imkânsız kılmıştır. Bunun yerine deprem sonrası yapılacaklar ön plana alınarak depremde arama kurtarma çalışmaları merkeze alınmıştır. 6 Şubat 2023 tarihli Maraş merkezli deprem arama kurtarma çalışmalarının dahi ne kadar yetersiz kaldığını göstermiştir. "Özel iletişim vergisi" diye yıllarca toplanan deprem vergisi depremin dışında her yerde kullanıldı, sadece depremde kullanılmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Olan, lütfen tamamlayın.

HÜSEYİN OLAN (Devamla) - Tamam Başkanım.

Bu yetmezmiş gibi Maraş depremi sonrası "Afet Yeniden İmar Fonu" diye yeni bir yöntemle karşımıza çıktınız ve yine, bütün yaşanan acılardan ders almadan afet sonrası yapılacaklar için fon kurdunuz. Her depremde aynı hikâyeleri, aynı cümleleri dinlemekten bıktık artık. Yanlış savunacak kadar cahil, gerçeği göremeyecek kadar kör olan bu zihniyetten artık kurtulmanın zamanı gelmiştir. Onun için, çok daha büyük acılar, yıkımlar ve kayıplar yaşanmadan derhâl ve acilen bir afet bakanlığı kurulmalıdır. Semptomatik çözümlerle süreçleri geçiştirmek yerine, kalıcı çözümler üretmenin zamanı çoktan geldi, geçti bile.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Olan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'na ait.

Sayın Mullaoglu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERVET MULLAOĞLU (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz üzere, ülkemiz deprem kuşağı bölgesi üzerindedir ama Hükûmetin son zamanlarda yaptığı uygulamalarla aynı zamanda siyasi deprem kuşağı üzerinde de yer almaktadır. Sizler siyasi deprem üreterek jeolojik depremleri engelleyemezsiniz, önleyemezsiniz.

Biz 6 Şubat depreminde maalesef -Allah hiçbir zaman hiçbir yerde hiçbir canlıya yaşatmasın- inanılmaz kötü günler geçirdik; ilk gün bekledik "Gelirler." dedik, 2'nci gün bekledik "Gelirler." dedik, 3'üncü gün "Gelirler." dedik ama maalesef gelen olmadı çünkü Cumhurbaşkanlığı sistemi liyakat üzerine örgütlenmemiş.

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - 6 Şubat günü oradaydım ben.

SERVET MULLAOĞLU (Devamla) - 6 Şubat günü oradasınız ama görmedik, görmedik, gelmediniz; geldiyseniz de teşekkür ederiz, yetmedi.

Dolayısıyla, liyakat üzerinde bir örgütlenmeye ihtiyaç var; bu çok ciddi bir meseledir.

99 depreminden sonra vergiler konuldu "Vergiyle paralar toplanacak." denildi ama bu paralar deprem dışında her şeyde harcandı. 2011 yılında Mehmet Şimşek çıkıp dedi ki: "Biz bu paraları duble yollarda harcadık, saraylarda harcadık, şurada burada harcadık." Yani depremi ciddiye almadığınızı görüyoruz.

Siz depremi önlemede etkisiz kalıyorsunuz ama yargıda çok ciddi depremler yarattınız. Gerçekten adalet devletin mülküdür. Yargıda yarattığınız depremin sancıları, sıkıntıları çok ciddi boyutlara da ulaşmıştır. Biz hukuk fakültesinde okurken tutuklama tedbirinin çok kötü kullanıldığına dair çok zaman eleştiri yapmışızdır. Türkiye'nin son seçimindeki 1'inci partisinin resmî Cumhurbaşkanı adayını tutuklama tedbirine başvuran, ona karar veren hâkim hukuk mezunu olabilir ama asla hukukçu olamaz. Nereye kaçacak? Kaçma şüphesi varmış! Kaçarsa bu sizin işinize yarar, kaçarsa dersiniz ki demek ki suçluymuş, kaçtı. Sizin siyaseten artınız olur.

18-19 yaşındaki gençler yıktığınız adaleti, enkazın altından umudu çıkardı o gençler. O gençleri tutukluyorsunuz; hangi vicdanla, hangi yasayla, hangi hukukla? Yatarı bile üç beş gün olan, belki olmayan suçtan dolayı bu gençleri tutuklamak hiçbir yasa maddesinde yoktur. Bizim bildiğimiz kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesi de masumiyet ilkesi de hukuki güvenlik ilkesi de idari istikrar prensibi ilkesi de yani hukuk adına bildiğimiz bütün ilkeler çöpe atılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Mullaoglu, lütfen tamamlayın.

SERVET MULLAOĞLU (Devamla) - Değerli dostlar, Türkiye Erdoğan'ın devleti olmayacaktır, hukuk devleti olacaktır. Burada biz, hepimiz bu kürsüde yemin ettik hukuk devletini koruyacağımıza. Kendi siyasi ikballerimiz için hukuk devletini yerle bir etmeye hakkımız yok. En çok sizin bunu savunmanız lazım; bugün başkasına yapılan yarın size de yapılır. Dolayısıyla buna çok ihtiyacımız var; yargıda, ekonomide çiğnediğiniz bütün hukuk ilkelerini tekrar gözden geçirmenizi, deprem konusuna ciddiyetle eğilmenizi...

Bakın, İstanbul'da 470 toplanma alanından sadece 70 alan kalmış Allah korusun, olası bir depremde çok ciddi sıkıntı çekeceğimiz tartışmasızdır. Dolayısıyla, işi ciddiye alın, kendinize gelin ve "Depremden kurtulmanın en iyi yolu sizden kurtulmaktır." diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Mullaoglu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Tahir Akyürek'e ait.

Sayın Akyürek, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TAHİR AKYÜREK (Konya) - Değerli milletvekillerimiz, YENİ YOL Partisinin grup önerisi üzerine partimiz adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii "Yiğidi öldür, hakkını ver." derler. Şimdi, en son Hatay Milletvekilimiz konuştu. Cumhurbaşkanımızın görevlendirmesiyle Konya belediyeleri olarak Genel Başkan Yardımcılarımızla falan ilk gün Hatay'daydık ve oradaki problemin çözülmesi için bütün teşkilatımızla, bütün ekiplerimizle deprem olan illerimizde canla başla çalışmaya gayret gösterdik.

Ben başka bir açıdan olaya yaklaşmak istiyorum. Şehirleşmenin gerçekleşmeye başladığı, köyden kente göçün yoğunlaşmaya başladığı 70'li, 80'li yıllarda maalesef şehir yönetimleri, illerimizin, ilçelerimizin yönetimleri büyük oranda bu şehirleşmenin ve imar hareketinin gerisinde kaldılar. Türkiye olarak dünya imar literatürüne "gecekondu" diye bir kavram üretmiş olduk; hiçbir gelişmiş ülkede, hiçbir ülkede görülmeyen bir kavramdı bu.

Konya Milletvekiliyim şu anda, Konya'da Belediye Başkanı olarak görev yaptığımız dönemde ve öncesinde Konya'yla ilgili değerlendirme yapılırken "gecekonduşuz büyükşehir" diye gündem yapılıyordu. Bu, aslında övünülecek bir konu değildi, şehirlerimizin durumunu ortaya koyuyordu. Bilhassa 2000 yılından sonra AK PARTİ iktidarıyla birlikte kentsel dönüşüm ve yenilenme konusunda 99 depreminin de ortaya çıkardığı neticelerle birlikte büyük bir atılım gerçekleşti. Depreme ve afete dirençli kentler oluşturulması için Toplu Konut İdaremiz, Emlak Konut ve bilhassa Kentsel Dönüşüm Yasası'yla belediyelerimiz ve Çevre Şehircilik Bakanlığı nezdinde önemli çalışmalara imza atıldı. Hakkını teslim etmek lazım, mesela, TOKİ kırk yıllık bir kurumken AK PARTİ iktidarından önce yapılan toplam konut sayısı 49 bindi, son yirmi yılda yapılan toplam konut sayısı 1 milyon 495 bin, ayrıca 50 bin civarında sosyal donatı alanı, Emlak Konut eliyle yapılan 200 binden fazla yenileme.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akyürek, lütfen tamamlayın.

TAHİR AKYÜREK (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bu konuda vatandaşlar, belediyeler ve merkezî yönetim -çok tecrübeli bir Çevre Şehircilik Bakanımız var- bir iş birliği içinde. Şu anda 2000'den sonra şehirlerimizde bu süreçlere uyum gösterenler konut stokunu önemli oranda yeniledi ama yenilemeyen şehirlerde kalan 1,5 milyon riskli konutu birkaç yıl içinde yerel yönetimlerin de katkısıyla yenilememiz ve Türkiye'deki tüm şehirlerimizi depreme dirençli şehirler hâline getirmemiz gerekiyor. Bunun için tabii ki kentsel dönüşüm ve yenilemeye başka sıfatlar koyarak karşı çıkmamak ve merkezî yönetimle iş birliği içinde bulunmak gerektiğini bir defa daha hatırlatıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Akyürek.

Değerli milletvekilleri, YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı ve 19 milletvekili tarafından, basın özgürlüğünün önündeki engelleri kaldıracak, gelişmesini sağlayacak adımların tespiti ve RTÜK'ün tarafsızlığını yitiren bir kuruma dönüştüğüne dair iddiaların araştırılması amacıyla 29/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Nisan 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

29/4/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/4/2025 Salı günü toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı ve 19 milletvekili tarafından, basın özgürlüğünün önündeki engelleri kaldıracak, gelişmesini sağlayacak adımların tespiti ve RTÜK'ün tarafsızlığını yitiren bir kuruma dönüştüğüne dair iddiaların araştırılması amacıyla 29/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 29/4/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'ya söz veriyorum.

Sayın Taşcı, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Parlamento Muhabirleri Derneğinin 61'inci yılını kutluyorum.

19 Mart 2025 tarihinde içinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının da olduğu 100 kişi ülkemizi 1 trilyon 200 milyardan fazla zarara sokan bir operasyonla gözaltına alındı. 1944 süreci, darbe dönemleri ve millî orduya kumpas günlerinden sonraki en büyük operasyonlardan birini takiben kimden açıklama bekler kamuoyu? İçişleri Bakanlığından olabilir, Adalet Bakanlığından olabilir. Peki, kimden geldi en kapsamlı ve net açıklamalardan biri? Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı RTÜK'ten. RTÜK Başkanı operasyonla aynı gün yaptığı açıklamada soruşturmaların tamamen hukuk çerçevesinde olduğunu ve bunun hilafına yayınların en üst sınırdan cezalandırılacağını duyurdu. Bu da çok tuhaftı aslında; kimse RTÜK Başkanına soruşturmaların tamamen hukuka uygun olduğu hükmüne nasıl vardığını sormadı, mahkeme kararları dahi bir üst mahkemenin denetimine tabiyken kimse RTÜK Başkanına bu hükmü verme yetkisini nereden aldığını da sormadı. Yarın bir gün bu soruşturma ve kovuşturmalar usulden bozulursa, tamamen hukuka uygun olmadığı anlaşılırsa ne yapacak RTÜK Başkanı ben merak ediyorum, medyayı temel hak ve hürriyetlerin önüne set çekmeye zorlamanın bedelini nasıl ödeyecek?

RTÜK, yayınları dikkatle izlediklerini ve en üst sınırdan ceza uygulayacaklarını duyurarak ilk günden ilk sopayı gösterdi, yetmedi; blöf yapmadığının nişanesi olarak tarihin en ağır ceza tarifesini uyguladı ve Sözcü TV'ye on gün yayın durdurma, Halk TV ve Tele1'e 5 kez program durdurma cezası ve yüzde 5 idari para cezası verdi. 2025'in sadece ilk üç ayında verdiği ceza toplamı 55 milyon lira. Böylelikle, tekdirle uslanmayanlara yiyecekleri köteği de göstermiş oldu; kötek de yetmeyince susturmaya 23 Martta bir ihtar daha yayınladı, yayıncı kuruluşlara açık ve çok önemli uyarısını tekrarladı ve lisans iptaline gidebileceklerini duyurdu. "Ey patronlar, biz bu gazetecileri hapsedtik, olmadı; işsiz bıraktık, olmadı; onlar bir lokma bir hırkayla topluma 'Uyan!' borusu çalmakta kararlılar ama sizin kaybedecek çok şeyiniz var, bir kaysına bakar." demekti bu aslında. Yetmedi, hemen ertesi gün bir adım daha ileri gitti RTÜK, akıl almaz bir açıklamayla basın ve ifade özgürlüğü her ne kadar anayasal güvence altında olsa da bunun millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği gibi durumlarda sınırlanabileceğini hatırlattı; peşin bir hak gaspı itirafıydı, ayrıca da çifte standarttı zira Nevruz bahanesiyle teröristsevicilerin kamu düzenini hallaç pamuğuna çevirmesi bu hassasiyetine dâhil değil RTÜK'ün. Aynı şekilde, makbul sayılan birçok kanalda terörist güzellemesi yapılarak alenen suç işlenmesi de RTÜK'ün radarına girmede, girmiyor da hâlâ. Ertesi gün, gınaşırı yaptığı açıklamalar ve verdiği cezalara rağmen sonuç alamıyor olmaktan öfkeliydi epey RTÜK, sorumsuz siyasetçilerin meydanlardaki beyanatlarının çirkin yansımalarını ekranda görmek istemediklerini tebliğ etti. Sorumsuz siyasetçi değil de PKK açılımından sorumlu bebek katili olmak lazımdı demek ki geçmek için, delmek için RTÜK'ün filtresini. Son olarak, iki gün önce, 27 Nisanda sokak röportajlarını koydu bu defa RTÜK hedef tahtasına, vatandaşa hakaret saydığını, saygısızlık saydığını belirtti. Bu ülkenin vatandaşlarının hakarete uğramaması konusunda samimi bir hassasiyetse bu eğer, hodri meydan, Sayın Sağlık Bakanının çocuk sahibi olamayan binlerce aileye travma yaratan aile tanımını kutsayanlara da

sallasın o zaman sopasını. Mevzu vatandaşın incinmesiye eğer; hodri meydan, her Allah'ın günü gazilerimizi, vatana evlat feda etmiş analarımızı-babalarımızı inciten Öcalanperestlere de sallasın sopasını RTÜK. Benim de hiç beğenmediğin örnekler var o sokak röportajları arasında ama mesele bizim beğenilerimiz değil, mesele anayasal hak ve hürriyetler. O röportajlar birer ayna. "Muhalef yayın" diyoruz, değil aslında, gerçeğin yayını onlar zira yoksulluk muhalefet değil, gerçek bu ülkede; açlık muhalefet değil, gerçek; hukuksuzluk gerçek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Sayın Taşçı, lütfen tamamlayın.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Ek atama bekleyen öğretmenlerleydik hafta sonu, onların uğradığı adaletsizlik mesela muhalefet değil, gerçek; liyakatsizlik gerçek; mülakatla kayırma gerçek; ceza alsa tutuklu kaldığı kadar yatmayacak, 22 yaşındaki kalp hastası Esila'nın sağlık sorunlarına rağmen tutukluluğundaki ısrar, gerçek. Bunların gösterilmesi, duyurulmasının verdiği rahatsızlığı anlıyorum ben, rahatsız edici çünkü gerçekten de ama bu kadar rahatsız ediyorsa yapılması gereken bunların yayını yasaklamak değil; yapılması gereken, bunların hiç yaşanmamasını sağlayacak adil bir düzen kurmaktır. Basın özgürlüğü de öyle bir düzenin temel şartlarındandır. Her birimizin hürriyeti buna muhtaçtır; bugün değilse yarın muhtaç olacaktır.

RTÜK'e görevinin ne olduğunu ve ne olmadığını hatırlatacak bir komisyonun kurulması konusunda desteğinizi bekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Taşçı, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'e ait.

Sayın Ekmen, buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Kıymetli Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Parlamento Muhabirleri Derneğinin 61'inci yılını kutlarken Kemal Aktaş ve yönetimindeki arkadaşlara ve bütün üyelerine başarılar diliyorum.

Bugün İYİ Partinin vermiş olduğu önerge, daha çok RTÜK'ün yaptıkları üzerinden bizi bir yüzleşmeye davet ediyor ve başta Sözcü TV, Halk TV, Tele1, NOW TV'ye değişik bahanelerle kesilen cezaların bu kez sokak muhabirlerine yönelmesi riski üzerinden Meclisi sorumluluğa davet ediyorum. Şüphesiz, kamunun da bizim değerlerimizin de temel ölçütlerinden biri sadece yaptıklarımız değil, yapmadıklarımızla da hesaba çekileceğimizdir ve sorumluluğumuzun sadece yaptıklarımız değil, yapmaktan kaçındıklarımızla da sınırlı olduğudur.

Ben de şimdi size, özellikle de AK PARTİ'li değerli milletvekillerimize RTÜK'ün yapmadıklarını hatırlatmaya çalışacağım: 16 Ocak 2025'te bu kürsüde bir konuşma yapmıştım, utanarak size bazı örnekler göstermiştim. O gün ben utanmıştım, o gün AK PARTİ'li dostlarımız utanmıştı ama ne yayıncı kuruluşlar utandı ne de RTÜK utandı ve bu yayınların -az sonra örneğini göstereceğim- bir kısmını yapan bir hanımefendi maalesef buraya, Türkiye Büyük Millet Meclisine davet edilerek Türkiye Büyük Millet Meclisinin onun bilgi ve yeteneklerinden, tecrübesinden faydalanması tavsiye edildi.

Bakınız, arkadaşlar, her gün milyonlarca Anadolu evine akıtılan kanalizasyondan bir örnek, KJ: "Karına sahip çıksaydın!" Bir kadının en az 7 ayrı erkekle ilişkisi tartışılıyor, bu erkeklerden birkaçı orada; tartışma "Karına sahip çıksaydın!" Dilek'in kocası ve 7'nci aşkı aynı anda stüdyoda "Karın benim aşkı olacak ve benim karım olacak." diyor. Türkiye bu olayı konuşuyormuş! Kadının uygunsuz görüntülerini Türkiye'ye ve kocasına izletiyor bu hanımefendi. Makbule'nin evlilik sayısı 13'e yükselmiş, bu arada kayınbabasıyla da on günlük bir evlilik süresi olmuş. Bir başka adamcağız "Baba olamıyorum tıbbi olarak ama çocuğum var." diyor ve bütün bunlar evvelki hafta "Hamile bıraktığı kaynanasıyla kaçtı." haberiyle birlikte hepimizi utandırdı, hepimizi yerin dibine batırdı ama bunları yapan kanallar RTÜK'ün her gün ceza kestiği Halk TV, Tele1 TV, Sözcü TV, İlke TV değil arkadaşlar, bu yayını yapan kanallar Hükümetin kamu bankalarıyla, Hükümetin finansmanıya ayakta duran kanallar. Bu yayını yapan kanallar Sayın Cumhurbaşkanı herhangi bir yerde konuşmaya başlayacak olduğunda yayını kesip oraya bağlanan kanallar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ekmen, lütfen tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Bu yayını yapan kanallar gazeteleri aracılığıyla aynı anda farklı 7 gazetede aynı 7 manşetle çıkan kanallar.

Arkadaşlar, Mecliste çalışıyorsunuz, bu yayınları görmüyor olabilirsiniz ama bu kanalizasyon Anadolu'da her gün milyonlarca eve akıtılıyor. Netflix'le uğraşıyoruz, adam sonuçta parasıyla abone olup bu yayını izliyor ama bu yayınların da en çoğu AK PARTİ'lilerin izleyicisi olduğu kanallar aracılığıyla akıtılıyor.

Düşünüyorum, Sayın Cumhurbaşkanı duyarsız olamaz, bu milletvekilleri duyarsız olamaz, hiç kimse aileyi böyle yok sayamaz; acaba çürümüş bir toplumun daha kolay yönetileceği varsayımıyla mı buna göz yumuluyor yoksa niçin engellenmiyor? Bu çıplak ve kötü gerçeği her gün size hatırlatmaya devam edeceğiz. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ekmen, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'a ait.

Sayın Çandar, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; huzurunuzda gazeteci kökenli bir milletvekili olarak konuşuyorum. Kırk yıl aralıksız gazetecilik yaptım, meslekle ilişkim kopmadı, elli yıl olmuş oluyor kırk yıldan sonra bugüne kadar yani yarım yüzyıl gazetecilikle iştigal ettiğim için basın özgürlüğünün darbe dönemlerinde nasıl kısıtlandığını gayet iyi bilirim. Mesela, 12 Eylül 1980 darbe döneminde, Anayasa referandumu sırasında mavi oy ret oyu anlamına geleceği için rejimin sahipleri tarafından "mavi" kelimesi gazetelerde yasaklanmıştı. Gazete mutfağında çalışırken gece sabaha kadar harıl harıl "mavi" kelimesi geçiyor mu diye aradık ve Yaşar Kemal'in "Gökyüzü Mavi Kaldı" romanının ilanını bulduk. Gazetenin kapanma tehlikesi vardı, derhâl o ilanı çıkarttık, Yaşar Kemal'in "Gökyüzü Mavi Kaldı" adlı kitabı yer alamadı gazetede.

28 Şubat postmodern darbe döneminde -ismin telif hakkı bendedir postmodern darbenin, 28 Şubat'ta- Andıç iftirasına maruz kaldık, yazılarım durdurulmuştu, nice zaman sonra yazıların tekrar başlaması kararı alındığı zaman "Bir şartla, aman, yazı

yazacaksın iki şeyi yazmayacaksın, iki sözcük ve konu geçmeyecek." dediler. Nedir o? "Askerlerden söz etmeyeceksin, askerlere eleştiri yok." Ee, öbürü? "Kürt sorunu hakkında yazmayacaksın".

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ne yazacaksın peki?

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - Sansür... Yani 12 Eylül darbe dönemindeki sansür zihniyetinin bir başka tezahürü 28 Şubat dönemine aitti. Geldik son darbe dönemine. Diyeceksiniz ki: Darbe nereden çıktı? Cumhuriyet Halk Partisi "19 Mart darbesi." diyor, söz ediyor ama sadece Cumhuriyet Halk Partisi onu söylemiş olsa bir şey demeyecektim ama baktım Ali Babacan da öyle diyor. Ali Babacan AK PARTİ'nin kurucularından, 2 dönem Başbakan Yardımcılığı yapmış, Dışişleri Bakanlığı yapmış, bugünlerde iktidar olarak ekmeğini yemeğe devam ettiğiniz ekonomi başarılarının üstüne damgasını vurmuş bir şahsiyet; o diyor ki: "28 Şubat, 27 Nisan e-muhırası ne demekse iktidarın 18 Marttan bu yana yaptıkları da bizim için o demek." Darbe diyor yani.

Şimdi, bu darbeyi biz basın alanında nereden anlıyoruz? RTÜK'ten anlıyoruz. Daha çok yakında, Çağdaş Gazeteciler Derneğinin ödül törenine gittik, Haber Dalında 1'incilik Ödülü Timur Soykan'a verilmişti fakat Timur Soykan o sabaha karşı gözaltına alındığı için ödül törenine, haber ödülünü almaya gelemedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Çandar, lütfen tamamlayın.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - Şimdi, sonuç olarak, RTÜK ne yapıyor, ne ediyor, nasıl bir sansür ve yasak makinesi gibi çalışıyor verilen önergede uzun uzun ayrıntılarıyla anlatıldı. Ben sadece bir şeye işaret ederek tamamlayacağım: Dünyanın basın özgürlüğü ölçümü bakımından saygın bir kuruluşu sayılan Sınır Tanımayan Gazeteciler'in 2024 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye 180'de 158'inci sırada. Pek iftihar edilecek bir durum değil ama geçen yıl 165'ti, yedi basamak yükselip 158 olmuş. Şimdi olsa -2025 daha çıkmadı- kim bilir ne hâle gelecek!

Son söz o ki basın özgürlüğü konusunda Türkiye'de maalesef Orta Çağ karanlığı yaşanıyor ve ülkenin en karanlık dönemlerini yaşadığı, az önce örnek verdiğim 80'lerde bile basın özgürlüğü üzerinde bu kadar geniş bir karartma yoktu.

Saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çandar, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'a ait.

Sayın Öztunç, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Evet, Sayın Çandar "Kırk yıllık gazeteciyim." dedi, ben yarısı kadar gazetecilik yaptım, kendisi bizim o konudaki üstadımızdır.

Değerli Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üyesi olmaktan büyük gurur duyduğum Parlamento Muhabirleri Derneğinin de 61'inci kuruluş yıl dönümünü kutluyor, Kemal Aktaş başkanlığındaki bütün yönetime de başarılar diliyorum.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun bir dönem üyesiydim, iki buçuk yıl kadar üyeliğini yaptım. Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun görevi bellidir, radyo ve televizyon yayınlarını izler, denetler, düzenler ve yaptırım uygular. Düzenleyici ve denetleyici bir kurumdur. Düzenleyiciliği nereden gelir? Frekans tahsisi, lisans tahsisinden gelir, denetimi ise yayından sonra gelir yani yayın gerçekleşir, yayından sonra gerekli denetimi yapar, 6112 sayılı Yasa'ya göre gerekirse cezasını verir ama bugünlerde bakıyoruz ki yayından önce müdahale ediyor. Sayın RTÜK Başkanı parmak sallıyor, "tweet"lerle parmak sallıyor, açıklamalarıyla parmak sallıyor, "Ey filanca televizyonlar, bak, gözümüz üzerinizde ha, şunu yayınlamayın!" diyor. Oysa RTÜK Başkanı anayasal özerklik gereği izler, yayın olur, yayından sonra gerekirse gereğini kanununa göre yapar; öncesinde yapılan sansürdür.

Değerli arkadaşlar, bakın, az önce Sayın Ekmen söyledi, ben de kısaca değinmek istiyorum. Yahu, gündüz programları var, özellikle örnek vereyim: Müge Anlı, ATV. Çıkartmış, kadın kocasını öldürmüş, sonra da kıyma makinesinden geçirmiş, canlı yayına o makineyi getirmiş "İşte bu kıyma makinesinden geçirdi." diyor. Ya, olmaz arkadaşlar, böyle yayıncılık olmaz! Bunun neresi millî, neresi manevî? Buna ceza vermek gerekir mi? Evet, vermek gerekir. Veriliyor mu? Verilmiyor. Niye?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - ATV...

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) - E, bizim çocuklar diye bakılıyor, ATV diye bakılıyor.

Başka? Adam kaynanasını almış, kaçırmış, kaynanası da hamile kalmış ve çıkıyor, bunu televizyonda günlerce konuşuyorlar, yine aynı televizyon kanalları, aynı programlar. Millî, manevî değerler nerede kaldı ey Ebubekir Şahin, ey AK PARTİ'li değerli dostlar! Buna ceza vermek gerekir mi, gerekmez mi? Gerekir. Bunu izlediği zaman insanların tüyleri diken diken oluyor "Arkadaş, bu nasıl iştir?" diyorlar ama bakıyorsun, RTÜK bu işlerle meşgul değil "Güçlü Medya, Bilinçli Toplum" diye bir zirve yapıyor. Oysa güçlü medya için insanlara, medya kuruluşlarına parmak sallamamak gerekiyor. Merak ediyorum, ya, bunları hiç izlemiyor musunuz arkadaşlar, bu öğlen kuşaklarını? Yani ben RTÜK üyesiyken Davut Dursun Hoca -kulakları çınlasın- RTÜK Başkanıydı, hiç izin vermezdi bu tür şeylere. Geldiği zaman böyle bir yayın buna asla müsaade edilmezdi. Sonrasında gerekli yaptırım uygulanırdı ve böylece çıkıp da kaynanasını kaçırmış, o onu hamile bırakmış, bu bununla gezmiş, 7 sevgilisi varmış, 12 koca değiştirmiş, kadın değiştirmiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öztunç, lütfen tamamlayın.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) - Yani olacak şey değil!

E, şimdi, bu aralar bakıyoruz, 28 Şubat süreci... Söyledi Sayın Çandar, 28 Şubat sürecinde Güneş Müftüoğlu RTÜK Başkanıydı. 28 Şubat sürecinde eylemler vardı. Ya, bir günden bir güne çıkıp da Güneş Müftüoğlu ağzını açmadı, Kanal 7'ye mesela herhangi bir şeyde bulunmadı "Niye bunları yayınlıyorsunuz kardeşim?" demedi.

Çok kısa, otuz saniye...

"Jammer" meselesi konuşuluyor. "Belediyeler 'jammer' kullanamaz." diyor İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü. İşte, bak, Kahramanmaraş Belediyesi "jammer" ihalesine çıkmış, teknik şartnamesi dahi bende var. (CHP sıralarından alkışlar)

Kahramanmaraş Belediyesi "jammer" almış arkadaşlar 40 bin küsura. 86 bin liraya Van Gürpınar, kayyum belediyesi "jammer" almış, 2017. Ee, Emniyet Genel Müdürlüğü, madem belediyeler "jammer" kullanamaz, bu belediyeler AK PARTİ'li olunca kullanır, CHP'li olunca mı kullanamaz? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) İşte belgesi, teknik şartname ve ihale dosyası. Bilgilerinizi sunarım.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Öztunç, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'e ait.

Sayın Canbey, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada basın özgürlüğü ve RTÜK'ün tarafsızlığına ilişkin olarak İYİ Parti Grubu tarafından verilen araştırma önergesi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Elbette gazetecilik önemli bir meslek. Ben de yıllarca gazetecilik yaptım. Aynı zamanda gazetecilik eğitimi almış birisi olarak birkaç cümleyle konuyu değerlendirmek istiyorum. Her şeyden önce şunu ifade etmek isterim: Türkiye Cumhuriyeti'nde basın özgürlüğü Anayasa'mızın teminatı altındadır. Basın özgür, çoğulcu ve çeşitlidir ancak özgürlük sorumlulukla birlikte yürür. Yayıncılık faaliyetlerinin belirli etik kurallar çerçevesinde ve kamu yararı gözetilerek yapılması gerekir.

Değerli arkadaşlar, 2022 yılındaki halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma düzenlemesiyle alakalı olarak önergede "sansür yasası" ifadesi kullanılmaktadır. Bu, kamuoyunu yanıltmayı amaçlayan, popülist bir söylemdir; oysa düzenleme vatandaşlarımıza yalan bilgiye karşı korumak ve dijital dezenformasyonla mücadele etmek amacıyla çıkarılmıştır. Bugün Avrupa ülkelerinde benzer düzenlemeler hızla hayata geçirilmektedir. Dijital çağda bilgiye erişim haktır ancak bilgi kirliliğini yaymak bir hak değil, kamu düzenini tehdittir.

Bakın, Google'a bugün yazsanız, değerli arkadaşlar, Avrupa Birliğinde ve Avrupa'da medya düzenlemeleriyle alakalı birçok yasanın çıkarıldığını görürsünüz. Özellikle dijital mecralarda haberin kaynağı bilinmediği için ister istemez çok ciddi sorunlar yaşanmaktadır; bunun önlenmesiyle alakalı da yasaların çıkarılması gerekmektedir.

Değerli arkadaşlar...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Müge Anlı'ya ne diyorsun Canbey?

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Müge Anlı'yı sana havale ediyorum, sen şey yaparsın. Zaten yeterince söyledin söyleyeceğini.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, Ebubekir Bey'e havale etmen lazım, ben ne yapayım?

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Ya, sen bir RTÜK üyesi değil miydin daha önce?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Eski...

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - RTÜK'ün görevini yasal yetkiler çerçevesinde ve yayıncılık ilkelerine dayanarak yürüttüğünü söylemek isterim. Hangi yayın organı olursa olsun toplumun değerlerini ihlal eden, ayrımcılığı teşvik eden ya da yalan bilgi yayan, terörü öven içeriklere karşı uyarı ve yaptırım uygulamak RTÜK'ün asli görevidir. Ülkemiz adına böylesi önemli görevleri üstlenmiş ve görevini yerinde, doğru şekilde yapmış RTÜK'ün yargının baskı altına alınmasına ve toplumun sokak eylemleriyle kaosa sürüklenmesine müsaade etmesi elbette ki beklenemez.

Değerli arkadaşlar, normal olanın anormal, anormal olanın normal karşılandığı bir dönemden geçiyoruz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Yirmi üç yıldır öyleyiz.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - RTÜK, normal olarak, kendi yasasına dayanarak, kanunlara dayanarak bir uygulama yapmaktadır. Bakınız, RTÜK kararları yargı denetimine açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Canbey, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Haksızlığa uğradığını düşünen her yayın kuruluşu hukuk yoluna başvurabilmektedir. Kurumun verdiği kararları eleştirmek başka, kurum için siyasal karalama kampanyası yapmak başkadır.

Sayın milletvekilleri, RTÜK'ü hedef tahtasına oturtmak, kurumun denetim gücünü zayıflatmak doğru değildir. Oysa biz biliyoruz ki RTÜK, halkımızın medya alanında güvenle hareket etmesi için vardır ve kanunlardan aldığı yetkisini büyük bir sorumlulukla yerine getirmeye çalışmaktadır.

Az önce burada Cumhuriyet Halk Partili milletvekili "Ben bir zamanlar RTÜK üyesiydim." dedi. Birçok partiden RTÜK'te temsilciler bulunmaktadır ve o temsilcileri biz seçiyoruz, Meclis seçiyor. RTÜK, kendi görevini yapmak için mücadele etmektedir.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de basın farklı siyasi görüşlerin, farklı seslerin yer aldığı bir zenginlik içerisinde. Her gün onlarca farklı mecradan farklı fikirler kamuoyuna sunulmaktadır. Bu tablo, basının özgür olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Canbey, teşekkür ediyorum, bir dakika da uzattım efendim.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Teşekkür ederiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Evet, şimdi, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek ve arkadaşları tarafından, sendikalaşmanın önündeki engellerin araştırılması amacıyla 29/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Nisan 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/4/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

29 Nisan 2025 tarihinde İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek ve arkadaşları tarafından (11692 grup numaralı) sendikalaşmanın önündeki engellerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 29/4/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'ye söz veriyorum.

Sayın Tiryaki, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sendikal hakların önündeki engellerin kaldırılması, sendikal örgütlenmede yaşanan sıkıntıların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılması konusunda önerge sunduk. Önergemiz üzerine görüşlerimizi açıklamaya çalışacağım. Öncelikle hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bugün 29 Nisan, iki gün sonra 1 Mayıs, işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü; şimdiden işçi sınıfının bayramını kutluyorum.

Sendikal haklar ve özgürlükler Türkiye'de hiçbir zaman iyi olmamıştır yani sadece sizin döneminizde değil, sizden önceki dönemlerde de sendikal haklar hep kısıtlanmıştır. Fakat siz aynı şeylere devam ettiniz yani emekçilerin, işçilerin haklarını, çıkarını savunan bir parti olduğunuzu söylüyorsunuz ama bunun gerçek yaşamda bir karşılığı yok. Sizden önce de işte, 12 Eylülcülerin yaptığı gibi sendikalar kapatılıyordu, sizin döneminizde de sendikalar kapatılıyor. Sizden önce de sarı sendikalar destekleniyordu, sizin döneminizde de yine mücadele eden sendikaların önü kesilmeye çalışılıyor ve devlet destekli, iktidar destekli sarı sendikalar desteklenmeye çalışılıyor. Sizden önce de işverenler kollanıyordu, sizin döneminizde de yine işverenler kollanıyor.

Bakın, size sadece bir tane örnek, karşılaştırmamın en iyi yolu budur: İşçilerin hakları için, ücretleri için yaptıkları eylem ve etkinlikler var. Ücretlerini alamadıkları için fabrikaların önüne çıktıkları her gün işçilerin karşısına askerlerden barikat kuruyorsunuz, polislerden barikat kuruyorsunuz. Bugüne kadar haklarını arayan işçilerin tek bir defa yanında durdunuz mu? AKP iktidarı döneminde, yirmi üç yılda ücretini alamadığı için, sosyal haklarını alamadığı için, toplu sözleşme imzalayamadığı için iş yerinin önünde, fabrikanın önünde direnen işçilerin yanında tek bir kez oldunuz mu? Tek bir kez tek bir tane milletvekiliniz o işçilerin mücadelesinin yanında durdu mu? Durmadı. Ama her seferinde haklarını arayan o işçilerin karşısına polisleri diktiniz, askerleri diktiniz, barikatlar kurdunuz ve haklarına karşı çıktınız.

Sadece bununla yetinmediniz, bakın, bu yirmi iki, yirmi üç yıllık süre içerisinde neredeyse büyük grevlerin tamamını yasakladınız. İki tane gerçek bulmuşsunuz, yasa sözde bir olanak veriyor "kamu güvenliği" diyorsunuz, "genel sağlık" diyorsunuz ve grevleri yasaklıyorsunuz. Ben 2002'den bu yana yasakladığınız grevleri size hatırlatayım: 2003 Şişecam grevi, 2004 LASTİK-İŞ grevi, 2005 MADEN-İŞ grevi, 2014 Şişecam grevi, 2014 kömür grevi, 2015 BİRLEŞİK METAL-İŞ'in grevi, 22 fabrikada 15 bin işçinin karar aldığı grev. Bunlar OHAL öncesi yasaklama kararlarınız. Aynı yasaklamaları OHAL döneminde de sürdürdünüz; 2017 Asil Çelik grevi, 2017 EMİS grevi, böyle devam edip gidiyor. Şişecamın grevini 3 kez yasaklamışsınız, PETROL-İŞ'in grev kararlarını defalarca yasaklamışsınız. OHAL rejimi uygulamışsınız "İki ay erteliyoruz." demişsiniz, ikişer ay uzatmışsınız ve işçilerin hakları için grev hakkını kullanmasını bile engellemişsiniz.

Bakın, işçi sınıfının örgütlülük durumunu ortaya koyan bir tane istatistik, çoğunuz biliyorsunuzdur, 2025 yılı Ocak ayı istatistikleri: Türkiye'de 16 milyon 864 bin 733 kayıtlı işçi varmış, 16 milyon küsur. Bunlardan sadece 2 milyon 524 bini sendikalı yani örgütlü olan işçi sayısı yüzde 16 ve bu örgütlü olan yüzde 16'lık işçilerin de haklarını kullanmasını, grev hakkı başta olmak üzere, toplu sözleşme hakkı başta olmak üzere haklarını kullanmalarını engelliyorsunuz. Bunu nasıl yapıyorsunuz? Ülke barajıyla yapıyorsunuz, bunu iş yeri barajıyla yapıyorsunuz. Sizden önce de yasaklamalar vardı, sizden önce de Türkiye'de işçi sınıfının hakları çok da üst düzeyde değildi ama sizin döneminizde işçilerin yasal güvence altındaki hakları da kullanılamaz hâle geldi; sadece işçilerin değil, emekçilerin bir bütün olarak durumu bundan farklı değil. Bakın, bir yasa, sizden önce, sizin iktidara gelmenizden sadece bir yıl önce kamu görevlilerine sendikal bir hak tanındı, 4688 sayılı Yasa.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Tiryaki, lütfen tamamlayın.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Bu yasa sözde kamu çalışanlarına bir örgütlenme hakkı tanıyordu fakat toplu sözleşme hakkı tanımıyordu. Sizin döneminizde güya emekçilere toplu sözleşme hakkı tanındı fakat bu toplu sözleşme hakkı da sadece iktidarın iki dudağı arasında bırakıldı ve eğer iktidar kabul etmezse hiçbir şekilde toplu sözleşme yapamaz hâle getirildi.

Dolayısıyla işçi sınıfının haklarını kullanmasının önündeki engelleri kaldırın. İşçi sınıfı, bu ülkenin düşmanı değil her gün hayatı yeniden yaratan insanlar. İşçi düşmanı politikalarınızdan vazgeçin diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Tiryaki, teşekkür ediyorum.

Şimdi öneri üzerindeki söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'a ait.

Sayın Çalışkan, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sendikal haklardan, 1 Mayıs İşçi Bayramı'ndan konuşurken herhâlde AK PARTİ'nin günah galerisi içerisinde en fazla yer tutan şey sendika olmalı çünkü İşçileri Bakanlığı onaylı, kamu kurumları tarafından denetlenen sendikaya üye olduğu için bu ülkede on binlerce insan ihraç edildi. Evet, buna "FETÖ" denildi, başka gerekçelere de bağlandı ama bunun dışında, hâlen aktif sendikaların üyesi olanlar bile o sendikaların üyesi oldukları için ihraç edildiler.

Maalesef ki ülkemiz, işçi hakları, çalışanın emeği hususunda çok kötü bir sınav vermekte. 2024 yılında 2 binin üzerinde işçi, çalışırken iş kazasıyla vefat etti ama bu ülkede hak aramak her türlü yasak. İşçi, haklarını arayıp grev yapmak isterse yasak. Filistin eylemi yapan insanlar BOTAŞ'ı, limanları protesto edecekse onlar da gözaltına alınıp coplanıyor maalesef.

Peki, sendikaların durumu bu iken "Mevcut sendikalar çok mu iyi?" diyeceksiniz. Şu anda ülkemizin en büyük sendikası gerekli şartları tamamlamadığı için, ülkemizin şartları, koşulları iyi olmadığı için Uluslararası Sendikalar Konfederasyonuna üye olarak kaydedilmiyor; bu acı, bu ayıp bize yeter.

Değerli milletvekilleri, "Mevcut sendikaların da görevi nedir?" dersenez; görevi, işçi haklarını savunmaktan daha çok iktidarın aparatı olmaya çalışmak. Mecliste milletvekilleri katılmaz, pazarlık usulü bura çalışır. Sendikalara ise çalışanın hakkını savunması gerektiği yerde "Git imza topla, iktidara destek çık." diye bir görev verilir.

Bu arada yine bir başka önemli husus şudur ki memur sendikalarının üyelerinin aidatları kamu tarafından ödenirken alın teriyle çalışan işçi, sendika üyeliğinin aidatını çocuğunun rızından keserek ödemekte. Bu haksızlık da elbette giderilmeli.

Değerli milletvekilleri, yeri gelmişken bir kez daha tekrar etmek istiyorum ki kanunlara en fazla kurumlar saygı duymalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Hele de Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi ulvi bir kurumun en fazla saygı duyması gerekir. Şu anda Çalışma Bakanlığı yetkililerine ihbar ediyorum: Türkiye Büyük Millet Meclisi kaçak işçi çalıştırıyor, çalıştırdığı işçilerin tazminatını ödemiyor, çalıştırdığı elemanların hakkını gasbetmek için de alavere dalavere yapıp sene sonunda "iş çıkışı" sene başında tekrar "işçi girişi" diyor.

Yine, Millî Eğitim Bakanlığı hak çığnıyor, kaçak işçi çalıştırıyor. Asgari ücretin altında bir maaşla ücretli öğretmen çalıştırıyor ki bugün ücretli öğretmen de sözleşmeli öğretmen de hak gasbidir, aynı işi yaptığı hâlde farklı farklı ücretler asla kabul edilemez.

Son olarak taşerondan kamuya geçirilen 600 bin işçinin de hakkı gasbediliyor, hâlen bunlara sözleşme imkânı verilmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Bu açıdan, 1 Mayıs'ta bu konunun tekrar gündeme getirilmesini talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na ait.

Sayın Türkoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Türkiye, bugün itibarıyla -özel ya da kamu, hiç fark etmiyor- emekçilerin haklarının göz göre göre gasbedildiği, sendikal hakların ayaklar altına alındığı bir ülke olmuştur; bu en malum gerçektir.

1 Mayıs kutlayacağız, 1 Mayıs'a girildiğinde ağdalı sözlerle işçi kardeşliğinden, işçinin kutsallığından, emeğin kutsallığından bahsedeceğiz ama gelin, bakın ki gerçekler ne gösteriyor: 16 milyonun üzerinde işçi var ve bunların yalnızca yüzde 15'i sendikalı olabilmış. Kamuda sendikalı oranı kısmen daha yüksek fakat 4688'le birlikte orada da grev hakkını kullanamayan, etkin toplu sözleşme hakkı olmayan bir sendikalaşma mevcut.

Meselenin özeti şu: Efendim, iktidarda, AKP iktidarında özellikle son on yılda sendikalaşan işçiler açıkça fişlenmekte, tehdit edilmekte, kapı önüne konulmaktadır. Yalnızca eşi sendikalı olduğu için işinden edilen insanlar var bu ülkede; örneklerini gördük. Ankara Altındağ Belediyesinde işçilerin kurduğu sendika çadırına Belediye Başkanının bizzat saldırdığına, Başkana yumruk attığına şahit olduk. Sendikalaştığı için işten çıkarılanların örneklerini saymakla bitiremeyiz. Manisa'da mesela, Tekstil Yatırım Holdingin fabrikasında sırf sendikalı oldukları için binin üzerinde işçi kapının önüne konuldu. Yine, mesela Bursa Gemlik'te, Borusanda yalnızca LİMAN-İŞ'e üye olduğu için kapı önüne konulan işçiler oldu. Bu memlekette işçi olmak herhâlde en zor, en sıkıntılı sosyal dilim olmak anlamına geliyor.

Bakınız, ben size söyleyeyim; anlı şanlı, büyük, yetkili sendikalar 1 Mayıs'ta çıkacaklar ve yine şaşaalı laflar edecekler. Ben de buradan sorayım o zaman. Bir memleket düşünün, yoksulluk sınırı 80 bin, açlık sınırı 26 bin lirayı aşmış, asgari ücret 22 bin lira; ortada sendika yok. Emeklilerin durumu zaten içler acısı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu, lütfen tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Sendikalar eğer bugün bu açlık, yokluk ve yoksulluk konusunda meydanda olamayacaksa ne zaman olacak Allah aşkına; ne zaman olacaklar?

Bu kamu çalışanları sendikalarıyla ilgili konu ise şu: Kamuda tam anlamıyla yetkili sendika ile onun hemen bir altındaki yine yancı ve yandaş sendika toplu sözleşme imzaladılar bu yıl için; yüzde 6'ya imza attılar. TÜİK enflasyonuyla birlikte, üç aylık enflasyonla şimdiden yüzde 10'u gitti. Var mı ortada bir eylem, var mı bir söylem?

O nedenle, Türkiye'de sendikalaşmak çok çileli bir yoldur; AKP iktidarında ise tam anlamıyla dikenlidir. O nedenle, araştırma önergesini destekliyoruz efendim.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Türkoğlu.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'a ait.

Sayın Arslan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Her ne kadar bu iktidar bu ülkede kutlanacak gün bırakmamışsa da Parlamento Muhabirleri Derneğimize, Sayın Kemal Aktaş'ın şahsında tüm muhabir arkadaşlarımıza ve basın camiasına, bu baskılara ve bu sansürlere direnen bütün gazeteci arkadaşlarımıza selam olsun diyerek sözlerime başlamak isterim.

Bir ülkede sendikal haklardan söz etmek söz konusuysa o zaman anayasal devleti, hukuk devletini, demokrasiyi, temel insan hak ve özgürlüklerini, adaleti ve onunla birlikte de milletin egemenliğini, kuvvetler ayrılığını bütünsel olarak konuşmamız gerektiği çok açık.

Sevgili arkadaşlar, işçi sendikaları penceresinden baktığımızda, Çalışma Bakanlığının Ocak 2025 verilerine göre yaklaşık olarak 16 milyon 864 bin işçimizin 2 milyon 250 bininin sendikalı olduğunu yani sendikalaşma oranının yüzde 14,97 olduğunu görüyoruz. Ama bu bir aldatmaca çünkü kamuda örgütlü işçi sendikalarını ve işçilerimizi çıkardığımızda aslında özel sektörde yaklaşık 1 milyon insanımızın örgütlü olduğu ortaya çıkıyor. Hele hele 8 iş kolunu -inşaat, eğlence yerleri, ticaret, ağaç ve kâğıt, gemi yapımı, dokuma, hazır ve deri giyim sanayisini- dikkate aldığımızda orada sendikalaşma oranının yüzde 5,5 olduğu gerçeğiyle karşı karşıyayız.

Diğer yandan, kamu sendikaları açısından baktığımızda, yine iktidarın verilerine göre 2 milyon 994 bin memurumuzun yaklaşık 2 milyon 251 bininin sendikalı olduğu ama grevin, toplu sözleşmenin olmadığı, toplu iş sözleşmesi yerine sadece toplu görüşmenin olduğu, uyuşmazlıkta da Yüksek Hakem Kurulunun kararının kesin olduğu bir çalışma düzeni.

Sevgili arkadaşlar, bu ülkede milyonlarca insanımız işsiz. Bu ülkede iş bulmak ayrı bir dert, bulduğunuz işte insan onuruna yaraşır bir maaşla çalışmak ayrı bir dert, sendikalı olmak ayrı bir dert, çalıştığınız süre içerisinde emekliliği hak etmek ayrı bir dert, emekli olduğunuzda yaşama tutunmak ayrı bir dert.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - 40 yaşında emekli oluyorlar.

İBRAHİM ARSLAN (Devamla) - Bir yanda iktidar aygıtını kullanan "devlet baba" kavramı bir yanda "anayasa" kavramı ama gerçeğimiz şu: Dertlerin anasını da dertlerin babasını da milyonlarca insanımızın omzuna yükleyen bir iktidarın ekonomik, sosyal ve siyasal politikaları.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Arslan, lütfen tamamlayayım.

İBRAHİM ARSLAN (Devamla) - Sevgili dostlar, bunun yanı sıra taşeron işçiler, kademeli emeklilik, staj mağdurları, liyakat, atanamayan arkadaşlarımız, mülakat rezaleti, kıdem tazminatı, gelirden, gelirin dağılımında olmayan adalet, vergide olmayan adalet ve sizin rakamlarınızla sosyal yardımlarla ancak geçinebilir hâle getirilen 5 milyon hane, yine sizin rakamlarınızla 600 lira aylık genel sağlık sigortası primini ödeyemeyen 6,1 milyon insan. Eserinizle gurur duymalısınız. Hani diyorsunuz ya "Yaparsa AKP yapar." diye; evet, tam da bu sevgili dostlar.

Sevgili arkadaşlar, az sonra AKP sözcüsü gelecek buraya, diyecek ki: "Çalışanların yüzünü güldürdük, enflasyona ezdirmedik. 1 Mayısı resmî bayram olarak biz gerçekleştirdik, biz ilan ettik." Ondan sonra da oylama sırasında hepiniz "ret" oyu vererek bu kürsüden ayrılacaksınız. Bu ülkede kutlanacak gün bırakmadınız. O nedenle size hodri meydan diyoruz. Eğer kendinize inanıyorsanız, kendinize güveniyorsanız, halk iradesinden korkmuyorsanız hodri meydan! Getirin sandığı; el mi yaman bey mi yaman, görüşelim!

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Yirmi senedir getiriyoruz sandığı.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Yirmi iki yıldır geliyor sandık.

İBRAHİM ARSLAN (Devamla) - Geç kardeşim, geç; kürsüye gel, kürsüye!

BAŞKAN - Sayın Arslan, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde son söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata'ya ait.

Sayın Korkutata, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu açık yüreklilikle ifade etmek isterim: Sendikal haklar ve özgür toplu pazarlık düzeni AK PARTİ hükûmetlerinin sosyal politikasında her zaman önemli bir yer tutmuştur. Biz; emeği kutsal gören, alın terini aziz bilen bir siyasi hareketin temsilcileriyiz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - O yüzden mi emekliye 14 bin lira veriyorsunuz?

ZEKİ KORKUTATA (Devamla) - Çalışanların örgütlenme özgürlüğü insani, ahlaki ve anayasal bir haktır; bu bilinçle hareket ediyoruz. 2002'den bu yana insan onurunun ve alın terinin kıymetini esas alan bir anlayışla sendikal hakların güçlendirilmesi ve işçilerimizin refahının artırılması yönünde birçok adım attık. Bu çerçevede, çalışma hayatımızda emeğin hukukunu koruyan, sendikal hakları geliştiren ve refahı tabana yaymayı hedefleyen büyük reformları hayata geçirdik. 2012 yılında 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nu çıkararak Türkiye'de sendikal hakları devrim niteliğinde bir değişimle güçlendirdik. Sendikaların kurulmasını kolaylaştırdık, sendika üyeliği ve üyelikten çekilme işlemlerinde noter şartını kaldırarak e-devlet üzerinden yapılabilir hâle getirdik. 15 yaşını dolduran gençlerimize sendikal örgütlenme hakkı tanıdık. İş kolu barajında düzenlemeler yaptık, aynı iş kolunda birden fazla işverene bağlı çalışan işçilerimize birden fazla sendikaya üye olabilme hakkını getirdik. Toplu iş sözleşmesi süreçlerini kolaylaştırdık, toplu pazarlık sürecini kısalttık; grev ve lokavt yasaklarının kapsamını daralttık. İş yeri sendika temsilcilerinin güvencelerini artırdık. Sendikaların mali denetimini bağımsız yeminli mali müşavirlere bıraktık ve daha nice düzenlemeyle emekçilerimizin elini kuvvetlendirdik, haklarını teminat altına aldık. Bu adımlarla, kamuda sendikalaşma oranı 2002'de yüzde 50 iken bugün yüzde 75,2'ye yükselmiştir. İşçi sendikalaşma oranı ilk kez düzenli yayımlanmaya başlandığı tarih olan 2013'te yüzde 9,21 iken bugün işçilerin yüzde 14,97'si sendika üyesidir. Sendikacılığın yanı sıra çalışma hayatımızın her safhasında işçinin

refahını artıracak adımları da kararlılıkla attık. Bu adımlarımızda sosyal adalet ve insan onuruna yakışır çalışma anlayışıyla hareket ettik, tüm sosyal tarafları sürece kattık.

Sendikalaşma oranı meselesine gelince; evet, daha gidecek yolumuz vardır ancak bu süreci sadece yasal düzenlemelerle değerlendirmek eksik olur. Sendikalaşmanın artması, aynı zamanda iş gücü piyasalarının dinamikleri, işçilerin tercihleri, sendikacılık kültürü ve sivil toplum bilincinin yaygınlığıyla da ilişkilidir. Dolayısıyla, burada tek sorumlu olarak Hükümeti göstermek haksız ve kolaycı bir yaklaşım olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Başkan, kimmiş sorumlu?

BAŞKAN - Sayın Korkutata, lütfen tamamlayın.

ZEKİ KORKUTATA (Devamla) - Teşekkürler.

Kıymetli milletvekilleri, biz söz değil hizmet üretiyoruz. Önümüzdeki süreçte de sendikal hakları daha da genişletmeye; işçimizin, emekçimizin hak ve özlüklerini, refahlarını daha da güçlendirmeye kararlıyız.

Bu duygu ve düşüncelerle, çalışma hayatını geliştirmek için, adil ve hakkaniyetli bir Türkiye ve dünya için her alanda büyük mücadeleler veren en büyük emektarımız Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve onun liderliğinde ülkemizin kalkınması için gece gündüz çalışan emekçilerimize en kalbî şükranlarımı sunuyorum, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günlerini kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Biz de Sayın Cumhurbaşkanının 1 Mayısını kutluyoruz.

BAŞKAN - Sayın Korkutata, teşekkür ediyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN - Sayın Koçyiğit, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Soma davasının bugünkü duruşmasına ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, 1 Mayısın arifesindeyiz ve bu toprakların en büyük işçi katliamı olan Soma katliamını da sanırım herkes çok iyi hatırlıyordur. 13 Mart 2014'te gerçekleşmişti, 301 işçi yaşamını yitirmiş, 700'den fazla işçi de yine yaralanmıştı. Yıllarca süren bir yargılama süreci başladı ve yargılamanın en önemli avukatlarından birisi olan Sayın Selçuk Kozağaçlı da hızlı bir şekilde gözaltına alındı, tutuklandı ve hâlihazırda da cezaevinde bulunuyor.

Şimdi, ilk yargılama başladığında dava sürecinde heyetin ilk değişikliğiyle aslında yargılama sürecine müdahil olduğunu, yargılamanın akamete uğratılacağını ve en nihayetinde bu meselenin bir cezasızlıkla sonuçlanacağını hem madenci aileleri hem avukatları hem de bütün Türkiye halkları çok iyi biliyordu ve ne yazık ki bu konuda da hiç kimse yanılmadı. Bakın, maden patronu ve yöneticilerinin âdeta ödüllendirildiği bir yargılama süreci yürütüldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

En önemlisi aslında, görevi kötüye kullanma meselesindeki kamu görevlilerinin yargılanmasının önü açıldı, yargılama başladı ama yargılamanın sonucunda verilen cezaların her birinin ödül gibi olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. Öncelikle, AYM'nin gönderdiği dosya üç yıl kadar Soma Cumhuriyet Savcılığında bekletildikten sonra kamu görevlileri yargılanmaya başladı, yargılama sonucunda da sadece 28 kamu görevlisinden 18'i hakkında beş ay ile altı ay yedi gün arasında ceza verildi ve 10 sanık da beraat etti.

Bakın, bütün bu yargılama, bütün bu yargılama süreci ve yargılamadan sonra yaşananlar aslında Soma maden katliamının cezasızlıkla yüz yüze bırakıldığını gösteriyor. Bugün oradaki bütün aileler Soma katliamının acısını bir kez daha yaşadılar, cezasızlık nedeniyle bir kez daha kahroldular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Evet, son cümlelerinizi alalım.

Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Hepimizin, bu Meclisin Soma'da yaşamını yitiren 301 insanımıza, canımıza ve onların ailelerine borcu olduğunu düşünüyoruz. Bu dava alelade bir dava değildi, bu dava bu ülkedeki işçinin yaşam hakkının savunulup savunulamayacağını, yaşam hakkının gözetilip gözetilmeyeceğinin, yargısal düzenin patronek yana mı işçiden yana mı olacağını göstergesiydi ama ne yazık ki yanılmadık; yine, her zamanki gibi sermayeyi koruyan, patronu koruyan, kamu görevlisini koruyan bir yargılama sürecine tanıklık ettik.

Biz bir kez daha buradan, Meclisten DEM PARTİ olarak Soma'daki acılı ailelerimize bir kez daha başsağlığı dileklerimiz, dayanışma dileklerimizi iletmek istiyoruz. Ne olursa olsun bu katliam tam aydınlanıncaya kadar bu sürecin takipçisi olacağımızı da ifade etmek istiyorum ve bu maden faciasındaki iş kazalarındaki cezasızlığı da kabul etmediğimizi belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Namık Tan ve arkadaşları tarafından, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yasa dışı faaliyetlerde bulunanlar ve bunların Türkiye Cumhuriyeti'nde üst siyasi kademelerde görev yapmakta olan kişilere karşı şantaj amaçlı kayıtları bulundurduğuna dair iddiaların araştırılması amacıyla 29/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 29 Nisan 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

29/4/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29 Nisan 2025 Salı günü toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Namık Tan ve arkadaşları tarafından, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yasa dışı faaliyetlerde bulunanlar ve bunların Türkiye Cumhuriyeti'nde üst siyasi kademelerde görev yapmakta olan kişilere karşı şantaj amaçlı kayıtları bulundurduğuna dair iddiaların araştırılması amacıyla 29/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1184 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 29/4/2005 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun verdiği önerinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Namık Tan'a söz veriyorum.

Sayın Tan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NAMIK TAN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir insanın kendisi için utanmasından daha kötüsü başkaları için utanmasıdır. Biz, bugün, Türkiye Cumhuriyeti'nin en güzide kurumlarını yöneten insanlar adına utanç içindeyiz.

Malumunuz, ülkemizi kendini milliyetçi addeden bir iktidar koalisyonu yönetiyor, yerlilik ve millîlik sloganlarını kendilerine kalkan yapmışlar. Kendilerine iltifat edenlerin hepsi yerli ve millî; suçlarını, kabahatlerini konuşan herkes ise vatan haini. Kendilerine bir suç isnat edildiğinde "Bu saldırı bize değil Türkiye'ye yapılıyor." deme cüretini göstermekle kalmıyor, kendi kirli çıkarlarını milletin çıkarı ilan etmekten hicap duymuyorlar.

En güncel örnek, kendisiyle ilgili bir iddiaya şahsen cevap vermek yerine Dışişleri Bakanlığından kurumsal açıklama yaptırtan Hakan Fidan. Konumuz ise Kıbrıs; uğruna binlerce askerimizi, mücahidimizi ve sivil Kıbrıs Türkünü toprağa verdiğimiz partilerüstü millî davamız. Başta merhum Rauf Denктаş olmak üzere binlerce şehit ve gazinin aziz emaneti, bugün sizin sayenizde kumar, fuhuş, yasa dışı bahis, insan kaçakçılığı, silah kaçakçılığı ve kara para aklama merkezine dönüşmüş durumda. KKTC'nin ve Kıbrıs Türkünün itibarını yerle bir eden bu durum elbette bir günde ortaya çıkmadı, son yirmi yılın AKP hükümetleri döneminde hız kazandı ve görüyoruz ki bugün neredeyse tamamen kontrolden çıkmış vaziyette.

Koskoca Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanının adı, organize suç lideri Halil Falyalı'nın öldürülmesinden sonra AKP'nin siyasi elitlerine şantaj için çekilmiş görüntüleri kurtarma operasyonu ile anılıyor. Fidan, iddialara göre, sırf kasetleri teslim alsın diye Lefkoşa'ya Halil Falyalı'nın iş ortağı Yasin Ekrem Serim'i Büyükelçi tayin ediyor. Nitekim, Falyalı-Serim ortaklığı KKTC basınında belgelenmiş bulunuyor. Serim, Erdoğan ve Fidan nezdinde o kadar makbul ve güvenilir ki Lefkoşa görevinden önce Bakan Yardımcılığıyla da ödüllendirilmişti. İddialar doğruysa Fidan böyle bir talimatı Dışişleri Bakanlığından yani meslekten bir büyükelçiye zaten veremeyecekti. Bugün dünyanın gözü önünde yüzümüzü yere eğdiren bu rezaletin müsebbipleri, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı kanalıyla "İddialara itibar etmeyiniz." şeklinde basit bir açıklamayla bu utançtan sıyrılacaklarını zannediyorlar.

Değerli arkadaşlar, biz Kıbrıs sorununa diplomatik çözüm önerdiğimizde bugün bize saldıran AKP, iktidara geldiği ilk yıllarda çözüm odaklı bir siyaset izliyordu. Bu tavrın zamanla neden değiştiğini epeydir sorguluyorduk, bugün bunun sebebini anladık. Siz Kıbrıs'ta müzakere yapıyormuş rolü yaparken aslında tıpkı Güney Kıbrıs Rum Yönetimi gibi çözümsüzlük istiyorsunuz çünkü iktidarınızla ilişkili suç patronlarını denetimden kaçırmak istiyor, bu uğurda Kıbrıs Türkünü tüm dünyadan tecride mahkûm ediyorsunuz. Sizin millî davanız Kıbrıs değil; sizin davanız cüzdandınız, banka hesaplarınız, o hesaplara akan kirli paralar. (CHP sıralarından alkışlar) KKTC'yi ne kadar değersizleştirdiğinizi, Kıbrıs politikanızın sadece adada kurduğunuz kirli para mekanizmalarını korumaya odaklı olduğunu son gelişmelerle de gördük. 4 Türki Cumhuriyet Güney Kıbrıs'ta büyükelçilik açtı, ağzınızı açıp bir açıklama dahi yapmadınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Tan, lütfen tamamlayın.

NAMIK TAN (Devamla) - Şayet söylediklerimize itirazınız varsa Kıbrıs davamızın haysiyetine leke süren bu iddiaların aydınlatılabilmesi için bir Meclis araştırması komisyonu kuralım; iddialar yalan ise araştırma komisyonu marifetiyle bunu tasdiklersiniz, aksi hâlde bizler Hakan Fidan'ı her fırsatta istifaya davet edeceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Tan, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz talebi, YENİ YOL Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'a ait.

Sayın Özdağ, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine YENİ YOL Partisi adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Parlamento Muhabirleri Derneğinin 61'inci yılını kutluyor, aynı zamanda Parlamento Muhabirleri Derneği Başkanı Sayın Kemal Aktaş ve Yönetim Kurulu üyelerine de başarılar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Kıbrıs bizim için tarihi bir yer. Önce burayı Piyale Paşa'yla fethettik ve 1900'lü yıllara kadar da bizimdi burası; ardından da burasını İngilizlere verdik. İngilizlere verdikten sonra da 1960 yılına kadar İngiliz hegemonyası altında kaldı. 1960 yılında ise Kıbrıs bir noktada ayrı bir devlet olarak tanındı. Daha sonra, burada iki toplumun beraber yaşama imkânı kalmayınca biz buraya 1974 yılında bir barış harekâtıyla müdahale ettik, iki toplumlu bir devlet kurduk. Bu devleti kurarken de... Doktor Fazıl Küçük'e, aynı zamanda ilk Cumhurbaşkanı olan Rauf Denktaş'a ve de Bülent Ecevit'e ve Necmettin Erbakan'a da rahmetler diliyorum değerli arkadaşlar.

Bu Annan Planı Türkiye'nin gündemine geldiği zaman veya Kıbrıs'ın gündemine geldiği zaman Rauf Denktaş Türkiye'ye geliyordu. Türkiye'ye geldiği zaman hiçbir Dışişleri Bakanlığı yetkilisi havaalanında karşılamıyordu. Ben o zamanlar Muhsin Yazıcıoğlu'yla beraber siyaset yapıyordum, biz karşılıyorduk ve ama maalesef Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı da şöyle söylüyordu Sayın Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'a: "Türkiye'de mi seçim olacak, git Kıbrıs'ta yap bu işleri." Ardından da biz, biliyorsunuz, 1974 yılında Kıbrıs'ı fethettiğimiz zaman da ben şöyle söylemişim: 21'inci yüzyılda Türklerin yeniden bir devlet kurma iradesinin son temsilcileri bize bir devlet bahsettiler. Ama o devletin tanınmasını şimdiye kadar sağlayamadık ama adalar giderken kimse sesini çıkarmadı.

Son zamanlarda ise bazı iddialar var burada. Geçen sene, biliyorsunuz, burada bir konuşma yapmışım bütçe görüşmelerinde ve de yolsuzluklar olduğu söyleniyordu. Bugün bir gazetede Cumhurbaşkanı Yardımcısıyla ilgili, eski Cumhurbaşkanı Yardımcısıyla ilgili ve milletvekiliyle ilgili bazı iddialar var, inanmıyoruz ama bununla ilgili olarak da bu iddialardan kurtulmamız gerekmektedir dedim. Nedir? Öncelikle bu şahsın mal varlığını açıklaması lazım ve aynı zamanda suç duyurusunda bulunması lazım dedim. Ardından beyefendi geldi, burada bir konuşma yaptı, bizi ilzam etti, grubumuzu ilzam etti; ben de çıktım burada bir konuşma yaptım biliyorsunuz. Arkadaşlar, Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri beni konuşturmadılar, burada masalara vurdular ve bana "Hodri meydan!" dediler, "Sizler kendinize bakın muhalefet." dediler. Ben de "Hodri meydan!" mı dedim, sabahleyin kalktım, erkenden buraya geldim ve bir araştırma önergesi yazdım. O araştırma önergesini yazıldıktan sonra birileri beni aradı ve araştırma önergemini geri çekmemi istediler, çekmedim. Bana "Ne aldın?" derler "Ne zaafın var?" derler veyahut da "Ne gibi bir şey oldu ki siz korkunuz?" derler. Ne korkuyorum ne aldım ne de birilerine bir diyet borcum var dedim. Geldik, burada bana "Hodri meydan!" diyenlerin o gün bu önergeye "evet" oyu vermeleri gerekiyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Önergeye "evet" oyu verilmedi. Hani, "Hodri meydan!"dı, şimdi yine hodri meydan diyoruz.

Bakın, geçen gün burada söyledim. Bir memuru alırken o memurla ilgili birinci derece akrabaları dâhil herkesi araştırıyoruz veyahut da 15 Temmuz sonrası herhangi bir kişiyi, memuru işten attıktan sonra beraat etmiş olsa bile, takipsizlik kararı almış olsa bile "Ona güvenmiyoruz." diyerek tekrar başlatmıyorsunuz işe. Şimdi, Türkiye'de bunlarla ilgili iddialar var, ne yapılması lazım? Aynen Suat Hayri Ürgüplü gibi bu şahısların Yüce Divana kendilerinin gitmesi lazım. Bu Yüce Divan neresi? Anayasa Mahkemesi. Kim atadı bunları? 10'unu Sayın Recep Tayyip Erdoğan, 2'sini Abdullah Gül, 3'ünü Türkiye Büyük Millet Meclisi yani Adalet ve Kalkınma Partisinin çoğunluğu atadı. Demek ki bu yargıçların hepsi tanınan, bilinen insanlar. Gelin, Yüce Divana gidin; gitmiyor musunuz? O zaman şöyle yapalım: Araştırma önergemize "evet" oyu verelim. Bu iddialar ağır iddialardır, Türkiye şantajla maruz kalır arkadaşlar ve de Türkiye Cumhuriyeti devletini yönetenler bu şantajlara maruz kalmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Temize çıkmak adına, bir daha söylüyorum, Suat Hayri Ürgüplü'nün yaptığını yapacaksınız. Kimdi o şahıs? Bir bakandı, adı bir kahve yolsuzluğuna karıştı ve ne oldu? "Hayır, bununla bakanlık yapamam." dedi, hemen kendisi istedi Yüce Divana gitmeyi. Gitti, döndü; bakanlık mı yaptırdılar? Hayır, Başbakan oldu. Onun için, lütfen, bu arkadaşların Türkiye'yi düşünerek Yüce Divana gitmelerini teklif ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisini destekliyoruz, inşallah Meclis de destekler.

Teşekkür ediyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'e ait.

Sayın Çömez, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Önce babadan başlayacağım. Diyordu ya Sayın Erdoğan "Hırsızlık oğuldan babaya geçmez, babadan oğula geçer." diye, önce babadan başlayacağım. Maksut Serim 1990'lı yıllarda kendisi Kazakistan'ın Al-Farabi Devlet Üniversitesinden bir diploma alır fakat sonra bu diplomanın sahte olduğu ortaya çıkar, mahkemeye verilir kendisi, sahtekârlık yaptığı için mahkemeye verilir ve iki yıla mahkûm olur fakat Rahşan affından kurtulur ve infazı ertelenir veya affedilir. Peki, ödül olarak ne olur? Ödül olarak kendisine Başbakanlığın örtülü ödeneği teslim edilir. Denir ki "Al, bu milyarlarca milyarlarca liralık parayı sen yönet. Diplomaların sahteymiş, önemli değil; mahkemede mahkûm olmuşsun bu sahtekârlıktan dolayı, önemli değil; paraları sana veriyoruz."

Yine döneceğim Erdoğan'a, "Hırsızlık babadan oğula geçer." diyordu ya Erdoğan. Gelelim çocuklara... Şimdi, birtakım belgeler vereceğim, birtakım belgeler paylaşacağım sizinle. Bunların hepsi legal ve yasal yollardan elde edilmiş belgeler çünkü İngiltere'de bu belgeleri elde etmek yasaldir ve açıktır. İngiltere'de bir şirket kurulmuş, "Damlar Investment Limited" adıyla Londra'da

bir şirket kurulmuş. Peki, kim kurmuş bu şirketi? Bakıyorsunuz, az önce bahsettiğim, örtülü ödeneğin başındaki şahsın evlatları, mahdumları kurmuş -mahdumlar, biliyorsunuz, çok iyi iş çıkarıyorlar bu devirde- biri Halil İbrahim Serim, bir diğeri de Yasin Ekrem Serim; bunlar kurmuşlar. Peki, nerede kurmuşlar bunu? Şimdi, özellikle veriyorum not düşmek için, tarihe ve Meclis kayıtlarına not düşmek için veriyorum: Green Lanes, Palmers Green, London. Bu adreste kurmuşlar şirketlerini, şirketlerinin adresi burası. Peki, parayı nereden transfer etmişler? Parayı Kıbrıs'tan transfer etmişler, hepsinin belgeleri var. Peki, Kıbrıs'tan transfer ettikleri yer neresi? "HİS Crown Residence" Nedir Türkçesi? "Majestelerinin Malikânesi" ya da "Kralın Malikânesi." Kimdir bu kral, kimdir bu majesteleri? Hayatınız boyunca hiçbir ticaret yapmamışsınız, babanız bu ülkenin örtülü ödeneğinin başında duran birisi, ne oldu da bu rezidanslara sahip oldunuz? (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Nasıl oldu da bu ülke açlık içerisindeyken bu malikânelere sahip oldunuz söyleyin bana! Ve parayı buradan Londra'ya transfer etmişsiniz.

Bitmedi daha, gerisi geliyor: Paralar buradan transfer edilmiş az önce bahsettiğim adrese. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sakin olun, dinleyin, çok şey öğreneceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Beyefendinin 100 milyonlarca liralık gayrimenkulleri var Londra'da, 100 milyonlarca liralık Baktım, acaba bu adreste başka kimlerin gayrimenkulleri var diye. Ne çıktı karşıma biliyor musunuz? Karşıma çok ilginç bir isim çıktı: Cengiz ailesi. Aynı Cengiz ailesi aynı adreste, milyarlarca liralık gayrimenkullerinin bulunduğu adreste bulunuyor, aynı yerde. Bu ülkede milyarlarca dolarlık ihale alıp yüzlerce kere vergi indirimi almış bir kişinin milyarlarca liralık gayrimenkullerinin bulunduğu adres Serim'in şirketlerinin de adresi.

Şimdi soruyorum: Bu şahsı siz aldınız, önce bakan yardımcısı yaptınız, ardından Lefkoşa'ya atadınız. Ne atadınız? Büyükelçi olarak. Bir zamanlar Meclis gündemine gelmişti "Bu Lefkoşa'ya tayin olduğun yerde acaba senin Halil Falyalı'yla bir şirketin var mı?" diye, "Hayır, yok." demişti, itiraz edilmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Bitireceğim Sayın Başkanım, müsaade edin bana.

BAŞKAN - Efendim, bitti süreniz.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - İşte size Halil Falyalı'yla Kıbrıs'ta kurmuş oldukları şirketin belgesi. Bu milyonlarca, milyarlarca lira Kıbrıs'tan nasıl transfer edildi? Majestelerinin, kralın malikânesinden İngiltere'ye, Londra'ya nasıl transfer edildi? Siz, bu ülkede bu ülkenin yavruları ve çocukları yatağa aç girerken nasıl oldu da bu servetleri elde ettiniz ve kalktınız, götürdünüz bu paraları önce Kıbrıs'a, oradan da Londra'ya transfer ettiniz?

BAŞKAN - Sayın Çömez, teşekkür ediyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Sayın Başkanım, müsaade edin, bitiriyorum.

BAŞKAN - Bitti süreniz, iki dakika da uzattım.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım, izin verin, tarihî bir şey söylüyorum burada.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - İmamoğlu'nun villalarını söyle.

SEMRA DİNÇER (Ankara) - İmamoğlu'yla ne alakası var ya? Konu Kıbrıs ya, konu Kıbrıs!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Ve siz, Kıbrıs gibi önemli bir meseleyi çözmek için bu adamı oraya tayin ettiniz ve yedi ay içerisinde bu adamı geri aldınız, neden? Bu şantaj...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Yeter, yeter!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Rahatsız olma; bak, dinle, şantaj kasetlerinden bahsediliyor.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Yeter, her şey anlaşıldı.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Anlaşılmadı, anlaşılrsa orada vicdanınız sızlar, anlaşılrsa orada üzüntüden oturamazsınız.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Biz seni net anlıyoruz.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Ben sizi havale ediyorum, Türk milletine havale ediyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Sen İngiltere'de ne yaptın, onu da anlat. Majestelerinin yanına gittin mi?

BAŞKAN - Sayın Çömez, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'a ait.

Sayın Sakik, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, sevgili milletvekilleri; ben de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada çok ciddi iddialar var. Vallahi, ıkmıdan sıkımdan sizler de muhalefet gibi olumlu oy kullanmalısınız. Bakın, yıl 2012, Şırnak'ın bir köyünde ne oldu? Oradaki insanlar, Roboski'de insanlar yapay sınırları aşarak gittiler çay, şeker, sigara alıp geldiler; buradan F-16'lar havalandı, gitti, orada 34 masum Kürt'ü paramparça etti. İddia: "Kaçakçılık vardı." Bugün burada duyduğumuz iddialar ve hepimiz biliyoruz neler olduğunu ama Roboski'de o insanlar paramparça edildi. Yapay sınırları aşmıştı ve gidip orada geçinebilecek kadar çay, şeker ve sigara alıp gelmişlerdi; suçları buydu.

Şimdi iki Kıbrıs'tan bahsediyoruz: Biri Güney, biri de Kuzey Kıbrıs. Kuzey Kıbrıs, bütün yolsuzlukların, hukuksuzlukların, mafyanın cirit attığı, hatta faili meçhul cinayetlerin işlendiği dönemde orada kontrgerilla örgütleniyordu; gelip Kürt coğrafyasında cinayet işliyordu; bütün Türkiye'nin de bundan haberi vardı. Bugün de vallahi, bütün yolsuzluklar, hukuksuzluklar, insan kaçakçılığı, kumarlar, ne dersiniz orada var. Sadece orayı Türkiye Cumhuriyeti tanıyor ama diğer tarafta Güney Kıbrıs var, medeni ülkelerin tanıdığı bir ülke. Orası hukukun ve huzurun ülkesi, diğeri de mafyanın cirit attığı, hukuksuzluğun ve orada cinayetlerin işlendiği bir coğrafyadan bahsediyoruz. İşte, onun için diyorum, ikiletmeden, hep beraber, hep birlikte Cumhuriyet Halk Partisinin bu önermesine "evet" oyu vermeliyiz. Sizin bakanlarınız suçlanıyor, sizin eski bakanlarınız suçlanıyor, sizin bürokratlarınız suçlanıyor ve sizin eski İçişleri Bakanınız suçlanıyor. Oradan nasıl nemalandıklarını, nasıl 20 milyon dolarların, 50 milyon dolarların oradan, nasıl mafyadan temin ettiklerini bütün Türkiye biliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sakik, lütfen tamamlayın.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Ama siz ne yapıyorsunuz? Erişim engeli; onların üstünü örtmeye çalışıyorsunuz. Ya, bu çağda böyle bir şeyi yapabilir misiniz, üstünü örtebilir misiniz?

Hep diyorlar ya Kürtler: "..."²

(Mikrofon kapandı)

SIRRI SAKİK (Devamla) - Yani ev sahibi, hırsız birbirini tanıyor. Artık bu hırsızları gerçekten Türkiye kamuoyu da açık, net olarak tanımalıdır.

Siz de bu önergeye "evet" demelisiniz çünkü çok büyük iddialar var. Bu iddiaların yüzde 99'u da doğrudur çünkü Kuzey Kıbrıs'ta hukuk mukuk yok; mafya var, hırsızlar var, insan kaçakçıları var, fuhuş var, aklınıza ne kadar kötülük geliyorsa hepsi o topraklarda var ve biz, bunları hak etmiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarında alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sakik, teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, işlemi bitirdikten sonra, öneriyi bitirdikten sonra size söz vereceğim çünkü başlamış işlemi bölmüyoruz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Orhan Erdem'e söz veriyorum.

Sayın Erdem, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkan, çok değerli Gazi Meclisimizin milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, son üç haftada 3 önerge verildi. Kuzey Kıbrıs, Kıbrıs davası millî davamız. Ben, konu Kıbrıs olduğunda muhalefetin de iktidarın da herkesin aynı hassasiyet içinde olacağını tahmin ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Nerede! Nerede! Orhan Bey, nerede!

ORHAN ERDEM (Devamla) - Ama son günlerde Kuzey Kıbrıs'a dönük çok büyük bir karalama kampanyası başladı. Sayın Dışişleri Bakanımızın da içine alındığı bir köşe yazısı ve başka ilişkileri ifade eden ve bunun üzerinden doğan birçok söylenti başladı. Hakan Fidan 2002'de önce TİKA'nın başında, sonra Başbakanlık Müsteşar Yardımcılığı, daha sonra MİT Müsteşarlığı ve Dışişleri Bakanı olarak dünyada örnek gösterilecek başarılı bakanlardan birisi ve çok güzel işlere Cumhurbaşkanımızın riyasetinde el atıyor. Dünya politikasında Türkiye'nin ses getirdiği bir dönem yaşıyoruz.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Ama daha 5 kaseti bulamadı, 5 kaseti daha bulamadı, kasetin 5 tanesi kayıp.

ORHAN ERDEM (Devamla) - Şimdi, böyle değerli bir bakana veya başka görevler yapmış, İçişleri Bakanımız gibi terörle mücadele etmiş, birçok teröristin, birçok yolsuzluğun nasırlarına basmış insanlar hakkında söylentiler olabileceğini hepimiz biliyoruz. Şimdi, Namık Tan, AK PARTİ döneminde çok önemli görevler aldı. Bir köşe yazısı yazılsa, biz gelip burada kendisi hakkında bu iddiaların doğruluğuna dönük ifade mi kullanacağız?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Vallahi tutuklarsınız, tutuklarsınız, vallahi tutuklarsınız, ah, ah!

ORHAN ERDEM (Devamla) - Siyasilerin üzerinde, büyük görev almış siyasilerin üzerinde bu tip şeyler her zaman olabilir. Kuzey Kıbrıs millî davamızdır, yirmi yılda önemli işler yapıldı. 3 Mayıs'ta Cumhurbaşkanımız orada TEKNOFEST'i açacak, 30 bin insan gidecek ilk defa Kıbrıs'a. Kuzey Kıbrıs'ta Millî Meclis şu anda kendi Meclisine geçiyor. Geçen de söyledim, bir bütün fabrikasında hizmet eden Meclis kendi Meclisine geçiyor. Külliye... Cumhurbaşkanı, yapılan, çok güzel, Kuzey Kıbrıs'a yakışır bir külliyeye geçiyor.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - 5 kaset nerede, 5 kaset? Kasete gel, kasete.

ORHAN ERDEM (Devamla) - Yüksek mahkemenin temeli atıldı. Kapalı Maraş açıldı. Yeni havaalanı yapıldı ve iki devletli çözüm artık ortaya atıldı; federasyondan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Erdem, lütfen tamamlayın.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Orhan Bey, mafyadan bahset, mafyadan.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Erdem, Türki Cumhuriyetlerin Güney Kıbrıs'ı tanımasına ne diyorsun? Buna cevap ver.

ORHAN ERDEM (Devamla) - Bütün, bunlar Rum tarafının, Avrupa Birliği'nin çok daha fazla Kuzey Kıbrıs üzerine müdahalesini gösteriyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Erdem, Güney Kıbrıs'ı Türki Cumhuriyetler tanımış. Ona ne diyorsun? Serim'e ne diyorsun, Serim'e?

ORHAN ERDEM (Devamla) - Geçen de söyledim: Ne Türk Devletleri Teşkilatına nifak sokarız ne de Kuzey Kıbrıs'la ilgili haklarımızdan vazgeçeriz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Falyalı'ya ne diyorsun? Falyalı'ya gel, Falyalı'ya; Serim'e gel.

ORHAN ERDEM (Devamla) - Türkiye'nin garantörlüğünde Allah'ın izniyle Kuzey Kıbrıs tanınma dâhil her türlü ileride güzel sonuçları görecektir. Azerbaycan Parlamentosu, malum, dostluk grubunu kurdu, diğerleri de gelecektir. Geçen de söyledim, tanınma önemlidir ama 150 ülkenin tanıdığı Filistin yerle birdir; ne adalet ne hak ne hukuk kalmıştır. Kıbrıs'ı tanıyan ülke yoktur, kimse kılın dokunamaz, Türkiye vardır arkasında. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Filistin'de yok musunuz yani? Kıbrıs'ta var, Filistin'de yok musunuz?

ORHAN ERDEM (Devamla) - Bu bakımdan, bu millî davamıza beraber sahip çıkmamız gerekiyor.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

² Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in konuşması sırasında mikrofonun kapanmasına ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, hatibimiz kürsüdeyken "Kürtçe diyorlar ki..." demeye başladı ve siz, onun mikrofonunu kestiniz. Bakın "Kürtçe diyorlar ki..." Daha Kürtçe bir şey diyecek mi, demeyecek mi bilmiyoruz ama öyle bir tutumunuz var ki belki de "Kürtçe diyorlar ki..." dedikten sonra onun Türkçesini söyleyecekti ama otomatikman mikrofonunu kapattınız.

Bakın, Sayın Başkan, bu toprakların birçok dili var ama Kürtçe bu toprakların dili, Kürt halkının dili. Ortak yaşamdan bahsediyoruz, ortak bir gelecek tahayyülünden bahsediyoruz, 1 Ekimden beri yeni bir sürecin içerisindeyiz. Tutumunuz -söyleyelim- çok açık ve net bir şekilde en başta bizleri, halkımızı, yürüyen süreci doğru anlamamak ve incitmekle ilgilidir. Bin yıllık Kürt-Türk kardeşliğini inşa ettiğimiz bu zeminde kalkıp iki kelime Kürtçe bir alıntı, bir anekdot, bir atasözü, bir deyiş söylemesine bile müdahale ettiğiniz, buna bile tahammül edemediğinizde, biz dönüp halkımıza hangi kardeşliği anlatacağız, ne diyeceğiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlayacağım.

Nasıl bir kardeşlik inşasından bahsedeceğiz Sayın Başkan? Sizi de Meclis Başkan Vekili olarak, Meclis Başkanlık Divanı olarak gerçekten bu antidemokratik, hukuksuz, bu toplumun gerçeğini görmeyen, bu ülkenin gerçeğini görmeyen, bu ülkenin hakikatine aykırı olan bu işleminden vazgeçmeye davet ediyorum. Geçmişte söylüyorduk, tutanaklara "x" diye geçiliyordu, mikrofonumuzu kapatmıyordunuz. Bugün bırakın söylemeyi, söyleme ihtimalimize binaen mikrofonumuzu kapatıyorsunuz. Maazallah, olur da orada bir kelime Kürtçe çıkar, devlete, millete zeval gelir diye düşünüyorsunuz herhâlde. Şimdi, biz bu tutumu nasıl anlayalım, nasıl anlatalım halkımıza? Ben gittiğimde Amediye, Hakkâriye, Karslıya ne diyeyim? Senin dilin daha söylenmeden mikrofonu kapatılan dil mi diyeyim? Böyle mi kardeşleşeceğiz? Böyle mi barışı inşa edeceğiz Sayın Başkan? Lütfen... (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Başarır, buyurun.

49.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi, Sayın Orhan Erdem konuşurken bana göre konuşmasında talihsiz bir bölüm var. "Üç haftadır gerek grup önerileri gerek basında çıkan haberler Kuzey Kıbrıs'ı, yavru vatani karalıyor." diyor. Hayır, hayır. Bakın, bugün verdiğimiz öneri de yavru vatani karalamıyor, tam aksine, yavru vatani karalayanlarla ilgili bir araştırma istiyoruz.

Şimdi, bir şey daha söyledi konuşmacı; evet, Namık Tan Washington'da, İsrail'de onurlu bir şekilde Türkiye'yi temsil etti, büyükelçilik yaptı ve dedi ki: "Şimdi, bir köşe yazarı çıksa... Hakkınızda gazete haberi çıksa tutuklanacak mısınız?" Vallahi tutukluyorsunuz. Cem Küçük günlerdir algı yapıp o algılar soruşturmaya konu olmadı mı? Yapıyorsunuz bunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ha, bunu yaparken de bu kadar vahim iddialar var; üç yıldır bu iddialar var, Süleyman Soylu'yla ilgili üç yıldır var, Falyalı cinayetiyle ilgili, ilişkilerle ilgili rüşvet iddiaları var, Dışişleri Bakanıyla ilgili var. Niye araştırılmıyor? Niye araştırılmıyor? Ha, Süleyman Soylu şunu söylüyor: "Ben tüm namussuzlara sesleniyorum." diyor olayı açıklarken. Vallahi bir kez daha söylüyorum, zaten onun namuslulara seslenmesini beklemiyorum ama Süleyman Soylu'nun söylemesiyle, buradan laf atmayla bu işler aydınlanmıyor. Türkiye, Kuzey Kıbrıs töhmet altında kalıyor yani bunun araştırılmaması hepimiz için, tarihimiz için utanç verici bir mesele.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

50.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, CHP grup önerisi üzerinde yapılan konuşmalara ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; tüm hatipleri dinledik. Şimdi, burada ifade edildiği gibi, bir iddiadan bahsediliyor. Bu iddiayı yapan kişinin kim olduğuna bakmak lazım. Yapan kişinin kendisi de zaten aranan, hakkında pek çok iddia olan bir kişiden bahsediyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - E, alışkınsınız siz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Değerli arkadaşlarımız, kendileriyle ilgili bir konu olduğu zaman, altında "iddia" geçen bir kelime olduğunda inanılmaz bir yükselme içindeler: "Hukuk bize değmesin, hukuk bizi araştırmasın." Şimdi eğer burada bakacaksak bir tutarlılık içerisinde olmak lazım. Burada, bu bahsedilen iddialarla alakalı olarak ismi geçen makamlarımız şimdiye kadar defaatle açıklamada bulundular. Eğer daha güçlü bir şey isteniyorsa -burası mahkeme değil, Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevi yargının görevini almak değil- suç duyurusunda bulunulur, mahkemeler ilgili araştırmaları yaparlar, başta Kıbrıs olmak üzere, başta oradaki mahkemeler olmak üzere bu konuya dair bütün araştırmalarını yaparlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Türkiye'yle alakalı bir iddia varsa da bununla ilgili savcılıklara suç duyurusunda bulunulur ve devamında da bu konuyla alakalı eğer iddialar somutlaşırsa, yargı aşamasına gelirse bununla alakalı süreç devam eder. Biz burada, gazetelerde çıkan haberlerden yola çıkarak ne yapacağız yani burada karar mı vereceğiz, burada bir mahkeme mi kuracağız? O sebeple, arkadaşlarımızın bu iddiaları söylerken her şeye kesinlik olarak bakmalarını esefle kınıyorum. Arkadaşlarımız zaten açıkça, tek tek her biriyle alakalı defaatle, birden fazla açıklama yaptılar. Bunu bir kez daha burada tekrar etmek istiyorum: Türkiye Büyük Millet Meclisi bir mahkeme değildir, burası bir yargılama yeri değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Peki, Sayın Zengin, teşekkür ederim.

Sayın Başarır...

51.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi, iddialar vahim. Peki, o büyükelçiye niye tekrar çağırdılar geri usul ve geleneklere aykırı bir şekilde? Gerçekçi olalım. Bakın, tabii ki burası bir mahkeme değil ama Susurluk kazasından sonra bu Parlamentoda kurulan Komisyon bakanları dinledi, askeri dinledi, polisi dinledi; dönemin bakanları mahkemede yargılandı, bu raporla yargılandı ve Türkiye'de bir parça da olsa temiz eller operasyonu oldu. Meclis, araştırma yapar; Meclis, araştırma komisyonu kurar, bunların üzerine gider, mahkeme değil ama mahkemelere ışık olur, mahkemelere bir anlamda delil sunar bu raporları. Susurluk'ta olmadı mı? Mehmet Ağar yargılanmadı mı? Mehmet Ağar ceza almadı mı? Genelkurmay Başkanı dâhil birçok bürokrat, bakan, milletvekili gelip Komisyona hesap vermedi mi? Bugün neden yapamıyoruz efendim bunları?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bugün neden hep muhalefet yargılanır? Aynı iddialarla yargılanıyor. Hukuk size ne zaman değse... Hukuk bizim üzerimizden kirli bir dozer gibi geçiyor; hukuk size dokunmuyor, hukuk size değmiyor bile, hukuk size yaklaşıyor bile, hukuk size yan bile bakamıyor. Niye? Çünkü sizin ve yakınlarınızın suç işleme özgürlüğü var; gerçekten yazık! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çömez, buyurun.

52.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Zengin iddia sahibinin muteber bir kişi olmadığından hareketle aslında bu iddiaların araştırmaya da gerek duyulmaması gerektiğini ifade etti.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Öyle söylemedim Sayın Çömez, öyle söylemedim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ben öyle anladım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ben de öyle anlamadım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Öyle söylemedim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - İddia sahibinin kötü bir insan veya iddia sahibinin kirli ilişkilerinden bahsettiniz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Öyle söylemedim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ben öyle anladım, tevil edersiniz Sayın Zengin.

Bu ülkede 33 kişinin katili bir teröristin ifadesiyle Genelkurmay Başkanı hapislerde çürüdü. İddia geliyor, iddia, çok önemli bir iddia: Size az önce bahsettiğim bütün bu devasa yatırımlar, Kıbrıs'taki bu kralın malikânesinden yapılmış devasa transferler; hepsinin belgesi var burada, hepsinin. Allah aşkına, bu ülkede insanlar aç ve sefil yaşarken Kıbrıs üzerinden İngiltere'ye transfer edilen bu paraların hesabını sormayalım mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

Ve şimdi ortada bir isim var, bu isim şu anda Hollanda'da, diyor ki: "Çok önemli siyasilerin elimizde kasetleri vardı. Bunlar İsrail'e gönderildi. Bunlardan 40 tanesini Türkiye Cumhuriyeti devleti geri aldı. Kimin marifetiyle? Yasin Ekrem Serim marifetiyle. 5 tane daha vardı. Bu 5 tanesine Yasin Ekrem Serim el koydu, el koyduğu için de Erdoğan onu görevden aldı." Bu, son derece vahim, Türkiye'nin ulusal güvenliğini ilgilendiren bir mesele.

Hadi Mecliste bu işin tartışılmasını istemiyorsunuz, hadi millet duysun istemiyorsunuz; gönderin bir savcı Hollanda'ya, yazın iki satır yazı, alın ifadesini, gidin üstüne. Bunu da ben mi yapacağım? Elbette siz yapacaksınız. Bunu da mı yapmaktan âcizsiniz? Bunu yapın ki gerçeklere ulaşalım. Hadi, Parlamentoda oy sayısıyla, kalkan ellerle bunu kabul etmediniz ama dünya kadar belge açıkladık. Hiç olmazsa bu milyarlarca liranın neden Londra'ya gittiğini, bu ülkenin bir tek dolara ihtiyacı varken, bir tek dolar için inanılmaz faizler öderken bu devasa paraların nasıl gittiğini hiç olmazsa sormamız gerekmiyor mu?

BAŞKAN - Sayın Özdağ, buyurun.

53.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Şimdi, Sayın Zengin şunu söyledi: "İddia sahibi bazı suçlar işlemiş olan kişi." dedi. Biraz önce Sayın Başkan da söyledi, dedi ki: "Geçmişte 33 askeri öldüren kişi geldi, burada gizli tanıklık yaptı ve Genelkurmay Başkanı bundan dolayı müebbet hapis aldı."

Kimin ne söylediği önemlidir, kimin söylediği önemli değildir. Burası Parlamentodur, burada çok bakan yargılandı; bakın, yargılandı diyorum; Yüce Divana gittiler. Çok Başbakan burada Yüce Divana gitti; bir kısmı ceza aldı, beş yıl; onların bir kısmıyla da hapis yattım ben, 3 bakanla beraber. Onlar beşer yıl ceza aldı ve Ankara Ulucanlar'da kaldılar, çıktılar, bir daha siyaset yapmadılar. Bazıları burada geldiler; Yüce Divana gittiler ve Yüce Divandan aklanarak geldiler; hâlâ siyaset yapan insanlar var. Bu iddialar ağır iddialar. Neden korkuyor o şahıslar? Kendileri gelsin, "Yüce Divana gitmek istiyoruz." desin; gitsinler, yargılansınlar ve çok rahat bir şekilde aklansınlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Dönsünler ve desinler ki: "Biz temiziz." Biz de onları alkışlayalım. Kıbrıs gibi bir yerden de... Kıbrıs'ı ilzam etmeyelim ve aynı zamanda da bu Parlamantonun mehabetine zarar vermeyelim. Ama eğer bu iddialar muhalefet için olmuş olsaydı, vallahi billahi tallahi, başsavcılar resen soruşturma açarlardı hemen, hemen açarlardı ama iktidarla ilgili olunca, bir bakanla ilgili bir şey olmuyor, bir danışmanla ilgili bir şey olmuyor, eski milletvekiliyle ilgili bir şey olmuyor veya milletvekilinin kocasıyla ilgili bir şey olmuyor. O savcılar kör, sağır, lal muamelesi yapıyorlar; niye? Yetkilerini aldınız savcıların, başsavcıya verdiniz yetkileri; resen soruşturma hakkı sadece başsavcılarının. Bu ülkede adalet, adamına göre hareket ediyor; güçlüysen ona göre muamele, iktidara yakınsan ona göre muamele ediliyor bazı davalarda; iyileri tenzih ederim. O nedenle, bakın, bunları savunmayın. Bu iddialar çok ağır iddialar; bunun için bu insanların Yüce Divana gitmesi lazım, çok hızlı bir şekilde gitmeleri lazım; aksi takdirde, bu sokaklarda yarın dolaşamazlar; utanırlar, mahcup olurlar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son sözü Özlem Hanım'a verip kapatmayın, bakın, Sayın Başkan. Kapatmayın ona son sözü verip.

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Neden? Anlayamadım Ali Mahir Bey, neden?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son sözü size verip kapatıyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Tamam da, ben ne yapabilirim? Herkes bize saldırıyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, burada bile torpil oluyor Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ya, inanamıyorum ben.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Size saldırmıyoruz, iddialar üzerine konuşuyoruz.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, arkadaşın söyleyeceği varsa söylesin.

BAŞKAN - Sayın Zengin, izin verirseniz, bakın, ben burada Meclisin çalışmalarının verimli olması için uğraşıyorum. Şimdi, herkes konuştu ve çok tekrar olmaya başladı. Her söz alımında bir daha tekrar, bir daha tekrar. Meram hasıl oldu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama Sayın Başkan...

BAŞKAN - Şimdi, millet de, millet de...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tartışma var, en son sözü Özlem Hanım'a verip "Kapatıyorum." deyip gidiyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Başarır, bir dinler misin beni?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Dinliyorum, hep yapıyorsunuz bunu.

BAŞKAN - Millet de hepinizi dinledi, zaten kayıtlar alındı, görüntüler oluştu. Bundan sonra hakem millet. Sizin birbirinizi anlamamanızı, anlatmanızı, ikna etme gayretinizi de takdir edecek olan onlardır. Benim bir yerde bu tartışmaya "Dur." demem lazım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Siz de iyi bir yan hakemsiniz, bence son sözü vermeyin Özlem Hanım'a.

BAŞKAN - Yani işin suyunun çıkmasına da izin vermemem lazım.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Peki, Sevgili Başkan, benim sesimi niye kestir? Ana dilimi savunuyordum, niye kestir?

BAŞKAN - Müsaade buyurun.

Sayın Zengin, son sözü -Mahir Bey'in dediğine uyacağım- size veriyorum ama lütfen yeni bir söz alma imkânı doğurmayın ve burada bitirelim bunu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yoksa almam, almam tabii ki.

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Tabii ki.

54.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Bekir Bozdağ'a ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, önce sizin hakkınızı savunayım, siz yan bir hakem değilsiniz, bence orta hakemsiniz yani şu an ortada sizsiniz ve hakemlik yapıyorsunuz. O yüzden, teknik terimleri doğru kullanalım.

Şimdi, ben, bir defa, her hâlükârda Sayın Grup Başkan Vekili Turhan Bey'in hep beni doğru anladığını düşünüyorum. Bakın, ben şundan bahsediyorum: Bir iddianın kimden geldiği de önemlidir, tek başına bir kriter değildir ama kişinin bulunduğu yer, şartlar, daha evvel işlemiş olduğu suçlar; bunların hepsi kriterlerden bir tanesidir ama nihayetinde bunlar iddiadır. Bu iddialar karşısında yapılacak olan şey burayı mahkemeye çevirmek değildir. Bu konuyla ilgili iddialara somut cevaplar verilmiştir ama bunun devamında eğer ihtiyaç oluyorsa Kıbrıs'taki mahkemeler... Türkiye'de şikâyet hâlinde tüm bunlarla alakalı zaten yargılamanın önünde bir engel yok. Mevzuat işlesin, varsa bir şikâyetiniz savcılıklara suç duyurusunda bulunulsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Zengin, Lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ve neticede de yapacaksa bu görevi yargı yapsın; burası mahkeme değil, bunu ifade ediyorum. Sayın Ali Mahir Bey "Sizlerin suç işleme özgürlüğü var." diye ifade etti, bu çok ağır bir ithamdır; bunu şiddetle reddediyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - "Sizlere yakın olanlar." dedim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bakın, bunu size yakıştıramıyorum, bir hukukçuya yakıştıramıyorum. Türkiye'de hiç kimsenin suç işleme özgürlüğü olamaz eğer kendi iradesiyle de bir suç işliyorsa er ya da geç -biz buna inanıyoruz- hukuk, adalet yerini bulur; dünyada da bulur, ahirette de bulur. O sebeple, birbirimizi doğru anlamak, burayı da doğru işletmek bizim vazifemiz. Böyle ağır, hacminden fazla ifadeler kullanmanın kimseye faydası yok. Kaldı ki şu çok önemli: Bakın, Kıbrıs gerçekten çok kıymetli, hepimiz için hem manevi olarak çok kıymetli hem Türkiye'nin jeopolitiği için çok önemli. Orada var olan her şeyi bu kadar aşağıya çekmeye, bu kadar değersizleştirmeye de hiçbirimizin hakkı olmadığını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Çömez, bir şey demedi size.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - "Turhan Çömez" diyerek isimle bir değerlendirme yaptı, müsaade edin ben de bir cevap vereyim.

BAŞKAN - Dedi de sizi olumlayarak söyledi.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Adımdan bahsetti Sayın Başkanım, daha burada konuşmayacağım da nerede konuşacağım? Müsaade edin lütfen.

BAŞKAN - Olumlayarak bahsedemez mi Sayın Başkan?

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Müsaade edin lütfen.

BAŞKAN - Söz veriyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bizzat benimle ilgili bir değerlendirme yapıldığında cevap vermek zorundayım.

BAŞKAN - Bak, vereceğim Sayın Başkanım, ben söz vereceğim ama yani bu işin suyu kaçtı.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Hayır, hayır, suyu falan kaçmadı Sayın Başkan; niye suyu kaçsın canım, burası Parlamento.

BAŞKAN - Yani bakın şu anda bizi izleyenler de eminim ki bu tartışmanın böyle sürgit devamından mutlu değiller. Ben size söz vereceğim, bir dakika vereceğim.

Sayın Başarır, size de bir dakika...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - İki dakika verdiniz ona.

BAŞKAN - İki dakika vermeyeceğim, meramınızı bir dakikada lütfen ifade edin.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Başkanım, bana da söz verecek misiniz?

BAŞKAN - Evet, Sayın Çömez, buyurun.

55.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Zengin, çok teşekkür ediyorum. Sanıyorum birbirimizi iyi anladık, bundan sonra da anlamaya devam edeceğiz. Elbette söz konusu kişi kriminal biri de olabilir ancak şu anda Hollanda'da ve çok önemli birtakım ifşaatlar yapıyor. Gönderin buradan bir savcı, gönderin buradan bir savcı, alsın ifadesini.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Savcıyı ben mi göndereceğim?

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bana kırmızı bülten çıkartmayı biliyordunuz. Çıkartın bir kırmızı bülten, alın, getirin buraya. Ben istemiyorum. Ben ne yargıcım ne hâkimim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ben de değilim. Adalet Bakanımız sizi duysun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Benim böyle bir sorumluluğum yok. Parlatonun denetleme sorumluluğu var. Gönderin birisini, aldırın buraya; devletseniz. Bakın, çok önemli iddialar, Türkiye'nin ulusal güvenliğini ilgilendiren iddialar var. Niye kayıtsız kalıyorsunuz? Amerika gitmiş adamın ifadesini almış, Hollanda gitmiş ifadesini almış. Dünya kadar önemli bilgiler, belgeler ortaya ifşa ediliyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Gidebilmesi için yasal başlamış bir süreç lazım Turhan Bey.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ve ben burada hiçbir şekilde sorguya mahal kalmadan, şüpheyeye mahal bırakmayacak şeyler açıkladım. Dolayısıyla yapmanız gereken şey, ne siz ne ben...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Uçağa bindi, gidiyor savcı(!)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Müsaade edin, konuşayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Müsaade edin, bir tahammüllü olun, bir sabredin.

Benim burada anlatmaya çalıştığım şey: Gönderin iki tane savcı, üç tane hâkim, alın ifadesini, gerekeni yapın.

Söylediğimiz bu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Süreç olmadan bir savcı bir yere gidemez.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Uçuyor savcı, yolda(!)

BAŞKAN - Peki Sayın Çömez, teşekkür ediyorum.

Sayın Başarır...

56.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi, Sayın Başkanım, aslında tartışma tam da doğru bir noktaya geldi. Ben ne dedim? AKP'liysen suç işleme özgürlüğün var ve sana dokunmuyorlar. Şimdi soruyorum: Kendi bakanlığına kendi şirketinden deterjan satan bakan şu anda bakan değil, niye Yüce Divanda değil? Zafer Çağlayan -o trilyonluk saatle ilgili iddialar, her şey gerçek- niye Yüce Divana gitmedi? Süleyman Soylu -Süleyman Soylu'nun geçen dönem sadece resimlerini sergilemeye kalksak buradan Çankaya'ya kadar sergi açarız- niye Yüce Divanda değil? Egemen Bağış -rüşvetle ilgili çok ciddi iddialar vardı, ya, adamı büyükelçi yaptınız- niye yargılanmadı? "Hep neden muhalefet yargılanıyor?" diyorum. "Hep sabah altıda niye bizim kapımız çalınıyor?" diyorum. Neden? Bu arkadaşların yargılanması gerekmiyor mu, işleri temiz mi? Onlarla ilgili olumlu düşünüyorlar mı? Hayır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son cümlem.

BAŞKAN - Sayın Başarır, bir dakika dedim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son cümlem.

BAŞKAN - Sayın Çömez'e de açmadım. Siz buyurun, söyleyin söyleyeceğinizi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Onların suç işleme özgürlüğü var, bu lafta yanlış yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Yok, yok Sayın Başkanım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Üzerlerine almasınlar hepsi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Yok, yok, yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bu ülkede birçok eski bakan, birçok bürokrat, birçok iş adamı yargılanmadı.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ali Mahir, sen değil miydin mahkeme salonuna tekmeyle girip savcıyı, hâkimi tehdit eden?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, bakın, somut şeyler söylüyoruz; bana şunları söylemeyin: "Hadi ya!" "Olur mu canım!"

"Nereden çıktı!"

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Mahkeme salonunu gidip tekmeyle...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Adam bir evrakla konuşuyor, resimle konuşuyor Sayın Grup Başkan Vekili.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Fotoğrafların var mahkeme salonunu bastığına dair.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Buna cevap verebiliyorsanız verin; veremiyorsunuz, veremediğiniz gibi de hem partinizi hem kendinizi küçük düşüyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Başarır, teşekkür ediyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Git mahkeme bas sen, bir daha bas.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Basarım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Basmış adamsın zaten.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Özlem Hanım, devam edelim mi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN - Başlatmayalım artık Başkanım ya.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sevgili Başkanım...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, bu taklitler bizi mi anlatıyor? Tuhaf taklitler bizi mi anlatıyor, ben anlayamadım yani. Ne zamandan beri ciddiyetten bu kadar uzaklaştık.

BAŞKAN - Ya, şimdi, bakın, bu iş bitmeyecek, sizden sonra bir daha dönecek.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Her son sözü bu sefer vermeyin Özlem Hanıma, bence kapatalım konuyu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - O taklitlerden bir vazgeçelim Başkanım.

BAŞKAN - Peki, Sayın Zengin, buyurun.

Buyurun, size de bir dakika veriyorum.

57.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, bakın, çok tuhaf el hareketleri, çok tuhaf taklitlere falan döndü iş yani tam bir pandemiye döndü...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Pandemi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Pandimim.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) - "Pandemi" de yanlış değil.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Tam bir pandimime döndü iş yani. Sonuçta mesele anlaşılıyor ama bunun bir süreci var, savcı kendi kendine kalkıp buradan oraya gidip ifade alamaz. Görüyorum, bir YouTube kanalında böyle konuşmalar var, bunlar alınıp burada tekrar ediliyor. Bununla bir alakası yok; hukuki bir süreç başlar, başladığı zaman bunların, dediklerinizin hepsine bültenle gidilir, bakılır, ne yapılacaksa yapılır.

Velhasılıkelam, bu lafları tekrar etmeyelim, bunun kimseye faydası yok, size de yok. Sonuçta bu ülkede hiç kimsenin suç işleme özgürlüğü yok, nokta!

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 200, 96, 43, 172, 171, 188, 168, 195, 196, 148 ve 150 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun çalışma saatlerine, 200 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ve kanun teklifinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

BAŞKAN - Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

29/4/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 29/4/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Özlem Zengin

İstanbul

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 200, 96, 43, 172, 171, 188, 168, 195, 196, 148 ve 150 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11'inci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

6, 7, 8, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Mayıs 2025 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 13, 14, 15, 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Mayıs 2025 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde saat 24.00'e kadar,

29 Nisan 2025 Salı günü (bugün) birleşiminde 200 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

30 Nisan 2025 Çarşamba günü birleşiminde 200 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

6 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde 96 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

7 Mayıs 2025 Çarşamba günü birleşiminde 43 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

8 Mayıs 2025 Perşembe günü birleşiminde 172 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi;

200 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin iki konuşmacı tarafından kullanılabilmesi, kanun teklifinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması,

Önerilmiştir.

200 Sıra Sayılı Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3046)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1.Bölüm	1 ila 14'üncü Maddeler	14

2.Bölüm	15 ila 32'nci Maddeler	18
Toplam Madde Sayısı:		32

BAŞKAN - Evet, öneri üzerinde ilk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili İdris Şahin'e ait.

Sayın Şahin, buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün AK PARTİ'nin Meclisin çalışmasına ilişkin grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. 8 Mayıs'a kadar Meclisin hangi kanun teklifleri üzerinde çalışacağına dair verilen bu teklifin icrai kabiliyetinin olmadığını düşünüyorum çünkü özü itibarıyla teklif edilen hususların büyük bir çoğunluğunun Meclisin çalışma usulleri bakımından gerçekleşmediğini ve -biraz önce de gördüğümüz üzere- uzunca süre ülkenin gerçek gündeminin dışında konuların Mecliste ele alındığını ve Meclisin hakkaniyetli bir çalışmayı gerçekleştiremediğini hep birlikte görüyoruz. Şimdi, 8 Mayıs'a kadar olan kanun teklifleriyle alakalı hususlar var ama milletimizin de bizlerden, Parlamentodan, özellikle iktidardan beklediği bir kısım çalışmalar var, özellikle Adalet Bakanının - kamuoyuyla paylaşmış olduğu- bir kısım yasalarla alakalı onuncu yargı paketini Mecliste iktidar grubuna gönderdiği ve iktidar grubunda yapılacak çalışma sonrasında Meclise kanun teklifi olarak verileceğine dair beyanı üzerine telefonlarımız susmuyor çünkü Adalet Komisyonundayız, yargıda atılacak adımlarla alakalı kamuoyu bilgilendirilmek istiyor. Özellikle yaşlı ve hasta tutuklu ve hükümlüler kendilerine dair bir düzelenin yapılıp yapılmayacağını, bu kanun teklifinin hangi gün Parlamente'ye geleceğine ilişkin meraklar. Sayın Grup Başkan Vekilim -şu anda dahi telefonlarımız susmuyor- Meclise gelmiş gibi haber yapılıp oysa böyle bir kanun teklifinin henüz Meclis Genel Kuruluna intikal etmediğini özellikle ifade ederim.

Yine, emzikli anneler, 31 Temmuz Covid yasası mağdurları...

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - İdris Bey, AKP Grubuna gitmiş.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - AKP Grubuna gitmiş ama AKP Grubundan bir türlü Meclis Başkanlığına intikal etmiyor ama vatandaşlar bu haberler üzerine bizden gelişmeler hakkında bilgi istiyor.

Yine, mükerrerler, adil yargılanmadığını iddia edenlere ve özellikle AK PARTİ Grubuna sesleniyoruz; eğer bu sefer bir infaz yasası gelecekse sadece ortağınızın adrese teslim uygulamalarını içeren bir kanun teklifi olmasın, infazda eşitlik olsun, infazda adalet olsun çünkü binlerce, on binlerce insan sizden adil bir uygulama bekliyor, sadece adrese teslim infaz düzenlemeleriyle kanun tekliflerini Meclise getirmenizi istemiyor.

Ve yine, özellikle şunu ifade edeyim: Geçtiğimiz cuma günü Diyanet İşleri Başkanlığı cuma hutbesinde bir kısım konulara değindi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Hayhay Başkanım.

Uzunca süredir ilk defa Diyanet İşleri Başkanlığının bu hutbe konularını gerçekten takdir ettik ve bizden, Parlamentodan, özellikle iktidardan ne istiyorlar biliyor musunuz? Yuvaları dağıtılan, toplumsal hayatta kapanmaz yaralar açan kumarı oynatmamanızı, oynanmamasını ve oynanmasına imkân sağlayan düzenlemeleri ortadan kaldırmanızı iktidardan istiyorlar. "Malın ve ömrün bereketini götüren, emeğin ve alın terinin düşmanı olan faiz alınamaz, veremez, ona yardımcı olunamaz." diye sesleniyorlar cuma hutbesinde. Bunun da mutlak surette muhatabı sizlersiniz, bugün faizin nerelerde olduğunu en iyi şekilde görüyorsunuz. Sadece dille yasaklamayın, bunu da uygulayın.

Bir diğeri de toplumsal barışı bozan karaborsacılık, tefecilik ve stokçuluk gibi haramları işleyemez, bunlardan kazanç elde edemez diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Bunları getirin Meclisin gündemine, hep birlikte sizlere destek verelim ve milletimizin ihtiyaçlarına karşılık verecek kanun tekliflerini buradan geçirelim. Boş işlerle uğraşmayalım ve vatandaşımızın talep ettiği adaleti, eşitliği inşallah infazda sağlarsınız diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Şahin, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Burak Akburak'a ait.

Sayın Akburak, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK AKBURAK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, Kutulamare Zaferi'nin 109'uncu yıl dönümünü, Parlamento Muhabirleri Derneğinin de 61'inci kuruluş yıl dönümünü kutluyorum.

Ben bugün memleketim Giresun'da çok fazla konuşulan bir konuyla ilgili söz aldım. Giresun, Karadeniz'in yalnız ve güzel şehri; özellikle son yirmi yıldır doğusundaki ve batısındaki Ordu ve Trabzon'un arasına sıkışmış bir şehir hâline geldi. Cumhuriyetin kazanımlarıyla birlikte elde ettiğimiz SEKA kâğıt fabrikası, sunta fabrikası, FİSKOBİRLİK gibi değerlerimiz maalesef, yavaş yavaş Giresunlunun elinden uçuyor. Bunlar birer birer satılıyor. Şimdi de FİSKOBİRLİK'in en değerli arazisiyle, entegre tesisleriyle ilgili bazı konuşmalar şu anda şehirde çalkalanıyor. Evet, deniliyor ki: "FİSKOBİRLİK yönetimi entegre arazisini satışa çıkaracak." Cumhuriyetle birlikte kurulan, Karadenizli çiftçinin, üreticinin emeğiyle büyüyen FİSKOBİRLİK satılamaz. FİSKOBİRLİK Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Lütfi Bayraktar şu anda AK PARTİ milletvekili, eğer buradaysa kendisine sormak istiyorum: Siz FİSKOBİRLİK'in Yönetim Kurulu Başkanı olduğunuz zaman FİSKOBİRLİK'in arazilerini satmak için mi başkan oldunuz yoksa bu FİSKOBİRLİK'i çiftçilerle beraber büyüterek, üreticilerle beraber büyüterek değer katmak için mi başkan oldunuz? FİSKOBİRLİK'in ve Giresunlunun artık hiçbir değeri satılamaz. Bu araziye Giresun Üniversitesi FİSKOBİRLİK'ten istedi -ben de takip ediyorum- birçok kez istişarelerde bulunuldu, birçok teklif şu andaki mevcut rektör tarafından da FİSKOBİRLİK'e iletildi. "İşte, Gazi Caddesi'ndeki

araziye, binayı verelim." dediler fakat sürekli el artırıldı ve Giresun Üniversitesine maalesef burası verilmedi. Biliyor musunuz bilmiyorum ama Giresun Üniversitesinin kapısı yok yani girişi olmayan tek üniversite. Burası üniversite gelişim alanı. Biz, buranın FİSKOBİRLİK olarak, entegre olarak üretiminin devamını isteriz fakat eğer bu üretim tesisi başka bir yere taşınacaksa buranın da Giresun Üniversitesine verilmesini istiyoruz ve talep ediyoruz; böyle olmalı. Daha önceki Belediye Başkanı Kerim Aksu "Buraya imar vermem." dediği için burası satılamadı. Aynı hassasiyeti mevcut Giresun Belediye Başkanımızdan da bekliyorum. FİSKOBİRLİK ya üretime devam edecek ya da Giresun'un değeri olan Giresun Üniversitesine verilecek. Böyle olmalı diye düşünüyorum.

Diğer konuya geçeceğim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akburak, lütfen tamamlayın.

BURAK AKBURAK (Devamla) - Bitireceğim efendim.

Başka bir konu daha var. Bu arada biz kendimize "yeşil kentin beyaz çocukları" diyoruz. Yeşil kentin beyaz çocukları sahipsiz değil. Ezcümle, Giresun da sahipsiz değildir. Bunu buradan bir daha tekrarlamak istiyorum.

Evet, değerli milletvekilleri, son zamanlarda Türk futbolunda yine enteresan işler oluyor. Kadınlar Futbol Ligi'nde Fenerbahçe ile ABB Fomget arasındaki şampiyonluk yarışının averaj hesabına kalacağı belli olduktan sonra yaşananlar hakikaten hayatın doğal akışına aykırı. Üç hafta önce bir maçı 19-0 kazanan ABB Fomget bu hafta da Bornova Hitab Spor'u 12-1 yendi. Üstelik bu maçın son yirmi dakikasında tam 7 gol atıldı. Daha da çarpıcı, sezon boyunca tüm maçları canlı yayınlanan ABB Fomget'in bu maçı naklen yayınlanmadı. Fenerbahçe'nin 22 averajlık üstünlüğü yalnızca dört haftada kapandı. Sezonun son maçında ABB Fomget Galatasaray'la oynayacak. Ortaya atılan iddialar görmezden gelinemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURAK AKBURAK (Devamla) - Lütfen...

BAŞKAN - Sayın Akburak, sürenizi uzattım da...

BURAK AKBURAK (Devamla) - Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Aşkın Bak'ı ve TFF'yi ivedilikle bu maçları incelemeye çağırıyor, aksi takdirde bu kaosun önlenemeyeceğini belirtmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akburak, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Murat Çan'a ait.

Sayın Çan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Meclis çalışma saatleri için grup önerisi verdi, biz bu öneriye gelin "evet" diyelim. Mesela hayatı kararan çocukların, hayatı kararan ailelerin ölümlerini araştırmak için diyelim, Bolu Kartalkaya'ya mesai yapmak için diyelim, onun dışında Adana Aladağ'daki gibi tedbirsizlikten, önlem alamamaktan kaynaklı ölümleri engellemeye dönük mesaimizi günlerce, saatlerce yapalım, biz buna varız. 27 Nisanda, bundan iki gün önce, Samsun merkezde, Canik ilçesi sınırlarında, şurada sınırları - burası daha heyelan olmadan görülen- belirlenmiş, demarkasyon hattına heyelan geldi, 2 çocuğumuzun, 1 babanın üzerine enkaz olarak çöktü, hayatları karardı. Burası 2011 yılında bir alışveriş merkezi marifetiyle imara açıldı, imarlaştırıldı, yanına bir akaryakıt istasyonu yapıldı. O dönem buraya imar izni verenler şu anda aranızda oturuyor. Ancak bundan tam dört beş ay kadar önce o akaryakıt istasyonu isim hakkını tekrar değiştirdiği için yerel belediyeden tekrar ruhsat talebine başvurdu. Ekim 2024 tarihinde, bugün resmini de gösterdiğim hâliyle ilçe belediyesi, Canik Belediyesi o bölgeye ruhsat verdi, o işletmeye ruhsat verdi. Verdiği ruhsat şurasıdır, yamaç burası; hiçbir önlem yok, istinat yok, tahkimat yok, tam sıfır noktasında, ağaçların, yeşilliklerin içine araç yıkama bölgesi tahsis edildi ve orada iki gün önce bir aile karardı, bir aile, bir ocak söndü. Bunun vebali için gelin mesai harcayalım burada, var mısınız? Yoksunuz. Kartalkaya'da alakasız yerlere sorumluluk yüklemeye çalıştınız. Hiçbir şey üzerine yapışmıyor. Gelin, bu çocukların ölümünü araştıralım; gelin, bu ailenin, bu ocağın sönmeye dönük sebebiyetinizi, sorumluluğunuzu araştıralım. Az önce Grup Başkan Vekili "Hukuki süreç başlasın." demişti, burada gelsin, başlasın. Akaryakıt istasyonunun sahibi tutuklandı bugün. Peki, buraya bu ruhsatı veren belediyeye, sorumlularla ilgili herhangi bir işlem yapıldı mı, araştırdınız mı? Bugün bir grup başkan vekili bu konuyu uzun uzun anlattı, ben bir dakikada anlattım, merak edip buradaki 3 canın kaybedilmesine dönük en ufak bir vicdan sızlaması yaşadınız mı? Hayır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çan, lütfen tamamlayın.

MURAT ÇAN (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Sadece Grup Başkan Vekili dinlendi, ben yerimden bir dakika konuştum ama ölen bu çocukların yakınları cenazede, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilinin duyacağı şekilde, valinin, belediye başkanlarının duyacağı şekilde "Adalet, adalet, adalet!" diye bağırıyor. Var mısınız bunun için mesai yapmaya? Yoksunuz, gıkınız çıkmıyor.

Hayatını kaybeden çocuklarımıza, babaya Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar, anneye özellikle sabırlar diliyorum. Biz bu işin takipçisi olacağız.

Hepinize teşekkür ediyor, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çan.

AK PARTİ Grubu'nun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, (2/2827) esas numaralı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/101)

28/4/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/2827) numaralı Özel Öğretim Kurumları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesi gereğince doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Mehmet Rüştü Tiryaki

Batman

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki konuşacaktır.

Sayın Tiryaki, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yedi yıldır milletvekiliyim, ilk kez 37'nci madde uyarınca bir söz alacağım. Bu Meclisteki en tipik hukuksuzluklardan biri bu şekilde kanunları görüşmek. Milletvekillerinin pek çok görevi var; denetim görevlerimiz var, seçtiğimiz bölgeleri ve bütün ülkeyi temsil etmek gibi görevlerimiz var ama birinci görevimiz yasama faaliyeti, yasa yapmak. Bakın, bu, iktidar partisine mensup olan milletvekilleri için de geçerli, muhalefet partilerine mensup olan milletvekilleri için de geçerli. Peki, muhalefet partisi milletvekillerinin verdiği hiçbir kanun teklifi Mecliste komisyonların gündemine alınıyor mu? Alınmıyor. Komisyon başkanı sanki sadece Adalet ve Kalkınma Partisinin temsilcisiymiş gibi, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerinin komisyona sunduğu teklifleri görüşüyor. Bunun dışında, muhalefetin sunduğu önergelerin içeriği ne olursa olsun, hangi yasada değişiklik yaparsa yapsın, teorik olarak destekliyor olsalar da hiçbir tanesi komisyonun gündemine alınmıyor, hiçbir teklifimiz komisyon tarafından görüşülüyor ve 37'nci madde uyarınca biz burada doğrudan görüşülsün diyoruz. 37'nci madde uyarınca görüşülme de şu şekilde oluyor: İçerisinde o kadar çok sınırlama var ki bir milletvekili bir yasama döneminde bu biçimde sadece bir tane teklifi görüşebiliyor. Yani bir milletvekili 100 tane farklı konuda değişiklik teklifi verse bile o yasama döneminde sadece 1 tanesi hakkında burada beş dakikalık görüşme yapabiliyor.

Ben, size daha dramatiğini söyleyeyim. Muhalefet milletvekilleri ile iktidar partisi milletvekilleri aynı konuda yasa teklifinde bulunmuş olsunlar, bakın, komisyonlarda "Yok, cümlesi aynı değil." "Yok, virgülü aynı değil." "Yok, noktası aynı değil." diye muhalefet partisi milletvekillerinin teklifleriyle birleştirilmiyor bile. Sadece Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerinin sunduğu teklifi görüşüyoruz, burada da onun üzerine tartışma yapıyoruz. Dolayısıyla bu biçimde bir yasayı görüşmek çok büyük bir talihsizlik, bu Meclisin saygınlığına büyük bir saygısızlık. Muhalefet milletvekillerinin, sadece AKP milletvekillerinin değil muhalefet milletvekillerinin yasa yapma faaliyetinin de reddedilmesi anlamına geliyor.

Şimdi, bizim teklifimize gelince, 20 milletvekiliyle birlikte sunduğumuz teklif şu: Özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenler ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin ücretlerinin eşitlenmesi. Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi pek çok konudaki günahı kendisinden önceki siyasi partilere atabilir, kendisinden önceki iktidarlara atabilir "Bizden önce de böyleydi." diyebilir "Bizden önce de bu konuda hukuksuzluk vardı." diyebilir ve "Bunun sorumlusu biz değiliz." diyebilir ama Türkiye'de özel öğretim kurumları öğretmenleri ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı öğretmenler arasındaki ücret adaletsizliğinin tek sorumlusu var, o da Adalet ve Kalkınma Partisidir. Adalet ve Kalkınma Partisinden önce 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Yasası'na göre taban ücretlerinde bir eşitlik söz konusuydu, özel öğretim kurumlarında çalışan bir öğretmen Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bir eğitim kurumunda çalışan öğretmenden daha az ücret alamazdı. Sizin demokrasi havarisini kendinizi anlattığınız ve bazı konularda iyi şeyler yaptığınızı kabul ettiğimiz dönemde yaptığınız bir değişiklik; 2014, şu anda 2025 yılındayız. On bir yıldır özel öğretim kurumları öğretmenliğini, öğretmenlerini açlık ve sefalet ücretine, asgari ücrete mahkûm ediyorsunuz. Burada niye böyle bir tercihiniz var, onu da anlatayım size. Bakın, Türkiye'de, yaklaşık olarak söylüyorum, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında görev yapan öğretmen sayısı -2024-2025 eğitim öğretim yılı istatistikleri açıklanmadığı için- 1 milyon 168 bin civarında, özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmen sayısı da 178 bin. Bu havuzda, özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenler havuzunda 1 milyon öğretmen var, 1 milyon öğretmen adayı. Bunun sorumlusu da sizsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Tiryaki, lütfen tamamlayın.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) - Sizden önce, Adalet ve Kalkınma Partisinden önce eğitim fakültesi mezunları neredeyse otomatikman öğretmen oluyorlardı ama sizin döneminizde, eğitim fakültesini dereceyle bitirseniz, Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi'nde, KPSS sınavında Türkiye 1'incisi bile olsanız öğretmen olamayacağınız günleri yaşattınız ve sokağa 1 milyon öğretmen bıraktınız. Özel öğretim kurumlarının sayısını artıran da yine sizin iktidarınız. Sizden önce bugünkünün onda 1'i kadar özel öğretim kurumu yoktu. Her köşebaşında okul açılmasını sağladınız, 1 milyon öğretmeni sokağa bıraktınız. Şimdi, o öğretmenlerin özel öğretim kurumlarında, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında çalışan öğretmen kadar ücret almasına bile izin vermiyorsunuz.

Sefalette yarıstırıyorsunuz, sefalette birleştiriyorsunuz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Tiryaki, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Birleşime saat 20.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.51

ÜÇÜNCÜ OTURUM

----- 0 -----

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 81'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ve Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir ile 45 milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ve Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir ile 45 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3046) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 200)³

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 200 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır. Alınan karar gereğince teklifin tümü üzerindeki görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresi en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir.

Şimdi, teklifin tümü üzerindeki söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, YENİ YOL Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'ya ait.

Sayın Kaya, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Meclis Genel Kurulu sizi bekliyor Sayın Kaya.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Ertuğrul Bey'e özel oturum yapıyoruz.

GEORGE ASLAN (Mardin) - Biz buradayız.

OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Ben de buradayım.

BAŞKAN - Efendim, özel oturum olduğu için sadece özel insanlar dinliyor burada.

Sayın Kaya, buyurun.

YENİ YOL GRUBU ADINA ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - AK PARTİ Grubunun kıymetli 2 vekilini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubumuz ve DEVA Partisi adına Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Geçirdiği kalp rahatsızlığı nedeniyle hastanede tedavisi süren Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Sırrı Süreyya Önder'e bir kez daha geçmiş olsun dileklerini iletiyor, Allah'tan acil şifalar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, zamanın kısa tarihinde bir yolculuk yapalım. İbretlik bir hikâye, Hindistan'daki meşhur Tac Mahal'in hikâyesi. Babür İmparatoru Şah Cihan çok sevdiği eşi Mümtaz Mahal'i kaybetmiş. Tabii, üzüntüsü çok büyük. Eşinin mezarının bulunduğu yere güzel bir türbe yaptırmak istemiş. En iyi mimarları, ülkedeki en değerli taşları getirtmiş. Minareler, kubbeler yükseldikçe, yapının azameti belirmeye başladıkça Şah mest olmuş, âdeta kendinden geçmiş. Bu koskoca anıtın uğruna yapıldığı mezar ise hâliyle küçülmüş, küçülmüş. Tabii, Şah bu anıtı ne için yaptırdığını unutacak kadar kendini de kaybetmiş. Yapı gittikçe büyümüş ama Şah bir türlü tatmin olmuyormuş. Mezarın üstüne daha fazla sütun, daha fazla bahçeler yaptırmış, yaptırmış ancak Şah'ın içine sinmeyen, ahengi bozan bir şey varmış bütün bu tablonun içerisinde. Bir gün bu kubbelerden birinin üstüne çıkıp aşağı doğru şöyle bir bakıvermiş ve uğruna bu heybetli binayı, yapıyı inşa ettiği eşinin küçücük kalmış mezarını görmüş. Heyecanla "Buldum!" demiş, "Ahengi bozan şey, işte, bu; atın buradan bunu." demiş. Rivayet odur ki mezarı kaldırtmak istemiş. İşte, bu, aslında Şah Cihan'ın değil, AK PARTİ iktidarının da hikâyesi. 2001 yılında özgürlük, adalet, demokrasi için yoksullukla, yasaklarla, yolsuzluklarla mücadele için birlikte kurduğumuz AK PARTİ'nin aradan geçen yirmi dört yıldan sonra geldiği hazin tablo. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçip tek imzayla gücü eline alınca, tıpkı Şah Cihan gibi külliye tepesinden bakınca demokrasi, adalet artık küçük bir ayrıntı. Külliye tepesine çıkıp bakınca evet, artık böyle görünüyor, aynı Mümtaz Mahal'in mezarı gibi. Adalet, ortak akıl, istişare, çoğulculuk; hepsi o ahengi bozan küçük ayrıntılar. Hep diyoruz "Güç yozlaştırır, mutlak güç ise mutlaka yozlaştırır."

Bugün, burada, yine bir kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılmasına dair bir kanun teklifini görüşüyoruz. Evet, ülkemiz kanun hükmünde kararnamelerle idare ediliyor; yönetilmiyor, idare ediliyor. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçerken milletimizi ikna etmek için vadedilip de milletimizin tamamının faydasına gerçekleşen ne oldu? Hiçbir şey olmadı. Mutlu bir azınlık dışında bu sistemsizliğin bilançosu milletimiz için her alanda çok ağır oldu. Bir kişinin iki dudağı arasına sıkışan Türkiye, hak ve özgürlüklerin rafa kaldırıldığı, uluslararası arenada yalnızlaşan ve gün geçtikçe yoksullaşan bir ülke hâline gelmiş durumda. Şu anda, yürütmenin yasama ve yargı organları üzerinde fiilen vesayet kurduğu bir dönemi yaşıyoruz. Gazi Meclisimizin yetkilerinin fiilen budandığı, yargı bağımsızlığının neredeyse yok edildiği bir sürecin sonuçlarını hep beraber yaşıyoruz. Görüşmekte olduğumuz

³ 200 S. Sayılı Basmayazı tutanağa ekli.

kanun teklifinin 21'inci maddesi bunun en bariz örneği. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 11 üyesinin 11'ini de Cumhurbaşkanı atıyor; bu kadar önemli bir kuruma Gazi Meclisimiz neden üye atamıyor?

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Aralarında eşitlik olsun diye(!)

ERTUĞRUL KAYA (Devamla) - YENİ YOL Grubu olarak 11 üyenin 7'sinin yüce Meclisimiz tarafından seçilmesine ilişkin önerge verdik, umarız bu hatadan dönülür.

Değerli arkadaşlar, demokrasi sadece beş yıldan beş yıla seçimlere gidip, vatandaşlarımızın oyunu talep edip, desteği cebine koyup arkasına bakmadan yürüyüp gitmek değildir. Adına "Türk tipi başkanlık" denilen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtiğimizden bu yana milletimiz krizden başını kaldıramadı. Dolar fırladı, faizler yükseldikçe yükseldi, enflasyon arttıkça arttı, fiyatlar uçtukça uçtu. 2017'de otomobil alınabilecek paraya bugün arabanın maalesef sadece yazlık ve kışlık lastiklerini ancak alabiliyoruz. 2017 yılında dayalı döşeli ev alınan paraya bugün o evin arsası dahi alınamıyor. 2017'de 3 bin liraya bir hafta yurt dışı tatili yapılırken bugün o paraya Schengen vizesi dahi alınamıyor, o da alabilene. Kriz aşama aşama geliyor, her aşamada şiddetini daha da artırıyor.

Değerli arkadaşlar, bir ülkenin gücü pasaportunun itibarı ve parasının değeriyle ölçülür; evet, paramız maalesef pul oldu. Sayın Ali Babacan'ın ekonomi yönetiminin başında olduğu, Türkiye'nin başarıdan başarıya koştuğu o dönemlerde bu 200 lira 134 dolar yapıyordu, bugün ise sadece 5 dolar. Aradaki 129 dolar milletimizin cebinden çalınan paradır, bunun hesabını kim verecek? İktidardan "Biz yanlış yaptık, özür diliyoruz." diyecek bir Allah'ın kulu yok mu? Gençlerimiz internette arama motorlarında "Yurt dışına nasıl gidilir?" "Almanya'ya nasıl gidilir?" diye araştırıyorlar. Size acı tabloyu göstereyim: Bakın, bu, 2016 Nisanından günümüze dokuz yıllık "Almanya'ya nasıl gidilir?" Google arama trendleri grafiği. Vatandaşlarımız neler aramış? "Almanya'ya çalışmak için nasıl gidilir?" diye sormuş. "Almanya'ya çalışmaya nasıl gidilir?" diye sormuş ve "Almanya asgari ücret." diye sormuş. Gelelim, YouTube kısmına; Youtube'da "Almanya'ya Göç Rehberi" başlıklı bu video, değerli arkadaşlar, 707 bin kere izlenmiş, bu videolardan daha nicesi var. İnsanlarımızın bu videoları ailesiyle birlikte izlediğini de hesaba katarsanız şu anda ülkemizde milyonlarca vatandaşımız Almanya'ya gitmeyi düşünüyor, planlıyor, hayal ediyor. Diğer "Almanya'ya nasıl gidilir?" videoları da 400 binden fazla izleme almış; verdiğim sadece küçük örnekler, bu videolardan yüzlercesi YouTube'da izlenme rekorları kırıyor. Külliye'nin tepesinden baktıkça bu videolar, arama trendleri rekor kırmaya devam edecek. Gençlerimize, emeklilerimize, 85 milyon vatandaşımıza adil, onurlu bir yaşam sağlayamadığınız sürece bu aramalar yapılacak, bu videolar izlenecek.

Kırk beş gündür koskoca ülke bir türbülansın içerisine sokuldu. Şüphesiz, milletimizin parasına göz diken, kamu malına el uzatan -partisi, makamı ne olursa olsun- bunun hesabını yargı önünde vermelidir ama iktidarın adaleti nalıncı keseri gibi bir tarafı keskin. Adalet muhalefet belediyelerine tıkr tıkr işliyor. Peki, iktidar belediyeleri? İktidar belediyelerine tek bir operasyon var mı? Yok. Bu nasıl adalet ya! "Yanlış yapıyorsun." diye uyarılara, çözüm önerenlere, biraz olsun sesini yükseltenlere karşı hukuku askıya almak gaffettir. Siyasetçilerin tornadan ama kendi zaviyesinin tornasından çıkmış tek tip gençlik sevdası boşuna bir sevdadır, buna asla müsaade etmeyeceğiz. Biz, bu kadim toprakların sorgulayan, eleştiren, merak eden ve hevesini yitirmeyen gençlerle büyüyeceğini çok iyi biliyoruz.

Emaneti Allah'ın izniyle teslim aldığımızda, ilk doksan günde "dezenformasyon yasası" denen sansür yasasını tarihin tozlu raflarına kaldıracacağız. Hiç kimsenin "Sabaha kapıma dayanırlar mı?" kaygısını bu ülkenin gençlerine yaşatmaya hakkı yok; böyle bir şeye asla izin vermeyeceğiz. Demokrasi de bilim de zenginlik de korkuyla gelmez ancak özgürlükle gelir, özgürlükle ilerler. Sözünün değeriyle güçlenen bir Türkiye istiyoruz, sözünün gücüyle yükselen bir Türkiye istiyoruz. Biz, mülakatlarda elenen, adaletsizliklere uğrayan gençlerimize yapılan zulmü kabul etmiyoruz; KHK'lerle canından bezdirilen milyonlara yapılan zulmü kabul etmiyoruz; "Keşke emekli olmasaydım." diyen emeklilere yapılan zulmü kabul etmiyoruz; sağlıkçılara zindan edilmiş bir hayatı, "Çok şükür, bugün de ölmedim." diyen kadınlara yapılan zulme önlem almayan bir anlayışı kabul etmiyoruz; bir tarafta çocuğuna harçlık veremediği için intihar eden babanın, diğer tarafta devleti göz göre göre soyanların olduğu bir düzeni kabul etmiyoruz. DEVA Partisinin, bizim çok büyük ve çok net bir hedefimiz var. Hedefimiz tam demokrasidir, öyle eksik gedik değil, tam porsiyon falan değil tam demokrasi; tam demokrasiye giden yol ise hak ve özgürlüklerden geçiyor, adaletten geçiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

ERTUĞRUL KAYA (Devamla) - Bizim nazarımızda güçlü devlet, 85 milyonun hakkını, hukukunu koruyan devlettir; güçlü devlet, ayrımcılık yapmayan devlettir; güçlü devlet, haksızlığa tolerans göstermeyen devlettir; güçlü devlet, insan haklarını koruyan devlettir; güçlü devlet, gençlere kendini özgür hissettiren devlettir; güçlü devlet, herkesin güvende yaşamasını sağlayan devlettir. Türkiye'nin bekası adalettir, Türkiye'nin bekası insan haklarıdır. Türkiye'nin devası eşitliktir, Türkiye'nin devası özgürlüktür.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

YENİ YOL Partisi Grubu adına ikinci söz, Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'a aittir.

Sayın Çalışkan, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Birkaç hafta aradan sonra, iktidar partisinin şu anda olduğu gibi Genel Kurula katılmayarak, muhalefetin de ricayı kabul ederek toplandığı bir yasayı görüşüyoruz. Torba yasa... Bu yasa o hâle geldi ki artık iktidar "torbacılar iktidarı" olarak anılacak. Bugüne kadar kamunun bu kadar laçkalaştırıldığı bir dönem olmamıştı. Özellikle de şu çıkan yasa da rezaletin daniskasıdır. Yasanın özüne bakıldığında güya Devlet Memurları Yasası ama tek bir düz memura, alt çalışana, öğretmene, veri hazırlama memuruna, kamudaki şoföre, hiçbirine faydası olmayan bir yasa. Bu yasa tam olarak bürokratik oligarşi yasası, bu yasa monşer bürokrat yasası; insan böyle bir yasa getirirken önce utanır. Yasanın içerisinde "Devlet Memurları Kanunu" diyor, Danıştay Kanunu, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı... Kimler fonlanmış? Yasanın sadece 1 tane işe yarar maddesi var, o da 112 Acili meşgul edenlere verilecek ceza. Elhak, sadece bu doğru; bunun dışında mahkeme üyeleri emekli olursa özlük hakları nasıl düzenlenecekmiş, Kamu Başdenetçisi kimin statüsünde olacakmış, diğer denetçiler hangi statüde olacakmış, sonra Dışişleri Diploması Akademisinde görev yapanlara -artık, emekli asker midir, emekli büyükelçi midir, bakanlık üst düzey bürokratları mıdır-

nasıl bir ödeme yapılacaktı, bunlar. Sonra hâkimler ve savcılar... Özetle bakmak gerekirse yasanın içerisinde yalnızca üst düzey bürokratları nasıl koruruz, bunlara yönelik düzenleme yapılmış.

Öyle vahim durumlar da var ki mesela "Yabancılar Kanunu" demiş. Yabancılar maddesi deyince acaba ülkemizdeki göçle ilgili bir düzenleme mi yapılıyor diye bakıyorsunuz, meğer o da başka bir alavere dalavereymiş, adı "Yabancılar Kanunu" ama biz herhangi bir alımda ihalesiz, doğrudan alım nasıl yaparız, bu idarenin harcamalarını nasıl denetim dışı tutarız, ona çözüm aranmış.

Yine, bunun içerisinde İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu... Yani şu anda yasa mevcuttan daha kötüye gidiyor. Madem insan hakları, madem eşitliği inceleme komisyonu, bugüne kadar YÖK'ün, ilgili alanda çalışan sivil toplum örgütlerinin önerisiyle seçilen isim bundan sonra direkt Sayın Cumhurbaşkanının atamasıyla gerçekleşecek. Elhak, elbette Sayın Cumhurbaşkanı bazı yerlere atama yapabilir ama bu Kurumun tamamen bağımsız olması gerekir.

Başka bir vahamet daha; sanki kamuda milyonlarca çalışan memur yetmezmiş gibi ek alımın sınırsız önü açılıyor. Bilesiniz ki devletin varlığı ancak adaletle kaim olur. Haksızlığa alet olan herkes haksızlığın bir parçasıdır. Anadolu'nun yüz binlerce evladı, köydeki öksüz, yetim; asgari ücretle çalışan adam çocuğunu yıllarca okutacak, sınava girecek, derece yapacak, bunlar bir yere atanamayacak, beyefendiler özel kadro üzerinden sınırsız şekilde danışman atayacak, özel kalem üzerinden açıktan atama memur. Allah'tan korkar insan. En büyük haksızlıklardan biri budur. Elbette bir bakanın özel kalem personeline ihtiyacı olabilir; 1 tane, 2 tane, 3 tanedir, kendi bünyesinde çalıştıracağı kadar elemanı açıktan alabilir, bu makul olabilir ama sen atlama taşı olarak personeli özel kalem diye al, başka yere geçsin ve Anadolu'nun insanları aç, sefil beklesin. Aslında, bu yasa hazırlayanları, ileride atanamadığı için intihar eden memur adaylarının, öğretmen adaylarının cinayet azmettiricisi olarak yargılamak lazım. Bugünden tarihe not düşüyorum; eğer bu yasa bu hâliyle çıkarsa haksız bir şekilde kamu personeli sınavına girmeden açıktan atamalarla doldurulacak, bir taraftan da insanlar atanamadım diye intihar edecekse, işte bunlar, bunun tam olarak azmettiricisi sayılır.

Değerli milletvekilleri, yasanın baştan sona her tarafı gerçekten büyük facialarla karşı karşıya. Bu yasada herhangi bir düz memur yok, intihar eden polislerin sorunlarının çözümüne dair bir düşünce yok, mülakat mağdurlarının arşı inleyen sorunlarına bir çözüm yok ve bu kanunda Diyanette çalışan vekil imamların, fahri Kur'an kursu öğreticilerinin sorununa çözüm yok, kamu mühendislerinin sorununa, ücretli öğretmenlere, atanamayan öğretmenlere çözüm yok. Yahu, madem bir personelle ilgili yasa getirdiniz, bari bir maddesi de düz memurları içerseydi. Şu anda, taşerondan kamuya geçen 600 bin personelin durumu hâlen netlik kazanmış değil, hâlen ortada bekliyor; onu bile çözmekten âciz bir yasayla karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, bir hususu bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Maalesef, 28'inci Dönem içerisinde çıkarılan bütün kanunların beş temel gerekçesi var, bütün kanunlar yalnızca beş şey için çıkıyor. Birincisi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine uyum. 2018'den bugüne kadar hâlen tamamlanmayan süreç tamamlanıyor. İkincisi, Anayasa Mahkemesinin iptalleri. Döne döne Anayasa Mahkemesi "Maddeyi düzeltin." diyor, aynı şekliyle gidiyor, bu yasanın da büyük çoğunluğu zaten Anayasa Mahkemesinin iptallerinin düzeltilmesi. Üçüncü gerekçe, bürokrasinin taleplerini yerine getirmek, bürokrasinin elini rahatlatmak. Dördüncü gerekçe, ceza ve vergi. Eğer bir yasa gelmişse bilin ki mutlaka arkasında bu millete yeni bir vergi yüklenecek, yeni bir ceza gelecek. Beşincisi ise küresel talepler. Maalesef, bu yasanın da bütün maddelerinin yalnızca bu çerçevede yasalaşmak üzere buraya getirildiğini net bir şekilde görüyoruz. Yasanın hiçbir yerinde, bu milletin beklentilerine cevap verecek bir düzenleme yok. "Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı" ismi "Genel Sekreterlik" olarak düzenlenecekmiş, bunu getirmişler bize yasa diye. Zaten geçmişteki mevcut uygulamalardan da yine biliyoruz ki Adalet Bakan Yardımcısı ile Adalet Bakanlığı Müsteşarının dengesi, bunların hepsi bugün yasa olarak karşımıza getirilmiş ve bunların hiçbirisi de maalesef ki bir sorunu çözmemiş.

Değerli milletvekilleri, hele de geçtiğimiz son iki üç aylık süreç içerisinde çıkarılan yasaları da şöyle bir hatırladığımızda, bu yasanın da onlardan pek bir farkı olmadığı açık. Bakın, Devlet Denetleme Kurulu müfettişine, KHK'ye gerek kalmadan müfettiş raporuyla herhangi bir memuru ihraç yetkisi verildi. Kayyum yasası çıkarıldı, atanan kayyumlar bazı kurumlarda kendilerine verilen talimatları yerine getirmede tereddüt yaşıyor, onlara dokunulmazlık zırhı getirildi. Siz kayyum olarak atandığınız bir şirketin yüzde 100'ünü zimmetinize geçerseniz, yüzde 100 kanun dışı, ahlak dışı, hukuk dışı iş yapsanız sorgulanamaz, yargılanamaz, hiçbir şekilde muhakeme edilemezsiniz.

Yine, siber güvenlik durumunu biliyoruz. Yatak odasındaki cep telefonuna, flaş diske nasıl el koyarız? Mahkeme kararı olmaksızın özel mülkiyeti, kişilik haklarını ihlal ederek talimatla, mahkeme kararı olmaksızın dijital verilere nasıl el koyarız? Etki ajanlığı meselesi, dezenformasyon meselesi, TMSF'ye verilen yetki, şüphe üzerine herhangi bir kuruma el koymak, herhangi bir şirkete kayyum atamak; hepsini peş peşe sıraladığımızda, gerçekten bu iktidarın vekillerini tenzih ederim, hiçbirisinin böyle bir yasaya alet olacağını düşünmem ama belli ki bunun arkasında çok derin bir akıl var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Bu derin akıl, akla hayale gelmeyecek, bu milletin zararına olabilecek, geleceği töhmet altında bırakacak ne kadar yasa varsa hepsini çıkarıyor. Maalesef ki bu yasa da bugüne kadar çıkarılan yasaların bir parçası. Evet, bu yasayla milletimizin herhangi bir beklentisine cevap verilmiyor ama bu yasayla kamu üst düzey balı bürokratların, o hani "bürokratik oligarşi" diye suçladıkları, saldırdıkları kitlenin, hani "monşer" dedikleri kitlenin sorunlarını çözmek; onların bütçelerini, onların ödeneklerini, onların konumlarını nasıl güçlendiririz, buna yönelik çalışma yapılıyor. Onun için hemen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Başkanım, selamlamak için...

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, bir dakikanızı da verdim.

Teşekkür ediyorum.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Başkanım, burada Grup Başkan Vekili terörü yaşıyoruz. Saatlerce Grup Başkan Vekillerini dinledik. (Alkışlar)

BAŞKAN - Vallahi ben de...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Onun için de lütfedip buraya gelip dinlemeleri gerekirdi. Biz saatlerdir onları dinledik. Onun için Başkanım...

BAŞKAN - Yani haklı söze cevap veremiyorum.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Bir dakika verin Başkanım.

BAŞKAN - Size bir dakika veriyorum.

Buyurun. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NECMEETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, iktidar mensuplarından, orada çok akil insan olduğunu düşündüğüm, gerçekten çok makul olduğunu bildiğim, gördüğüm insanlar var, onların devreye girmesini istihdam ediyorum. Şu yasa içerisindeki bu maddeleri tekrar gözden geçirelim; hiç olmazsa bu milletin beklentilerine cevap veren, bu yasa milletin önüne sunarken hiç olmazsa biz de alt düzey memurlar için şunu yaptık diyebilecek maddeler eklensin yoksa zaten günlerdir, haftalardır görüşülemeyen yasanın bu hâliyle tekrar böyle gitmeyelim diyorum.

Bu vesileyle, bu kanun teklifinin düzeltilerek getirilmesini ve getirilecek hâlinin de hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na ait.

Sayın Türkoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; başından beri uyardık durduk "Türkiye Cumhuriyeti devleti size göre Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle, bize göre tek adam sultanıyla kesinlikle yönetilemez, hele hele üzerine basa basa da KHK garabetiyle asla idare edilemez." dedik. Siz ne yaptınız? Anayasa başta olmak üzere kanunları, yasaları baypas ederek hiçe saydınız, memleketi adaletsizliğin, hukuksuzluğun pençesine teslim ettiniz ve aynı zamanda demokrasiyi de yerle yeksan ettiniz. İşte, bugünlerde milletin ezici çoğunluğu bütün bu nedenlerle 16 Nisan 2017 referandumundaki mühürsüz zarflarla yaptığınız, hülleyle kurduğunuz, 9 Temmuz 2018 tarihinde uygulamaya giren saray rejiminden samimiyetle yaka silkiyor ve bir an önce kurtulmak için gün sayıyor.

Maalesef bugün burada sadece Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yi kanunlaştırmanızı konuşmuyoruz; aslında, Türkiye Cumhuriyetinin anayasal düzenine KHK dayatması olarak yapılmış bir büyük darbe girişimlerinden birini konuşuyoruz. Bu kanun teklifiniz öyle iddia ettiğiniz gibi bir uyum düzenlemesi falan değil; bu, AKP iktidarının hukuku ayaklar altına alarak anayasal meşruiyeti gasbettiği, parlamenter sistemi cebren ve hileyle tasfiye ettiği bir siyasi operasyonun adıdır.

Bakın, çok açık konuşuyorum, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçişin hukuki altyapısı bu KHK'yle sistem daha yürürlüğe girmeden hazırlanmıştır. Anayasa ne diyor? Sistemin değişmesi için Cumhurbaşkanının yemin etmesi gerek. Peki, bu KHK ne zaman çıkarıldı? 9 Temmuz 2018'den önce yani eski sistem yürürlükteyken hazırlandı, eski sistemin yetkileri kullanılarak yeni sistemin yetki yapısı dizayn edildi. Bu bir anayasal tuzaktır, bu bir hukuki kumpastır; bu, tek adam iktidarını tahkim etmeye yönelik art niyetli siyasi bir mühendisliktir. Dönemin yetkisi sona ermek üzere olan Bakanlar Kurulu millet iradesini temsil eden bu yüce Meclisin yetkisini gasbederek yasa alanına müdahale etmiştir, daha da Türkçesi yasa koyucu gibi davranmıştır. Soruyorum: Hangi yetkiyle ve hangi meşruiyetle?

703 sayılı bu KHK'yle yürürlükte olmayan bir rejimin kurumları oluşturulmuş, yeni sistemin tüm mimarisi bu ucube düzenlemeyle koskoca ülkeye dayatılmıştır; bu, Anayasa'ya açıkça aykırıdır. Bu KHK Anayasa'nın 91'inci maddesini çiğnemiştir; kaldı ki 2017 Anayasa değişikliğiyle Bakanlar Kurulunun olağan dönemde KHK çıkarma yetkisi kaldırılmıştır ama ne hikmetse sistem daha yürürlüğe girmeden bu yetki kullanılmıştır. Ne uğruna? Bir kişiye sınırsız yetki vermek uğruna. 703 sayılı KHK'yle Cumhurbaşkanına sistem resmen değişmeden Başbakanlık yetkileri devredilmiş, yönetim yapısı sil baştan yazılmıştır. Cevap verin, böyle bir yetkiyi siz hangi hakla aldınız? Siz kimsiniz de bu Meclisi yok sayarak yürütmeyi yasamanın yerine koydunuz?

Kıymetli milletvekilleri, bu kararnameyle sadece yasama yetkisi baypas edilmemiştir; bu kararnameyle Türkiye'de hukuk devleti ilkesi çiğnenmiş, demokratik denetim mekanizmaları âdeta felç edilmiştir. Bir ülkede yönetim biçimi ancak ve yalnızca meşru zeminde yapılabilir, hukuku eğip bükerek değil, millettten kaçırarak hiç değil.

703 sayılı KHK -açık söylüyorum- bir hukuk skandalıdır çünkü bu yapılan sadece hukuka değil bu ülkenin tarihine, kurumlarına ve geleceğine karşı işlenmiş bir cürümdür. Bu Meclisin asli görevi yürütmeyi denetlemektir, bu Meclisin asli görevi anayasal düzeni korumaktır. Milletin Meclisini devre dışı bırakan bir KHK'nin bu kez kanun teklifi olarak dayatılması abesle iştigaldir. Anayasa Mahkemesinin bu gerekçelerle iptal ettiği 703 sayılı KHK'nin bu defa kanunlaştırılarak oldubittiye getirilmesi milletin resmen alay etmektir.

Bu kanun teklifini saraydan gelen emirle indirip kaldıracağınız parmaklarınızla milletin Meclisinden geçerseniz bile yüksek mahkemeden yine döneceğini bile bile bu trajik tiyatroyu bu Meclise niye oynatıyorsunuz? Bu Anayasa yürürlükte olduğu sürece mevcut anayasal düzenin ayaklar altına alınmasına izin verilmeyecektir çünkü bu, siyasi bir tercih değil, hukuki bir zorunluluktur. Çünkü bu ülkenin hukukla, adaletle yönetilmesini isteyen, demokrasiden nasibini almış 86 milyon duyarlı yurttaşı var; onların sesi olmak bizim de tabii ki boynumuzun borcudur.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bir kez daha altını çizmek istiyorum ki bugün önümüze getirilen bu teklif sadece bir basit kanun metni değildir; bu, Anayasa tanımazlığın, hukuk devleti ilkelerine meydan okumanın ve millet iradesini yok sayan bir vesayetin kanun kisvesi altında dayatılmasıdır.

Kayıtlara geçsin diye yineliyorum: AK PARTİ Hükûmeti 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle henüz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi yürürlüğe girmemişken anayasal düzeni delik deşik etmiştir. Bakanlar Kurulu yetkisi bitmek üzereyken kanunla düzenlenmesi gereken hayati konuları KHK marifetiyle düzenleyerek milletin Meclisi baypas edilmiştir; bu, açıkça Anayasa dışı bir darbe girişimi olmuştur. İşte, bugün önümüze getirilen teklif budur; Anayasa Mahkemesinin "Bu KHK Anayasa dışıdır." diyerek iptal ettiği düzenlemeleri bu kez kanun kisvesiyle yeniden yürürlüğe koyma çabasıdır. Kimse bize bu teklifin bir uyum düzenlemesi olduğu masalını anlatmasın; bu, açıkça hukukun arkasından dolanmaktır. Şu garabete bakar mısınız, bütün bunlar yetmiyor, teklif Anayasa Komisyonuna dahi gönderilmeden Genel Kurula getiriliyor, yani göz göre göre Anayasa ve Adalet Komisyonu da baypas ediliyor. Yargıyı, yürütmeyi, kamu personel rejimini doğrudan ilgilendiren maddeleri yalnızca Plan ve Bütçe

Komisyona havale ederek Meclisin ihtisas komisyonlarını işlevsiz hâle getiriyorsunuz. Bu Meclisi sadece bir noter olarak görüyorsunuz. Yazıklar olsun!

Değerli milletvekilleri, teklifteki "etki analizi" adı altında sunulan belge ise tam bir formalitedir; dahası, teklifin 17'nci maddesinde Adalet Bakanlığı Müsteşarının yerine Anayasa'da yeri olmayan bir makama, Bakan Yardımcısına HSK üyeliği yetkisi getiriyorsunuz. Bu, Anayasa'yı hiçe saymak, yürütmenin elini yargının boğazına dayamaktır. Anayasa'ya aykırılık önergemizi yüzünüz dahi kızarmadan reddettiniz. Yıllardır oynadığınız oyununuz artık ifşa olmuştur. Bu teklifin bir tek amacı vardır: Anayasa Mahkemesini fiilen geçersizleştirmek, Meclisi işlevsizleştirmek ve Cumhurbaşkanına anayasaüstü yetkiler vermek. Bu teklif, açıkça söylüyorum, bir hukuk devletiyle, bir anayasa ile, bir meclisle bağdaşmaz; bu teklifin ne yasallığı vardır ne de meşruiyeti. Bütün bu nedenlerle İYİ Parti Grubu olarak bu dayatmayı tanımıyoruz, bu Meclisi yok sayan bu vesayet aklına boyun eğmiyoruz. Hukuk namına, demokrasi namına, millet namına bu teklifi reddedeceğiz.

Madde madde itiraz notlarımızı da paylaşmak istiyoruz.

Madde 2: Bu maddeyle uzmanların denetim yetkisi artırılıyor ancak denetim mekanizmaları arasındaki sınırlar silikleşiyor. Bakanlık teşkilatlarında yetki karmaşası doğuracak bu düzenleme devlet teftiş sisteminde keyfi uygulamalara kapı aralıyor. Bu, kamu yönetiminde kurumsal sorumluluğun tam anlamıyla altını oyuyor.

Cumhurbaşkanlığı teşkilatına ait kadroların kamu personel rejiminden muaf tutulması açıkça anayasal eşitlik ilkesine aykırıdır. Bu maddeyle saray rejimine ayrıcalıklı ve denetimsiz bir personel yapılanması sağlanıyor, hukuk devleti saray istisnalarıyla delik deşik ediliyor.

Kamu görevlilerinin sendikal haklarını zayıflatan 703 sayılı KHK hükümleri bu maddeyle kalıcı hâle getiriliyor, Anayasa'nın 53'üncü maddesine aykırı olarak toplu sözleşme mekanizması resmen işlevsizleştiriliyor. Bu düzenleme memurun değil, iktidarın yani işverenin haklarını koruyor.

Kanun hükmüyle getirilen belirsiz idari ceza hükümleri hukuk devletinin ilkelerine tam anlamıyla aykırıdır.

Adalet Bakanının yerine HSK toplantılarına Bakan Yardımcısının katılması Anayasa'nın 159'uncu maddesine aykırıdır. Yürütmenin HSK üzerindeki etkisi zaten tartışmalıyken şimdi de yetki bir alt kademe memura devredilmek istenmektedir.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; efendim, bir başka konuya müsaadenizle girmek istiyorum. Çaresizliğin girdabında çırpınan, çırpındıkça da batan iktidarınızın maalesef her icraatı şaibeyle dolu. İşte, şimdi de Türk milletinin vicdanını kanatan bir sözde fesih rezaletini yaşattınız. Bu yaşadığımız, aslında Türkiye Cumhuriyeti devletinin hukuk sistemine yapılmış açık bir saldırıdır. Terör örgütü PKK güya sembolik bir katılımı göstermek için bir kongre düzenleyerek kendini feshetmiş, sonra da bunun bir fesih kongresi olmadığı, 26 Nisanda Kamışlı'da DEM PARTİ temsilcilerinin de katılımıyla sözde Rojava Kürtleri Ulusal Birlik Konferansı olduğu açıklandı.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Niye rahatsızsın, niye rahatsızsın?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - Buradan da Suriye yönetiminde siyasi temsil ve Kürtçenin resmî dil olarak kabulü dâhil özerklik talebinin çıktığı anlaşıldı. Yani siz gaflet uykusunda ve PKK'nın nisan sonu, mayıs başı silah bırakma ve fesih kongresi kararını beklerken onlar malumun ilanı ile ilgili kendi hain hedeflerine yürüyorlar. Neymiş? PKK'nın Suriye kolu PYD'nin de eş düzenleyici olarak taraf olduğu Rojava Kongresi kararlarında Suriye'deki Colani yönetimi ülkenin toprak bütünlüğünün ve daha önce SDG'yle yapılmış anlaşmanın ihlali olarak sözde tepki göstermiş. Ne fark eder? Sonuç itibarıyla, ifade edelim ki bütün bunlar bir aldatmacadır, bir tiyatrodur ve bir maskaralıktır. Bu rezil tiyatro Türkiye Cumhuriyeti devletine, Türk milletinin aklına hakarettir. Dost da düşman da biliyor ki PKK, silahlı kanat görünümündedir ancak asıl çatı KCK yani sözde Kürdistan Topluluklar Birliğidir; PKK, YPG ve PYD buna bağlıdır. Bu yapılanma terörbaşı Abdullah Öcalan'ın ihanet ideolojisi doğrultusunda kurulmuş silahlı, siyasi, sosyal ve ideolojik ayakları bulunan bölücü bir örgütlenmedir.

Özetle; KCK, sözde bir Kürt devlet yapılanması modelidir, sözde bir anayasa hazırlamış, sözde bir parlamentosu, sözde bir yargı mekanizması ve sözde bir yürütmesi vardır. PKK da işte, KCK'nın terörden beslenen sözde silahlı güçler birimidir. Dolayısıyla PKK'nın feshi yönünde ortaya atılan bu sahte beyan ya da yalanlar KCK'nın faaliyetlerine, terör örgütünün organizasyonel varlığına ve devlete karşı eylem kapasitesine zerre kadar zarar vermemektedir.

O nedenle şimdi buradan soruyorum: KCK feshedildi mi, feshedilecek mi? Teröristbaşı Abdullah Öcalan'ın KCK üzerindeki sözde liderliği sona erdi mi, erecek mi? Yurt içinde ve dışında PKK/KCK adına faaliyet gösteren sözde belediyeler, STK'lar, basın organları kapatıldı mı, kapatılacak mı? Türkiye'yi bölmeyi amaçlayan sözde anayasal metin ortadan kaldırıldı mı, kaldırılacak mı? Tabii ki hayır. Öyleyse bu PKK feshedildi ya da feshedilecek palavrası ancak ve yalnızca uluslararası kamuoyunu kandırmaya yönelik bir algı operasyonudur, içeride ve dışarıda pazarlanan kirli bir propagandadır. Türk milleti çok iyi hatırlıyor, teröristbaşı Abdullah Öcalan 1999 yılında Türk adaleti önüne çıkarılmış ve mahkemeler tarafından idam cezasına çarptırılmıştır. Bu karar, Devlet Güvenlik Mahkemesinin Haziran 1999 tarihli ilgili kararıyla hükme bağlanmıştır, ne yazık ki sonraki süreçte Avrupa Birliği sevdasıyla yapılan düzenlemelerle idam cezası kaldırılmış ve müebbet hapse çevrilmiştir. Bu milletin adalet duygusuna indirilen en ağır darbelerden biri de budur. Bugün PKK'nın göstermelik bir fesih kararıyla Öcalan'ın mahkûmiyet kararının ruhu da hiçe sayılmakta, Türk mahkemelerinin hükmü yok hükmünde kabul edilmektedir. Bu, Türk hukukuna açık bir darbedir. Bu, şehitlerimizin kanına hakarettir. Bu, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesine ihanettir.

Değerli milletvekilleri, bu utanmaz tiyatronun AKP iktidarının uzun süredir sürdürdüğü teslimiyetçi politikalarından bağımsız olduğunu sanıyorsanız yanılız içindesiniz. Oslo görüşmelerini kim yaptı? Habur rezaletinde kimin imzası var? "Çözüm süreci" diye terör örgütüne alan açanlar kimdi? Tabii ki bunların hepsini yapan AKP'ydi ve şimdi, yine, aynı senaryonun farklı bir perdesini izliyoruz. PKK'nın sözde feshi devlette beka sorununu daha da büyütecek yeni bir sürecin kapısını aralamaktır. Bu tiyatro terör örgütünü aklama operasyonudur. Bu oyun, Türkiye Cumhuriyeti'nin bölünmez bütünlüğüne kastetmektir.

Ben buradan açıkça ilan ediyorum: PKK/KCK feshedilmeden, Abdullah Öcalan'ın örgüt üzerindeki otoritesi sıfırlanmadan, terörle bağlantılı tüm yapılar tasfiye edilmeden, şehitlerin kanı yerden kalkmadan, Türk mahkemelerinin kararları uygulanmadan hiçbir şey bitmemiştir, hiçbir hainlik de unutulmamıştır, hiçbir ihanet de affedilmemiştir. Bu ülkenin hukukunu, şehidini, gazisini, toprağını korumak namus borcumuzdur. Bu sahteciliklere tabii ki geçit vermeyeceğiz, bu devleti almaya çalışanlara karşı

susmayacağız, bu milletin hakkını, hukukunu yedirmeyeceğiz. Ya adalet yeniden tesis edilecek ya da millet kendi adaletini demokratik ve meşru yollardan tesis edecektir.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'ya ait.

Sayın Aksu, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 200 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında İstanbul'da meydana gelen, merkez üssü Marmara Denizi'nin Silivri açıkları olan, birçok ilçe ve komşu ilde de hissedilen 6,2 büyüklüğündeki deprem ile sonrasında yaşanan depremlerden etkilenen İstanbul'umuza ve tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyor, yaralılara acil şifalar diliyorum.

İstanbul için daha fazla kaybedecek zamanımız yoktur ve Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Bey'in vurguladığı gibi, artık İstanbul'un bir numaralı gündemi deprem olmalıdır. Nitekim, Hükûmet tarafından seferberlik ruhuyla ve acil gündemle harekete geçilmesi memnuniyet vericidir.

Diğer yandan, geçtiğimiz günlerde ülkemizin birçok bölgesinde yaşanan zirai don afeti nedeniyle çiftçimiz zarar görmüştür. Yaşanan afet karşısında devletimiz hasar tespitleri için hızla harekete geçmiştir. Zirai don özellikle meyve çeşitlerine zarar vermiş olup başta hububat, baklagiller ve tohumlar olmak üzere stratejik öneme sahip tarım ürünlerinde yurt içi gıda arzını olumsuz yönde etkileyecek risk bulunmadığı yetkililerce açıklanmıştır. Söz konusu zirai afet, tarım sigortasının önemini bir kez daha gösterirken bu konuda çiftçimizin bilinçlendirilmesinin önemini de ortaya koymuştur. Milliyetçi Hareket Partisi olarak afetten zarar gören çiftçilerimizin zararlarının karşılanması; nakit, kredi ve girdi desteği verilmesini, tarımsal kredi borçlarının ertelenmesini ve çiftçimizin SGK prim borçlarına kolaylık getirilmesini gerekli görüyoruz. Cumhurbaşkanımızın Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı ve zirai don sigortası olmayan çiftçilerimizin zarar gören mahsullerinin üretimi için yaptıkları harcamalarının da hasar oranına göre karşılanacağını açıklaması ve bu konuda çalışmalara başlanması memnuniyet verici olmuştur. Cumhuriyetçi millet dostudur ve her şart altında çiftçilerimizin alın terinin ve helal kazancının takipçisidir. Bu vesileyle, Cenab-ı Allah'tan ülkemizi ve milletimizi her türlü afet ve musibetten korumasını niyaz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 13 kanun ve 1 kanun hükmünde kararnamede değişiklik içeren kanun teklifi bütünüyle Anayasa Mahkemesince iptal edilen hükümlerin aynen veya sonradan yapılan değişiklikler doğrultusunda revize edilerek yeniden düzenlenmesine ilişkindir. Bilindiği üzere, 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan Anayasa değişikliği halk oylamasıyla Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçilmesi kabul edilmiş, 9 Temmuz 2018 tarihinde de yeni sistem hukuken ve fiilen uygulamaya girmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle siyasi istikrar sağlanmış, parlamenter sistemde yaşanan siyasi kriz ve belirsizlikler ortadan kaldırılmıştır. Yürütmedeki iki başlılık giderilmiş, yasama ve yürütme katı biçimde birbirinden ayrılmıştır. Yeni sistemle birlikte, yürütme yetkisi milletimizin doğrudan seçerek belirlediği Cumhurbaşkanına, yasama yetkisi ise münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olmuştur. Türk milletinin köklü devlet geleneğini, tarihî ve kültürel birikimini çağdaş gelişmelerle buluşturan bir yönetim yapısı tesis edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin merkezinde millet egemenliği ve demokratik değerler vardır. Demokrasinin güçlendiği, yönetim istikrarının temin edildiği, temsil adaletinin artırıldığı yeni hükûmet sistemiyle yasamanın güçlü, yürütmenin etkin hâle getirilmesi, denge ve denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi mümkün hâle gelmiştir. Türkiye, Türk milletinin defalarca onay verdiği Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin güçlü yönetim yapısıyla, yatırım, üretim, istihdam ve ihracat odaklı büyüme politikasıyla, millî teknoloji hamlesi ve millî enerji atılımıyla, çok yönlü, çok boyutlu ve etkin dış politika anlayışıyla millî birlik ve dayanışma ruhu içinde lider ülke Türkiye'ye doğru kutlu yürüyüşünü kararlılıkla sürdürmektedir.

Hatırlanacağı gibi sistem değişikliği sırasında geçiş ilişkili düzenlemeleri yapmak üzere 7142 sayılı Kanun'la Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir. Alınan yetki çerçevesinde hazırlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle yapılan bazı düzenlemeler ise yalnızca kanunla düzenlenmesi gereken hususları içerdiği ya da bu düzenlemelerin dayanağını oluşturan 7142 sayılı Yetki Kanunu'nun kapsamı dışında kaldığı gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Mahkeme kanuni düzenleme yapılması için iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren bir yıl süre vermiştir. Bu süre 4 Haziran 2025 tarihinde dolacak olup görüştüğümüz kanun teklifiyle iptal kararı sonucu oluşan boşluğun süresi içinde doldurulması amaçlanmaktadır. Ağırlıklı olarak kamu kurumlarının işleyişinin ve kamu çalışanlarının hak ve yükümlülüklerinin yer aldığı kanun teklifinin 1'inci maddesiyle bakanların görev süresiyle sınırlı olmak üzere bakan müşavirliği kadrosu ihdas edilerek özlük hakları belirlenirken, 2'nci ve 3'üncü maddeleriyle de kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatında kariyer meslek olarak uzman, müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör, aktüer ve bunların yardımcılarının istihdam edilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun uzman ve uzman yardımcılarının da sınav, yeterlilik, tez ve uzmanlığa atanma gibi hususlar bakımından bu maddede yer alan hükümlere tabi olarak istihdam edilmeleri öngörülmektedir. Böylece merkez ve taşra teşkilatında uzman ve uzman yardımcısı istihdamı, bu personelin görev ve yetki alanları, mesleğe giriş süreçleri, yetiştirilme esasları, mali ve sosyal hak ve yardımları ile denetim ve teftiş yetkilerinin hüküm altına alınması hedeflenmiştir. Kanun teklifiyle, İdari İşler Başkanlığı Teşkilatının 174 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği şeklinde değiştirilmesi sonucu çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde İdari İşler Başkanlığına yapılan atıfların kaldırılması yönünde uyum düzenlemeleri de yapılmaktadır.

Ayrıca, Cumhurbaşkanınca atananlar hakkında 5434 sayılı Kanun'un 40'inci maddesinin birinci fıkrasının uygulanmaması ve emekli aylıklarının kesilmemesi, Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı ile Devlet Denetleme Kurulu hakkında bazı kanunların uygulanmamasına ilişkin düzenlemeler de hüküm altına alınmaktadır.

Bununla birlikte Kamu İhale Kanunu'nun istisnalarını artırmak yerine, kanunun bütünüyle günümüz şartlarına ve ihtiyaçlarına uygun bir şekilde dönüştürülmesinin yerinde olacağını değerlendiriyoruz. Kamu ihale ve sözleşme süreçlerinin iyileştirilerek şeffaflığın, rekabetin ve verimliliğin artırılmasını mali disipline kararlılıkla devam edilmesi ve kamu tasarrufu bakımından önemli buluyoruz.

Diğer taraftan, Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçeleri de dikkate alınarak 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'da ibare değişikliğine; 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nda sendikaya üyelikleri ile kamu işveren heyetinin oluşumu ve Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşekkülüne; Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı ile bazı bağlı kurum ve kuruluş personelinin sendika üyeliği dışında kalmasına; 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nda Kamu Denetçiliği Kurumu Genel Sekreterliği ve kamu denetçiliği uzman ve uzman yardımcılarının mali ve sosyal hak ve yardımlarına; Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün Göç İdaresi Başkanlığı şeklinde değiştirilmesine bağlı olarak diğer mevzuatın uyumlaştırılmasına; Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yürütülen hizmetler kapsamında özel gelir ve hesap uygulamasına; Dışişleri Bakanlığı Diploması Akademisi Başkanlığında ders veren eğitimcilere ödenecek ders ücretlerine; 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nda kurul üyelerinin sayısı, seçim usulleri, göreve başlama ve sona erme koşullarına; Danıştay üyeleri için öngörülen sağlık giderlerinin kapatılan askerî yüksek idare mahkemesinin emekliye ayrılmış askerî hâkim sınıfından başkan, başsavcı, daire başkanı ve üyeleri hakkında da uygulanmasına; 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda Adalet Bakanlığı müsteşarı kadrosu ihdas edilmesine ve bu kadroya atama yapıncaya kadar müsteşara verilen görevlerin bakan yardımcısı tarafından yerine getirilmesine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Teklifle, ayrıca, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de de çeşitli değişiklikler öngörülmektedir. Buna göre statülerine bakılmaksızın bir kadro veya pozisyona dayalı olarak kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilenlerin kurumlarının izniyle bir yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçici görevlendirilmesine ve bazı hizmetlerin idari hizmet sözleşmesi yahut iş mevzuatına tabi personel eliyle yürütülmesine imkân sağlanmaktadır.

Ayrıca, üst kademe yöneticiliğine atanma, görevden alınma ve görev sonrası haklara ilişkin hükümler de yeniden düzenlenmektedir.

Öngörülen önemli bir düzenleme de 112 Acil Çağrı Merkezini gereksiz yere meşgul eden, amacı dışında arayan, kullanan ya da ısrarla çağrı bırakanlara yönelik müeyyidenin artırılmasına ve bu fiillerin bir yıl içinde tekrar edilmesi durumunda cezaların 2 katı olarak uygulanmasına yönelik bulunmaktadır. Böylece, gereksiz aramaların ve meşgul edici davranışların önüne geçilerek hayatı anlarda kullanılan 112 sisteminin daha etkin işlemesi amaçlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak siyaseti toplumsal meselelerin çözüm yolu olarak görüyoruz. Bu doğrultuda, bugüne kadar tüm toplum kesimleriyle birlikte kamu çalışanlarımızın haklı taleplerinin takipçisi olduk, olmaya da devam edeceğiz. Nitekim, Cumhuriyet İttifakı birlikteliğinde kamu çalışanlarının mali ve sosyal haklarını iyileştirmeye dönük önemli adımlar atılmıştır. Kuşkusuz, giderilmesi gereken eksikliklerle birlikte çalışan ve emeklilerimizin refahını daha artıracak düzenlemelere ihtiyaç bulunmaktadır. Zira, kamu hizmet sunumunda etkinliğin artırılması için fonksiyonel bir teşkilatlanma ve uygun insan gücü planlamasıyla birlikte çalışanların huzur ve refahının sürdürülebilirliğinin önem arz ettiğine inanıyoruz. Emeklilerimizi daha yüksek bir refah seviyesine kavuşturacak, kimseye muhtaç olmadan, huzur ve güven içinde yaşayabileceği bir sosyoekonomik düzenin tesisini gerekli görüyoruz. Bu sebeple, kamu çalışanları ve emeklilerinin sorunlarını köklü ve kalıcı bir çözüme kavuşturabilmek için personel rejiminin bütüncül bir yaklaşımla ele alınarak günün şartlarına uygun hâle getirilmesi, eş zamanlı olarak çalışanlarla birlikte emeklilerimizi yakından ilgilendiren emeklilik rejiminin, sosyal güvenlik ve vergi sisteminin de gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bize göre, bugün kamu çalışanlarının statü, ünvan, çalışılan kurum, meslek grubu ve yapılan işe göre çok farklı sorunları dile getirilebilse de işe alınma, değerlendirme, ilerleme ve yükselmeye nesnel kriterlere bağlılık, alınan maaş ile emekli aylığı arasındaki yüksek farkın azaltılması; mali ve sosyal hak sisteminde hakkaniyeti esas alan bir düzenin tesisi en önemli beklentidir.

Esas olan, hizmet alan vatandaşlarımızın ve hizmet veren kamu çalışanlarımızın memnun olacağı bir kurumsal kapasite ve personel rejiminin inşa edilebilmesidir. Kamu yönetiminde yönetim ilke ve uygulamaları ile teşkilatlanma, insan kaynakları, personel sistemleri ve halkla ilişkileri içine alan performans esaslı bir yönetim kültürünün, rasyonel, üretken bir bürokrasinin oluşturulmasını gerekli görüyoruz.

Parti programımızda kamu personel rejiminin tüm boyutlarıyla ve bütüncül bir yapıda değerlendirilerek reforma tabi tutulacağı, kamu çalışanlarının nitelik, görev, yetki, sorumluluk, kıdem, risk gibi kriterler ile liyakati ve başarıyı esas alan adil bir ücret sistemine kavuşturulacağı belirtilmiştir. On İkinci Kalkınma Planı'nda da yüksek verimlilikle kaliteli hizmet sunan insan kaynağına sahip, objektif ölçütlerin ve liyakat ilkelerinin hâkim olduğu, değişen koşullara uyum sağlayan kamu personel sisteminin oluşturulması temel amaç olarak belirlenmiş, kamu personel mevzuatının geliştirilmesi, ücret düzeylerinin görev ve sorumluluk esasına dayalı olarak yeniden düzenlenmesi ve sistemin sadeleştirilmesi öngörülmüştür. Bu doğrultuda, kamu kurum ve kuruluşlarının, sendikaların ve akademinin katkı sağlayacağı, verimlilikle birlikte çalışanlarımızın motivasyonunu artıracak çağdaş gelişmelere, Anayasa'ya ve ülkemiz şartlarına uygun kuralların hak ve yükümlülüklerinin düzenleneceği yeni esaslara bağlanmış bir kamu personel rejiminin katılımcı bir şekilde yapılabileceğini değerlendiriyoruz. Şüphesiz, bunu gerçekleştirecek birikim ve güç Cumhuriyet İttifakı'nda vardır. Cumhuriyet İttifakı birlikteliğinde atılan adımların, uygulamaya konulan politikaların sonuç vermesiyle önümüzdeki dönemde vatandaşlarımızın hayat şartlarının daha iyileşeceği bir iklimin hâkim olacağına inancımız tamdır. Nitekim, bugün açıklanan iş gücü istatistiklerine göre, 2025 yılı Mart ayında işsizlik yüzde 7,9 oranıyla aylık iş gücü istatistik verilerinin açıklanmaya başlandığı 2005 yılından bu yana en düşük seviyesine inmiş, istihdamımız bir önceki aya göre yaklaşık 400 bin kişi artarak 32 milyon 597 bin kişiye ulaşmıştır.

Türk milletinin daha nice asırlara bağımsız, güçlü ve müreffeh olarak ulaşması yegâne arzumuzdur. Bilinmeli ki toplumsal mühendislik hesaplarıyla Türkiye'yi kargaşa ve kaos iklimine sokmaya, millî birliğimizi bozmaya, ülkemizin rotasını değiştirmeye ve millî hedeflerinden uzaklaştırmaya kimsenin gücü yetmeyecektir.

Bu düşüncelerle kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aksu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'a ait.

Sayın Bozdağ, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri izleyen çok değerli halklarımız ve hukuksuz yere cezaevlerinde rehin tutulan yoldaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bu sabah yine bir gözaltı operasyonu günde başladık. İşçilerin, emekçilerin birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs öncesi Taksim'e çağrı yaptıkları için korsan gösteri yapacakları iddiasıyla 92 arkadaşımız ev baskınlarıyla gözaltına alındı. Daha önceki yıllarda olduğu gibi bu 1 Mayıs öncesinde de işçi ve emekçilere keyfi ve hukuk dışı gerekçelerle bir operasyon düzenlendi.

Sefalet ücretlerine mahkûm edilen işçilere, emekçilere grevler yasaklanıyor, meydanlar yasaklanıyor. Öncelikle, meydanlar ne sermayenin ne de sermaye iktidarının malıdır. Meydanlar halkındır, işçindir, emekçindir; emeğin sömürüsüne, yasaklara, baskıya, otoriteye karşı sesini yükselten herkesindir. Bu hukuksuz gözaltılarla emek mücadelesini susturamazsınız. Arkadaşlarımızı serbest bırakın. Emek sömürüsüne, baskılara, iş cinayetlerine karşı meydanlara çıkan "Demokrasi, barış, özgürlük!" diye haykıran tüm işçi ve emekçilerin 1 Mayısını kutluyorum. "..."⁴

Sayın vekiller, yine bir torba yasa teklifiyle karşı karşıyayız. Bu torbada da onlarca farklı yasada ve farklı konuda düzenlemeye gidilmekte. Maalesef, bu, iktidar tarafından gelenek hâline getirilmiş durumda ve bu yolla, toplumun ihtiyacı değil yürütmenin ihtiyacı olan düzenlemeler sistematik ve düzenli bir şekilde komisyonlardan hızla geçirilerek Genel Kurulda da kanunlaştırılıyor. Yasa yapım sürecinde ne sivil toplum var ne meslek örgütleri; konunun tarafları ya da uzmanlar, hiç kimse hiçbir şekilde dâhil edilmiyor. İhtisas komisyonları dâhil edilmiyor. Bu teklifte mesela, Adalet ve Anayasa Komisyonu tali komisyon; buralarda görüşüldü mü bu teklif? Tabii ki hayır. İç Tüzük de hiç olmuş durumda. Dediğimiz gibi, komisyonlar ve Parlamento bile işlevsiz durumda. Her şey usule aykırı yürüyor.

Bu teklifle de daha öncekilerde olduğu gibi yine Cumhurbaşkanlığı sistemi ile Parlamento işleyişinin çakıştığını görüyoruz. Nitelikli ve demokratik olmayan bir yasa yapım sürecinin Mecliste dayatılmasını yeniden deneyimliyoruz. Her zamanki gibi saraya bağlı bir avuç bürokrat ve teknokrat tarafından yasalar kotarılmaya çalışılıyor. Zaten kanunla düzenlenmesi gereken birçok husus kanun hükmünde kararname veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenleniyor, yasaya bile ihtiyaç duyulmuyor. "AYM tarafından iptal edilinceye kadar bu kararnamelerle ne kadar yol alsak mübahtır." denilip her defasında tercih öncelikle bu yaklaşım oluyor. Böylece bir süreliğine aslında yargı da saf dışı bırakılmış oluyor. Sonra da işte çoğunlukla -bu torba yasada olduğu gibi- AYM'den dönen Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, kanun hükmünde kararnameler kanunlaştırılmaya çalışılıyor.

Öncekiler gibi bu yasa teklifinin de birçok maddesinde Cumhurbaşkanlığı sistemi tahkim edilmeye çalışılmış ve idari yapı merkezleştirilmiştir. Komisyon aşamasında olduğu gibi Genel Kurul aşamasında da iktidarın çoğunlukçu tahakkümünde, demokratik olmayan bir biçimde bu teklif de kabul edilecektir. Tabii ki toplumun güncel sorunlarına cevap olmaktan çok uzaktadır ve halkın sorunları, toplum bu yasada da öncekiler gibi tali kalmıştır. Emekçinin, işçinin, işsiz, emeklinin, çiftçinin, esnafın, gençlerin, engellilerin, kadınların ve birçok ülke yurttaşının faydasına bu yasada tek bir düzenleme yoktur. Yine, hak aramanın önünde yasak vardır, toplumun sorunlarını anlamaktan uzak ceza vardır, sömürü vardır, otorite vardır. Bu ülkenin gerçek gündemleri olan sağlıktan ekonomik politikalarına, hukuk sistemine kadar yaşanan çöküş, asgari ücretle geçinemeyen emekçiden açlık sınırı altında ücretlerle geçinmeye çalışan emekliye kadar milyonlar da adalet arayanlar da görmezden gelinmeye devam edilmektedir. Bakınız, siyasette ve karar alma süreçlerinde ortaya çıkan antidemokratik uygulamalar bugün siyasal, sosyal ve özellikle de ekonomik alanda riskleri artırmış durumdadır.

Sayın vekiller, iktidara soruyoruz: Bugün toplumun acil ihtiyacı olan şeyler bu yasa teklifinin içindekiler mi? KHK zulmüyle işinden ettiğiniz 10 binlerce insan ve aileleri, yaşadıkları tarif edilemez bu zulme karşı direniyor ve bu hukuksuzluğun ortadan kalkması için çözüm bekliyor. Ülkenin bu KHK utancından, hukuksuzluğundan kurtulması gerekiyor mu? Bu adaletsizliğe ne zaman son vereceksiniz?

Adalet Bakanı "2024 yılının ilk on bir ayında 709 hasta mahpus yaşamını yitirdi." dedi. Peki, geçen bu zaman diliminde beş aydır kaç hasta mahpus daha yaşamını yitirdi? İnsan Hakları Derneği 2025 Yılı Hasta Mahpuslar Raporu'nu yeni açıkladı. Bu rapora göre Türkiye hapishanelerinde en az 1.412 hasta mahpus bulunmakta, bu mahpusların 335'i ağır hasta, 230'u tek başına yaşamını devam ettiremiyor, 105'inin ise desteğe ihtiyacı var. Cezaevlerindeki mahpus sayısı ise 403 bine dayanmış durumda. İdari gözlem kurullarının hukuksuzluklarından cezaevi koşullarına, birçok hak ihlali ve çözülmesi gereken onlarca sorun bulunmakta.

Özgürlük İçin Hukukçular Derneği İstanbul Şubesi, Bolu F Tipi Cezaevinde tahliyesi engellenen mahpuslarla ilgili bir raporunu daha yeni yayınladı. Bu raporda mahpusların iyi hâlli olmama ve tahliye edilmeme gerekçelerindeki keyfi ve hukuksuz tutum açıkça ortaya konulmuş. Tahliyesi engellenen 33 mahpusun iyi olmama gerekçeleri arasında suyu tasarruflu kullanmamak da var, radyo dinlemek de var, Kürtçe konuşmak da var. Bu durumlara ne zaman çözüm üretecek, bu adaletsizliklere ne zaman son vereceksiniz?

Başta Kürt sorunu olmak üzere yapısal demokrasi sorunları ülke ekonomisine büyük yük getirmekte. Sadece Kürt sorununun çözümsüz bırakılmasının, kırk yılı aşkın süredir devam eden çatışma ortamının ülke ekonomisine maliyeti yaklaşık 3 trilyon dolar olarak hesaplanmış ve bu maliyet doğrudan işçinin, emekçinin sırtında. Halkın iradesini ve demokratik taleplerini yok saymanın ekonomiye bir maliyeti olduğunun en yakın örneklerinden biri de İstanbul Büyükşehir Belediyesine dönük 19 Mart darbesiyle ortaya çıkmıştır. Hâlihazırda kırılgan olan ekonomi büyük bir maliyetin altına sokulmuştur. Sabahın ilk saatlerinde dolar 41 TL'yi aşarak rekor kırmış; Merkez Bankası, rezervinin neredeyse yarısı olan 30 milyar doları eritmek zorunda kalmıştır. Borsadaki kayıp 2 trilyon liraya ulaşırken devre kesiciler devreye girmiş, iktidarınızın üzerine titrediği yabancı sermaye ülkeden çıkış yaparak Türkiye piyasasından çekilmiştir. Son veriler, döviz rezervlerindeki erimenin 50 milyar dolara ulaştığı ve erimenin devam edeceği yönündedir. Ekonomi politikalarınız ve hukuksuzluklarınız yüzünden işçinin, emekçinin açlık sınırının altında ücretlerle geçinmek zorunda kalmasını, yoksulluğu, sefaleti daha ne kadar görmezden geleceksiniz? Bu sorunlara ne zaman çözüm üretecek, bu adaletsizliklere ne zaman son vereceksiniz?

Gösteri, yürüyüş ve örgütlenme özgürlüğünün, muhalefet etmenin önündeki engeller, hukuksuzluklar da devam ediyor; hak talepleri susturuluyor. Neden toplumun kendisini özgürce ifade edebilme hakkını gasbediyorsunuz? Bu yasa teklifinde bile

⁴ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

sendikal örgütlenmenin önüne geçecek düzenlemeler yer almakta. Bu düzenlemeler geri çekilmeli; grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakların önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Bu teklifteki 10'uncu madde bunlardan biri. Sendikal hakların kısıtlandığını görüyoruz. Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı bağlı kurullarında, Diyanet İşleri Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı ile İletişim Başkanlığı hariç olmak üzere bağlı kuruluşlarında ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde çalışan kamu görevlileri sendikaya üye olamayacak, sendika kuramayacaklar. Bu durum, anayasal bir hak olan örgütlenme özgürlüğünün açıkça ihlalidir. Nitekim, 4688 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin ilk hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışanları da sendikaya üye olamayacaklar arasında sayılmaktaydı fakat Anayasa Mahkemesi TBMM çalışanları açısından sendika yasağıyla ilgili düzenlemeyi iptal etmiştir.

Sayın vekiller, yine, düzenleme yapılırken kesinleşmiş yargı kararları dikkate alınmıyor. Oysaki ilgili düzenlemeler idari, hukuki gelişme ve kararlar göz önüne alınarak yapılmalıdır. Buna da duyarlı davranılmadığını burada açık ve net görüyoruz. Örnek olarak Millî Saraylar Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinden Cumhurbaşkanlığına bağlanmasıyla sendika üyesi olan çalışanlarının sendika üyeliklerinin iptal edilmesine karşı konu yargıya taşınmıştır. Bunun üzerine, 12. İş Mahkemesi aldığı kararda Anayasa'nın 90'inci maddesi kapsamında değerlendirmiş, Millî Saraylar Başkanlığında çalışan kamu görevlilerinin sendikal haklarını iade etmiştir. Bu karar, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi tarafından da onanmıştır. Çok açık görülüyor ki bu yasa teklifiyle ilgili düzenleme yapılırken özensiz yaklaşılmıştır, kesinleşmiş yargı kararları bile dikkate alınmamıştır. Yargı kararının bir gereği olarak ilgili düzenlemede hariç olması gereken kurumlar içerisinde Millî Saraylar Başkanlığı olmasına rağmen sayılmamıştır. Bu durum, iktidarınızın kanun yapma pratiğinin açık bir örneğidir.

Teklifin 11'inci maddesinde ise Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nda Kamu İşveren Heyetinin Cumhurbaşkanlığı tarafından kararnameyle belirlenen yapısı kanunlaştırılmaktadır. Kamu emekçileri, bu Heyetten şu ana kadar hiçbir hayır görmemiştir. Yanlı ve biat eden bu Heyetin manipüle edilmiş ekonomik göstergelerle ve zam oranlarıyla emekçilerin mağduriyetini ve emek sömürsünü devam ettireceği çok açıktır. Bu yapı ve işleyişin emek ve emekçiden yana hiçbir tasarrufta bulunmadığı ve bulunmayacağı da ortadadır. Kamu emekçilerinin ücret talepleri karşılığını bulmamakta ve görüşmeler her defasında iktidarın istediği şekilde sonlandırılmaktadır. Kamu İşveren Heyeti bu hâliyle lağvedilmelidir ve yeniden yapılandırılmalıdır. Kamu emekçilerinin talepleri olan grevli gerçek bir toplu pazarlık, toplu iş sözleşmesi, yoksulluk sınırının üzerinde ücret, güvenceli istihdam, güvenli bir gelecek, demokratik ve adil bir çalışma yaşamı karşılanmalıdır. Bu sorunlara ne zaman çözüm üretecek, bu adaletsizliklere ne zaman son vereceksiniz?

Biliyorsunuz, çağrı merkezleri "112 çağrı merkezleri" olarak tek çatı altında birleşti. Acil çağrı merkezlerinde artık sağlık, itfaiye, jandarma ve diğer bazı birimler de bulunmakta. Bu merkezlere gelen çağrılarının yüzde 30'unun asılsız çağrılar olduğu söylenmekte, bunların yüzde 1'i ise asılsız ihbar. Bu yasa teklifindeki 13'üncü madde "Bu duruma karşı cezaları artıralım, böylece caydırılalım." diyor. Bakınız, ceza, iktidar tesisi için bir yönetme biçimi olarak rutinleşmiş durumda oysaki zaten ceza var ve bu duruma çare olmamış. Bu durumda toplumsal bilginin ve farkındalığın artırılması ve hatta asılsız çağrı sahiplerinin sosyal ihtiyaçlarının ve bu davranışlarının kök nedenlerinin araştırılması doğru yöntem değil midir? Buradaki nedenselliğin doğru anlaşılmadan bir cezalandırma yöntemiyle çözüm arayışı, sorunun toplum yaşamında maalesef farklı bir tezahürünü ortaya çıkaracaktır. Öte yandan bu işin etkin ve kesintisiz yürütülmesi için çağrı merkezi çalışanlarının haklarının ve sorunlarının çözümü de önemlidir. Büro Emekçileri Sendikası, Çağrı Merkezi Daire Başkanlığına 13 Mart 2025 tarihinde bir rapor sundu. Bu raporda, çağrı karşılama personelinin başka birimlerde görevlendirilmesi, personel yetersizliği, idari boşluk, hizmet binalarının fiziki yetersizliği, kullanılan programların sık sık çökmesi, afet durumlarında teknik altyapı yetersizlikleri, gece vardiyalarında yemek ihtiyacı, çeşitli meslek hastalıkları, yıpratıcı, değişken uyku saatleri gibi çalışma koşullarına dair onlarca sorun var. Siz bunlara ne zaman çözüm üreteceksiniz? Buradaki adaletsizlikleri ne zaman gidereceksiniz?

Madde 15 ise tam bir karmaşa. Cumhurbaşkanlığı seçimi sonrası 24 Haziran 2018'de Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nda yaptığınız değişikliklerle Adalet Bakanlığı Müsteşarı HSK'nin doğal üyesi olmasına rağmen onun yerine Adalet Bakan Yardımcısını getirmiştiniz. Anayasa'nın öngörmediği bir bürokrat, HSK üyesi olarak yargı yönetimine dâhil olmuştu. Anayasa Mahkemesi bunu aykırı bulup iptal edince şimdi bu düzenlemeyle kamu yapılanmasından kaldırdığınız "müsteşarlık" kadrosunu geri getiriyorsunuz. Oysaki bu kadronun ihdası farklı düzenlemeler gerektiriyor. Müsteşarlık kadrosunu kâğıt üstünde şeklen getirdiniz gibi bir durum var. Zaten teklifin 17'nci maddesinde, bu kadroya atama yapılınca kadar bakan yardımcısının görevi yürütmesini düzenliyorsunuz. Yani o müsteşarın o koltuğa oturup oturmayacağı da muallakta. Maksat, işiniz görülsün; yargıyı atlarmaya dönük şeklen yapılan bir düzenleme.

Yine bu teklifin 20'nci maddesiyle Göç İdaresi Başkanlığı bütçesinden geçici barınma merkezlerine ödenek ayrılması kanunlaştırılıyor. Mevcut sorunların çözümüne dair ise tek bir önerme yok. Bu barınma merkezlerinin onlarca sorunu var ve hâlâ devam ediyor. Peki, bu ödenekler niçin ayrılıyor? Bugün, geçici barınma merkezlerinde yoğun hak ihlalleri yaşanmakta, eğitim ve sosyal hizmetler mültecilerin uzun vadeli entegrasyonu için yetersiz. Barınma merkezlerinin fiziki koşulları yetersiz, kapalı ve izole; mülteciler yerel topluluklarla buluşamıyor, karar alma süreçlerine doğrudan katılamıyorlar. Bu merkezler, bağımsız sivil izleme mekanizmalarına açık değil. Geçici koruma rejimi belirsizlik ve güvencesizlik yaratmakta ve bunun gibi bir dizi sorun. Siz bu sorunlara ne zaman çözüm üreteceksiniz ve bu adaletsizlikleri ne zaman ortadan kaldıracaksınız?

Ezcümle, böyle yasa teklifleriyle beklentiye yol açıyor ama toplumun gerçek sorunlarını teğet geçen, belli grup ve çıkar odaklarına yarayan, karar alma mekanizmasını merkezileştiren ve de şeklen düzenlemeler getiriyorsunuz. Bunun, toplumu da Meclisi de boş yere meşgul etmenin ötesinde bir faydası yok, karşılığı yok. Geldiğimiz an itibarıyla, birikmiş, yığılmış, çözümsüz bırakılan birçok sorunla baş başayız.

Saygılarımla. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bozdağ, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'ye ait.

Sayın Türeli, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 200 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, konuşmamda ilk olarak parlamento hukuku üzerinde durmak istiyorum. Parlamento hukuku, başta kanunların oluşum süreci olmak üzere parlamentolara tanınan görev ve yetkilerin kullanımını ve yasamanın yürütme ve yargıyla olan ilişkisini inceleyen bir hukuk dalıdır. Parlamento hukuku, dünyanın her yerinde, Türkiye'de de üniversitelerde ders olarak okutulmaktadır ama o işin uygulamasını ilgili parlamentolar yapmaktadır. Bu anlamda da bizde de Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmaları parlamento hukukunun nasıl uygulandığının en tipik, en temel örneğidir. Konuya bu çerçeveden bakıldığında, AKP iktidarının yirmi üç yıllık döneminde parlamento hukukunun temel ilke ve prensiplerinden hızla uzaklaşıldığını, Parlamentonun tarihsel birikiminin ve hafızasının yok sayıldığı bir yasama sürecinin ülkemizde egemen olduğunu görmekteyiz.

Bu çerçevede, öncelikle parlamento hukukunun usule ilişkin 3 temel sorun alanını vurgulamak istiyorum: Birinci alan, torba kanun görüşme sistematığıdır. Şimdi yeni bir torba kanunla karşı karşıyayız, 32 maddelik bir torba kanun bu; bunun içinde 13 kanun ve 1 kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılıyor. Bu torba kanunun görüşme sistematığının yanlış olduğunu defalarca söyledik. İlginçtir, torba kanun Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmektedir. Hâlbuki onun dışında, torba kanunun içinde birbiriyle ilgisi olmayan, ilgisiz ve ilişkisiz birçok madde olmasına rağmen ve bunlar ilgili komisyonlarında, ihtisas komisyonlarında görüşülecek olmasına rağmen Plan ve Bütçe Komisyonuna getirilmesi ve orada âdeta torba kanun sistematığının hemen hemen görüştüğümüz tüm kanunlarda egemen hâle getirilmesi son derece yanlıştır. Bu usul, bir taraftan kod kanunların görüşülme sistematığında de çok ciddi bir sıkıntı oluşturmaktadır çünkü değerli arkadaşlar, bir kanun çıktığı zaman o kanunun genel gerekçesi, ilgili maddeler, madde gerekçeleri vardır yani kanunun ortaya konulmasının, Parlamentonun kanun yapmasının bir mantığı vardır altında ama torba kanun sistematığında ne yazık ki böyle bir sistematik, böyle bir mantık söz konusu değildir. Dediğim gibi, birbiriyle ilişkisiz olan birçok madde burada görüşülmekte.

Diğer taraftan, bu torba kanunun görüşme sistematığı katılımcı ve çoğulcu bir Parlamento görüşme sistematığının de yok sayılmasıdır. Normal şartlarda olması gereken konuların bir bütünlük içinde görüşüldüğü bir yapıda ilgili meslek odalarının, sendikaların, sivil toplum örgütlerinin de var olması, bunların görüşme süreçleri içinde fikirlerinin alınması ve bu şekilde daha katılımcı ve çoğulcu bir görüşme, Parlamento görüşme yapısının oluşmasıdır ama ne yazık ki torba kanun uygulaması devam ediyor. Bu, hem milletvekillerinin hem de ilgili komisyonların yeteneklerinin ve birikimlerinin çok altında bir kanun yapma sistematığını dayatmaktadır ve bunun sonucunda da niteliksiz ve kalitesiz bir kanun yapma süreci olmaktadır.

İkinci temel sorun değerli arkadaşlar, yasama sürecinde tali komisyonların çalıştırılmamasıdır. Bakın, bu torba kanun da 2 tali komisyona sevk edildi: Anayasa ve Adalet Komisyonları. Anayasa'nın, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bu kadar önemli kararlar var burada; bunların Adalet Komisyonunda ve Anayasa Komisyonunda görüşülmesine ihtiyaç vardı ama sadece bu kanunda değil hemen hemen bütün kanunlarda tali komisyonlar çalıştırılmamaktadır. Oysa Meclis İhtüzüğü son derece iyi hazırlanmış bir iç tüzük, eksikleri vardır elbette ve temel anlamda ihtisaslaşma üzerine kurulmuştur. Farklı komisyonlar, farklı alanlarda çalışması planlanan komisyonlar vardır ve milletvekilleri seçilirken ilgi alanlarına, mesleki birikimlerini göre o komisyonlara alınır. E, böyle, bu şekilde bir görüşme sistematığıyla, aslında ihtisaslaşmanın da Mecliste hiçbir öneminin kalmadığını görüyoruz. O zaman, diğer komisyonlar niye var değerli arkadaşlar, sormak istiyorum; o zaman, diğer komisyonları lağvedelim, bir tek Plan ve Bütçe Komisyonu olsun. Bu şekilde Meclis İhtüzüğü'nün içindeki maddelerde de açık ve net olarak değişik hükümlerde tali komisyonların çalışma gerekliliği hüküm altına alınmıştır. Hatta bazen bir komisyon bir kanunu görüşürken gerekli gördüğü zaman sevk edilmemiş dahi olsa ilgili bir tali komisyona, başka bir komisyona onu sevk edip oradan görüş isteyebilir. Yani sonuç itibarıyla, Parlamento, müzakere üzerine kurulu olan bir yapı ama bütün bu müzakere sürecini yok sayan bir yaklaşımla bir şey sağlayamayız.

Son bir sorun alanı da temel kanun. Bakın, hemen hemen bütün kanunları temel kanun olarak görüşüyoruz. Temel kanun olduğu zaman, biliyorsunuz, bölümleri görüşüyoruz, maddeleri görüşmüyoruz. Hâlbuki, birbiriyle ilgisiz maddeleri içeren torba kanunu temel kanun olarak nasıl görüşebiliriz değerli milletvekilleri? Böyle gayriciddi bir usul olmaz. Bütün bunların hepsi işte Parlamento hukukunu hiçe sayan, Parlamentonun görevini iyi ve liyakatli yapmasının önündeki engellerdir.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifindeki 29 maddede yer alan hükümler, Anayasa'ya aykırılıkları nedeniyle Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş bulunan düzenlemelerle ilgili. Görüleceği üzere, AKP iktidarı, kendisinin hazırlanmasına ve yasallaşmasına önayak olduğu 2017 referandumuyla kabul edilen Anayasa'nın hükümlerine dahi uymamaktadır. Hatırlanacağı üzere, 2017 Anayasa değişikliği kapsamında 21 Ocak 2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 17'nci maddesiyle anayasal düzenlemelerin gerektirdiği hukuki düzenlemeler için Türkiye Büyük Millet Meclisine altı aylık süre tanınmıştı yani aslında "Eğer bir Anayasa değişikliği olacaksa yasama çalışsın, Parlamento çalışsın, buna ilişkin olarak gerekli yasal düzenlemeleri yapsın." denildi ama bu altı aylık süre içinde hiçbir şey yapılmadı, sonrasında da bir şey yapılmadı. Sonra bunun üzerine 10 Mayıs 2018 tarihinde, seçimden hemen önce ve Bakanlar Kurulunun hemen hemen son günlerinde, görevi bitmeden verdiği son kararların birinde bir yetki kanunu çıkarıldı, 7142 sayılı Yetki Kanunu ve buna dayalı olarak, Anayasa değişikliğiyle bu yapılan değişikliğe uyum için gerekli kanuni düzenlemenin yapılması şart koşuldu. Bu Yetki Kanunu'na dayanılarak da bir kanun hükmünde kararname, 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlüğe girdi. 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, işte bugün aslında bizim konuştuğumuz kanun teklifiyle ilgili Parlamentonun yasama yetkisini baypas eden bir kanun hükmünde kararnamedir. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yeniden düzenlensin diye birçok kurumla ilgili teşkilat ve diğer konulardaki kanun ve kanun hükmünde kararnamelerin bir kısmı ya kaldırılmış ya da bir kısım değişikliklere uğratılmıştır. Böylece, Cumhurbaşkanına bütün alanlarda kimseye hesap vermeden düzenleme yapma yolu açılmış ve rejimin otoriterleşmesinin somut adımları atılmıştır.

Cumhuriyet Halk Partisi tarafından 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin birçok maddesini iptal başvurusu yapılmıştır. Nitekim, Anayasa Mahkemesi, 7 Aralık 2023 tarihli kararıyla 235 düzenlemeyi iptal etmiş -703 sayılı Kararname 233 maddeden oluşuyordu; düşünün, içinde tabii farklı hususlar da var- Haziran 2025 tarihinden itibaren yürürlükten kalkmasına hükmetmiştir ama beş yıllık bir gecikmeyle yapmıştır ve o beş yıllık süre içinde 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlükte kalmıştır. Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının dayandığı çerçeve, 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle düzenlenen bazı hususların yetki kanununun kapsamı dışında kalması ya da KHK'yle düzenlenmesi yasak olan alanlara, hak ve özgürlük alanlarına

ilişkin düzenlemeler içermesi nedeniyledir. Ayrıca, Anayasa Mahkemesi bazı kuralları içerik yönünden Anayasa'ya aykırı bularak iptal etmiştir.

İşte, arkadaşlar, biz de bu görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen düzenlemeleri görüşüyoruz, yeni hiçbir şey yok, zaten uygulanmış olan şeyler. Aslında sadece içine baktığımız zaman birçok maddenin de -maddeleri tabii ayrıntılı olarak zaten bu kanun teklifi içinde inceleyeceğiz- çok ciddi anlamda sıkıntılar getirdiğini, mevcut sıkıntıları çözmediğini ve yeniden Anayasa'ya aykırılıklar içerdiğini göreceğiz. İlginç olan nedir biliyor musunuz? Şimdi, biz burada bugün Genel Kurulda görüşüyoruz ama önümüzdeki hafta çarşamba günü Plan ve Bütçe Komisyonuna 19 maddelik yeni bir kanun teklifi geliyor; gene, bunun 15 maddesi 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'deki Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarıyla, 2'si de Cumhurbaşkanı kararlarının iptaliyle ilgili. Arkadaşlar, böyle gayriciddi iş olmaz yani Meclisi, Plan ve Bütçe Komisyonunu ve Genel Kurulu bunlarla çalıştırmaya hiç kimsenin hakkı yok. Adam gibi bir yasama faaliyeti içinde olmak, bunu yapabilmek, bunun çerçevesini oluşturmak sonuç itibarıyla iktidarın görevidir. Muhalefet olarak biz üzerimize düşen her türlü katkıyı veriyoruz ama bu ülkenin Parlamentosunun ciddi anlamda çalışmasına, nitelikli ve kaliteli kanunları yapmasına ihtiyaç var.

Bir hususu gerçekten merak ediyorum: 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hazırlanırken bu yetki aşımı -kapsam açısından ciddi ihlaller var- konusunda hiçbir hukukçuya danışmadınız mı, sizi hiç uyarın olmadı mı yoksa siz bütün uyarılara kulak mı tıkadınız, "Anayasa Mahkemesi iptal ederse iptal edene kadar bu hükümleri uygularız." mı dediniz? Bunu bilmek istiyoruz çünkü sonrasında da Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle aynı yanlışları yapmaya devam ediyorsunuz. Sadece Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle de değil kanun teklifleriyle de Anayasa'ya aykırı düzenlemeler yapıyorsunuz, Cumhurbaşkanına Anayasa'da olmayan yetkileri veriyorsunuz. Gün geçmiyor ki Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen bir kanun teklifinde Anayasa'ya aykırılık olmasın ve muhalefet olarak verdiğimiz Anayasa'ya aykırılık önergelerimizi ayrıntılı bir biçimde görüşmeden reddediyorsunuz. Böyle gayriciddi yasama faaliyeti olmaz, Parlatentonun itibarına gölge düşürüyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, tabii, iş sadece 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de kalsa iyi ama Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle de bugün ciddi anlamda kamu yönetim sistemimizde sıkıntılar ortaya çıkmıştır. Bakın, bu kanun teklifinin görüşüldüğü tarihe kadar Cumhurbaşkanı tarafından 25'i OHAL kararnamesi olmak üzere 183 adet Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılmıştır. Çok açık bir şekilde ifade etmeliyim ki Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, 2017 Anayasa değişikliğinin yurttaşlık, temel haklar ve özgürlükler, kamu hizmetleri, kamu yararı ve yasama yetkisinin kullanımı ve devredilmezliği açılarından büyük bir tahribata yol açan norm alanıdır. Bu durum Anayasa'nın usul ve esasları açısından çok ciddi bir tutarsızlığın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Anayasa'mızda idarenin örgütlenmesi 2017 değişikliğine kadar Anayasa'nın 2'nci, 7'nci ve 123'üncü maddeleri kapsamında gerçekleştirildi. Demokratik bir hukuk devleti olma gereği -madde 2- yasama yetkisinin Türk milleti adına Büyük Millet Meclisine ait olduğu ve devredilmezlik ilkesi -madde 7- ve idarenin kuruluş ve görevleriyle bir bütün olduğu ve kanunla düzenlenmesinin gerektiği -madde 123- hükümleri mevcuttu; bugün de bu hükümler meridir yani yürürlüktedir. Ancak Anayasa'nın 106'ncı maddesinin son fıkrası ortaya bir değişiklik çıkarmıştır. Bu hüküm, Anayasa 106'nın son fıkrası diyor ki: "Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir." Bu hüküm doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle çok sayıda kurumun teşkilat esasları düzenlenmiştir. Yürütmenin bu tasarruflarına karşı neyse ki Anayasa Mahkemesi verdiği iptal kararlarıyla kuruluş, bazı görevler ve mali hükümler gibi konuların kanunla düzenlenmesinin zorunlu olduğunu hükme bağlamıştır. Bu durumda teşkilat kanunlarının bazı hükümleri kanunda, bazı hükümleri ise Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde yürürlük kazanmıştır.

Tekrar söylüyorum: Hukuk devletin normlar hiyerarşisi prensibini tartışmalı kılan kaotik, parçalı, dağınık bir tabloya yol açtınız. Anayasa değişikliğinin verdiği yeni yetkilere dayanılarak çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle devletin yapısı tepeden tırnağa değiştirilmiştir. Bu kararnamelerle Türkiye'nin idari yapısında kalıcı ve hızlı değişiklikler yapılmış, birçok kamu kurum ve kuruluşu ya kapatılmış ya başka kurumlarla birleştirilmiş ya da direkt olarak Cumhurbaşkanlığıyla ilişkilendirilmiştir, bazı kamu kurumları da işlevsizleştirilmiştir. Bu yöntemle kamu yönetim sisteminde mevcut hafıza silinmiştir.

Diğer taraftan, Cumhurbaşkanlığında kamu yönetiminde işlevleri bulunan kamu kurum ve kuruluşlarına paralel politika kurulları, başkanlıklar ve ofisler oluşturulmuştur ama Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki bu kurumlarla, bu kurullarla bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının çalışma esasları arasında bir ilişki yoktur, bir uyum yoktur. Buna ilişkin tanımlanmış bir çalışma sistemi ne yazık ki ortada değildir. Bu yüzden de bu politika kurullarının ne yaptığını bizler bilmiyoruz, herhâlde siz biliyorsunuzdur. En son, yine 10 kurula 140 atama yapıldı burada. Buradaki politika kurullarındaki arkadaşlar ne iş yapar ve bir gereklilik midir bu kamu yönetim sisteminde, bunu bilmek isteriz.

Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kamu personelinin mevcut kazanılmış haklarını ortadan kaldıran düzenlemeler yapılmış; kapatılan veya işlevi değiştirilen bakanlık ve kamu kuruluşlarındaki deneyimli kamu personeli kendi eğitim, görev ve bilgi birikimiyle ilgili olmayan alanlara, kurumlara dağıtılmıştır. Hatta bir kısmı -o dönemde ben de Devlet Planlama Teşkilatındayken yakından izlemiştim bunu- havuza atılmıştır Devlet Personel bünyesinde ve oradan başka kurumlara dağıtılmıştır. Bu açıdan baktığımızda bu yetişmiş insan gücünün israfı bir kıyımdır âdeta ve liyakat ilkesinin kamuda yok olmasıdır. Kamuda işe alımlarda partizanca bir anlayışın hâkim olması sonucunda liyakat ilkesi tamamen ortadan kalkmıştır. Diğer taraftan, bu işlemler çok sayıda ve art arda gelen Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle gerçekleştiği için kararnamelerin gerekliliğinin ve içeriğinin tartışılması kamuoyunda yapılmamıştır.

Değerli milletvekilleri, bu kararnameler TBMM'nin denetimi dışındadır. Bu nedenle, TBMM'nin gündemine alınıp tartışılmamakta, sadece Anayasa Mahkemesinin denetimine tabi bulunmaktadır ve burada da önümüze sık sık Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle ilgili iptaller gelmektedir çünkü bununla düzenlenmemesi gereken alanlarda Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle âdeta bugünkü mevcut kamu yönetim sistemi, bürokratik sistem, devlet sistemi perişan, vahim bir duruma sokulmuştur.

Değerli arkadaşlar, bugün, Türkiye dünyada benzeri olmayan hükümet sistemlerinin sınıflandırılmasındaki kuralların ve kriterlerin çok dışında bir hükümet sistemiyle yönetilmektedir. Bakın, dünyada 3 tane hükümet sistemi var: Parlamenter sistem, başkanlık sistemi ve yarı başkanlık sistemi. Bugün Türkiye'de uygulanan bunların hiçbirine benzemeyen, dünyada benzeri olmayan ucube bir sistemdir. Yürütmenin, yasamanın ve yargının hepsinin tek bir kişinin kontrolü altında birleştiği bir yapıyla Türkiye hiçbir

yere gidemez. Bazen konuştuğumuz zaman arkadaşlar "Türkiye Başkanlık sistemine geçti." diyorlar ama şunu hatırlatmak isterim onlara: Başkanlık sisteminde katı güçler ayrılığı vardır; hem başkanın hem oradaki parlamentoların seçim usulleri, çalışma alanları, görev ve yetkileri ve birbirleri üzerindeki denetimleri açısından son derece katı bir kuvvetler ayrılığı vardır. Bizim sistemimizde ise bütün kuvvetlerin hepsinin bir kişinin şahsında, tek bir adamın şahsında birleştiği ucube bir yapı vardır. Keyfi şekilde koyulup kaldırılan, yorumlanan, uygulanan ya da uygulanmayan kurallar yüzünden hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkeleri bu sistemde ortadan kalkmıştır. Parlamantonun bütçeyi reddedebilme hakkı dahi elinden alınarak demokratik rejimlerde çok önemli olan bütçe hakkı yok edilmiştir. Diğer taraftan, bütün bir ülkenin yönetimini Cumhurbaşkanının kişisel kararlarına devreden bu sistem, sürdürülebilir kalkınmayı, nitelikli büyümeyi ve hakça bölüşümü olanaksız hâle getirmektedir. Yeni düzen, halkın yani kamunun bütün kaynak, olanak ve kaynaklarını denetimsiz, yozlaşmış ve adil olmayan bir biçimde dağıtmaktadır. Saray ve çevresiyle iyi ilişki kuranlar kamu kaynaklarına haksız bir biçimde ulaşarak zenginleşirken demokratik bir temsil ve hakça bölüşümden yana olanlar dışlanmakta ve cezalandırılmaktadır. Bu bakımdan, 2017 Anayasa değişikliği ve uygulamasının ortaya çıkardığı siyasal ve anayasal düzen antidemokratik ve otoriter bir düzendir.

Değerli milletvekilleri, bugün geline nokta, Türkiye, uzunca bir süredir çok boyutlu, iç içe geçmiş derin bir kriz içindedir. Bakın, tespiti doğru yapalım, teşhisi doğru koyalım. İktisadi, sosyal, siyasal, hukuksal, ekolojik yaşanan ağır sorunlar karşısında iktidar ve devlet yönetimi aciz içindedir. Bireysel ve kolektif tüm itirazların susturulduğu, yurttaşların hak ve özgürlüklerinden yoksunlaştırıldığı, örgütlü toplumsal mücadelenin baskılandığı bir süreçten geçiyoruz. Toplumsal muhalefet, politize olmuş yargı ve kolluk marifetiyle baskılanmaktadır. Gençlerimiz, aydınlar, siyasetçiler, avukatlar, gazeteciler zindanlara atılmaktadır. Halkın haber alma hakkını temsil eden basın özgürlüğü fiilen ortadan kalkmıştır. Muhalefetin kazandığı belediyelere kayyum atanarak dilinizden düşürmediğiniz millî irade gasbedilmektedir. Her gün yeni bir skandala uyanmaktayız. Devlet, mafya, siyaset ilişkileri bünyemizi sarmış âdeta metastaz yapmıştır. Ekonomide büyüme hızı yavaşlamış, geniş tanımlı işsiz sayısı 12 milyon kişiye ulaşmıştır. Ekonomik kriz toplumun geniş kesimlerini etkilemekte, yüksek enflasyon yurttaşların alım gücünü zayıflatmakta, gelir dağılımı daha da bozulmakta, yaygınlaşan ve derinleşen yoksulluk karşısında toplum çaresizlik içinde kıvrınmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Türel, lütfen tamamlayın.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (Devamla) - Bu ülkenin para politikasına yön veren Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Cumhurbaşkanının talimatlarıyla ülkede uygulanan yanlış ekonomik politikalar yüzünden son iki yılda 1,5 trilyon lira zarar etmiştir değerli milletvekilleri. Bu ülke bizim ülkemiz, burası kimsenin babasının çiftliği değil; Türkiye Cumhuriyeti, ilkeleri, kuralları olan bir ülke ve bütün var olan kurum ve kuralların belli bir silsile içinde işlemesini sağlayan bir yapıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Türkiye'nin acil ihtiyacı, özgürlük, eşitlik ve adaleti sağlayacak bir düzenin yeniden kurulmasıdır. Bunun yolu derhâl seçimdir, bu sıkıntıları çözecek olan sandıktır. Halkımızın sağduyusuna ve ferasetine güveniyoruz.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türel, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi şahısları adına söz taleplerini karşılayacağım.

Şahısları adına ilk söz, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'ya aittir.

Sayın Ağbaba, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, size bir Türkiye resmini kısaca sunmak istiyorum: 2018 tek adam rejimine geçtiğimiz günden bu yana toplumun geniş kesimleri yoksullaşıyor. "Faiz sebep, enflasyon netice." safatasından sonra 2023 Haziranında reel ekonomi politikasına geçişle devam eden ve en sonunda 19 Mart darbesi sonucunda çöken bir ekonomiyle karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlar, keşke çöken sadece ekonomimiz olsaydı; çöken maalesef ahlak değerli arkadaşlar, ahlak çökmüş durumda, ahlaksızlık artık kabul gören bir hâl almış durumda. Memleketin her tarafı, her alanı bağımlı olmuş durumda değerli arkadaşlar. Ülke âdeta batağa saplanmış durumda; fuhuş batağına, uyuşturucu batağına, sahte alkol batağına, kumar batağına ülke saplanmış durumda, memleket âdeta uyuşturucu cenneti olmuş durumda. Uyuşturucu kullanma yaşı, daha doğru deyimle uyuşturucu batağına saplanma yaşı 9-10'a inmiş durumda. Uyuşturucu kullanımı sizin döneminizde yüzde 500 artmış. Gelecekte umudunu kesmiş gençlerimiz geleceklerini uyuşturucuda aramakta. Bu uyuşturucu meselesi değerli arkadaşlar, terörden de her şeyden de daha tehlikelidir. Bazen "beka, beka" diyorsunuz ya, bu uyuşturucu meselesi ülkenin beka meselesidir. Bakın, değerli arkadaşlar, bir rakam vereceğim: Sadece uyuşturucudan cezaevlerinde yatan insan sayısı 119.500 kişi, sadece uyuşturucudan cezaevinde yatan kişi sayısı 119.500; bu, Bayburt'un, Tunceli'nin, Ardahan'ın, Gümüşhane'nin nüfusundan daha fazla. Değerli arkadaşlar, bakın, Türkiye, 10 milyona yakın uyuşturucu bağımlısıyla Avrupa ve dünya nüfusuna göre en fazla uyuşturucu kullanan ülkeler arasında. Gümrük kapılarında toplamda ele geçirilen tüm uyuşturucular 2014 yılında 1.725 kilogram iken geçen yıl 96.221 kilograma yükselmiş, tam 40 kat artmış durumda. 2014 yılında 682 bin adet ele geçirilen hap, geçen yıl 17 milyon 676 bine düşmüş, tam yüzde 2.600 kat artmış durumda. Türkiye dünyanın uyuşturucusunun lojistik merkezi olmuş değerli arkadaşlar.

Bir diğer bataklık, kumar. Eskiden yılbaşlarında oynanan tombalayı kötülük sayıyordunuz, Millî Piyangoyu yasaklayacağınızı söyleyerek iktidara geldiniz ama ülkeyi kumarhaneye çevirdiniz. Eskiden Spor Toto, Millî Piyango varken şimdi tüpçüye verdiğiniz Millî Piyangoyla her taraf kumar cennetine dönüşmüş durumda. Ali Babacan'ın dediği gibi, ülkede herkesin cebinde kumarhane var. Sanal kumar, sanal bahis ülkeyi esir almış durumda. Ülke sayenizde yeni sahtekarlıklar öğreniyor değerli arkadaşlar, yeni düzenbazlıkları öğreniyor. Bakın, eskiden Sülün Osman vardı ya, Sülün Osman masum adammış sizin yarattığınız düzende. (CHP sıralarından alkışlar) Sülün Osman iyi adammış yani sizin yarattığınız düzende.

Değerli arkadaşlar, işsiz, güçsüz, parasız, çaresiz bıraktığınız gençler banka hesaplarını yasa dışı bahis çetelerine kir alıyor. Millet çareyi sanal kumarda buluyor ve maalesef, bu sanal kumar çok canları öldürüyor, evleri yıkıyor, insanlar intihar ediyor.

Bir başka bataklık fuhuş değerli arkadaşlar. Fuhuş, tarihimizde hiç olmadığı kadar artmış, fuhuş yüzde 700 artmış. Memlekette ahlak çökmüştür değerli arkadaşlar, ahlak. Şu gündüz programlarına bakın, Türkiye'deki ahlaksızlığın ne olduğunu

görün. Damadı kaynanasını kaçırıyor, damattan hamile kalıyor. Bu, Türkiye'nin gerçeği; maalesef, bu, muhafazakâr, millî bir iktidar döneminde gerçekleşiyor değerli arkadaşlar. Kadın çocuklarına DNA testi yaptırıyor; kocasından değil komşusundan çıkıyor "Yaşasın, kocamdan değil." diyor. Bu ahlaksız düzenini yaratan sizsiniz, sizin iktidarınız.

Değerli arkadaşlar, başka bir şey alkol. Bakın, alkol kullanımı tam 4 kat artmış durumda. Millî, yerli ve muhafazakâr iktidarın getirdiği ülke bu değerli arkadaşlar.

Bakın, bir de her yılı bir yıl ilan ediyorlar ya, geçen yılı ne yılı ilan ettiler? Emekliler Yılı. Emeklinin aldığı maaş 14.469 lira; emekliyi diri diri mezara koydunuz. Şimdi "Aile Yılı" diyorsunuz. Arkadaşlar, maşallah dediğiniz çocuk kırk gün yaşıyor, üflediğiniz ocak su istemiyor. Ne yaptınız? "Aile Yılı" ilan ettiniz, vallahi acıyorum ailelere. Değerli arkadaşlar, bakın, iktidara geldiğinizde, 2002'de boşanma sayısı 95 binmiş, 2024'te 187 bin. Evlenmeye bakalım: Siz geldiğinizde 615 bin evlenme varmış, nüfus artmış, bu yılki evlenme sayısı 568 bin. Doğum hızı tarihimizin en düşük seviyesinde, 1,51; bunda da muhalefeti suçluyor Sayın Cumhurbaşkanı. Bakın, niye millet çocuk yapmıyor, biliyor musunuz? Milletin yüzde 65'i sizi sevmiyor, hazzetmiyor. Siz, o yüzde 65'e düşmansınız ya, yüzde 65 Recep Tayyip Erdoğan'a inaden çocuk yapmıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Gençler evlenmiyor, evlense çocuk yapamıyor. 2025 yılında düğün yapmanın maliyeti 3 milyon liraya çıkmış; değerli arkadaşlar, onlar öyle sizin gibi lüks otellerde falan yapmıyor. Bakın, değerli arkadaşlar, siz, gençlerin koşullarıyla uğraşacağınız, siz evli çiftlerin nasıl çocuk yapacağıyla uğraşacağınız, sezaryenle uğraşacağınız bu çiftlerin nasıl geçinecekleriyle, nasıl karınlarını doyuracaklarıyla uğraşın. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Yapamazlar Başkanım, yapamazlar bunu!

VELİ AĞBABA (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, milletin gündemi, milletin derdi normal doğum değil; milletin derdi normal beslenme, açlık, yoksulluk; bunu çözmeye uğraşın.

MURAT EMİR (Ankara) - Bilmezler!

VELİ AĞBABA (Devamla) - Değerli arkadaşlar, toplumsal yozlaşma hiç bu kadar kötü olmamıştı. Bakın, öyle bir miras bıraktınız ki masum, namuslu Anadolu insanının genetiğiyle oynadınız.

Değerli arkadaşlar, ekonomide sorun çok, batakılık çok; fuhuş batakılığı var, alkol batakılığı var, kumar batakılığı var, işsizlik var, enflasyon var, faiz var. Bunları çözmek yerine ne yapıyorsunuz? Bunları çözmek yerine bunlar konuşulmasın diye darbe yapıyorsunuz; 19 Mart darbesi. Bakın, 19 Mart darbesiyle ülke ekonomisi daha kötüye gidiyor.

MURAT EMİR (Ankara) - Cunta, cunta var Başkanım. Cuntacı bunlar!

VELİ AĞBABA (Devamla) - Sorumlu bir iktidarın ne yapması lazım? Bu sorunları çözmesi lazım. Fuhuş çözmesi lazım, yoksulluğu çözmesi lazım ama siz ne yapıyorsunuz? 19 Mart darbesini yapıyorsunuz ve adaleti yok ediyorsunuz, adaleti.

Değerli arkadaşlar, siz uzmansınız; bu siyasi darbeler konusunda ve siyasi mahkemeler konusunda uzmansınız. Eski ortağınız, ustanız veya beraber kol kola girdiğiniz FETÖ döneminde gizli tanık vardı. Şimdi ne var? Değerli arkadaşlar, şimdi gizli tanık hâlâ var ama bir de yalancı tanık var. Bir de ne var? "İtirafçı" diyorlar ya, bir de "iftiracı tanık" yarattınız. Maalesef, FETÖ'den daha kötüsünüz, FETÖ'nün aklından daha kötüsünüz, FETÖ'nün aklından daha fenasınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu son yapılan 19 Mart darbesiyle yargıya güven yüzde 18'e düşmüş durumda. Adaleti yok ettiniz; gizli tanık, yalancı tanık, iftiracı tanık sizin eseriniz.

Değerli arkadaşlar, birçok hukukçu milletvekili var. Eğer bunu savunuyorsanız size söyleyeceğim şey şu: Bunu savunanlar sözde hukukçudur. Milletin diplomasına çöktünüz, milletin iki yüz yıllık tapusuna çöktünüz; dedesinden, babasından kalmış tapusuna çöktünüz. Hiç kimsenin can güvenliği yok bugünün Türkiye'sinde. Bugünün Türkiye'sinde hiç kimsenin mal güvenliği de yok. Bugünün Türkiye'sinde hiç kimsenin namus güvenliği de yok. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, yarın birinin nikâh cüzdanını iptal edebilir misiniz? "Yok." demeyin, olmayan her şey oluyor bugünün Türkiye'sinde.

Değerli arkadaşlar, milletin iki yüz yıllık tapusuna çöktünüz; bu bir eşkıyalıktır. Vallahi, eşkıya sizin yanınızda masum kalır değerli arkadaşlar. Milletin malına çöküyorsunuz, bakın, yarınlara için bunun önünü açıyorsunuz; ne dediğimi anlayın. Artık bugünün Türkiye'sinde kimse güvende değil.

19 Mart darbesi yapıldı. Ne denildi? "Yolsuzluk var, usulsüzlük var." denildi. Dosyada, sorguda hiçbir şey çıkmadı. "Turpun büyüğü torbada." denildi değerli arkadaşlar, yapılan operasyonlarda anlaşıldı ki hiçbir şey yok; insan gülüyor o dosyaları okudukça. Ne yaptınız? Yeni tanıklarla, iftiracı tanıklarla suç uydurmaya çalışıyorsunuz ve en son geldiğiniz noktada aileye saldırdınız, çocuklara saldırdınız, çocuklara değerli arkadaşlar.

Bakın, Murat Ongun'un oğlunun kumbarasındaki 4-5 bin TL'ye göz diktiniz, Murat Ongun'un kızının küpesine baktınız, Kadriye Kasapoğlu'nun 2023 yılında aldığı aracın 2022'de İpsala Sınır Kapısı'ndan niye geçtiğini sorguladınız. Değerli arkadaşlar, bu iş çocuklara giderse siz düşünün.

MURAT EMİR (Ankara) - Gemicikleri düşünsünler, gemicikleri.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Bakın, bu iş çocuklara giderse siz düşünün; kimin çocukları zenginleşmiş, kimin çocukları hiç emeksiz zenginleşmiş siz düşünün. Hiç sigortası olmadan kimin çocukları bugün para babası, Ankara'yı yönetiyor, siz düşünün.

Değerli arkadaşlar, İmar AŞ Genel Müdürü Onur Soytürk'e "Kayınpederine, şu tarihte, şu bankayla Atina'ya niye para götürdün?" deniyor, adamın kayınpederi 2021'de vefat etmiş. Bakın, bütün bu iddialar iftiracılara, gizli tanıklara dayanıyor. Temelsiz suçlamalarla insanlar cezaevine atılıyor.

Değerli arkadaşlar, bunlarda hiç somut delil yok. Bakın, hırsızlık, yolsuzluk arıyorsunuz değerli arkadaşlar, bir sağınıza bakın, bir solunuza bakın. Sağınıza baktığınızda kimi göreceksiniz biliyor musunuz? Reza Zarrab'ı göreceksiniz, Reza Zarrab'ı. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin eş başbakanınız, bakanlarınızın maaşının yarısını biliyor. Solunuza bakın; elbise kılıflarında, çikolata kutularındaki siyasetçileri, bakanları göreceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ağbaba, lütfen tamamlayın.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Arkanızı dönün, karşılaştığınızda kimi göreceksiniz biliyor musunuz? SPK yolsuzluğunu göreceksiniz, Erzurum eski milletvekilini göreceksiniz; 2,5 milyon dolar kocasından para isteyen milletvekilini göreceksiniz. (CHP

sıralarından alkışlar) Biraz daha dönün, Yunus Emre Vakfındaki yolsuzluğu göreceksiniz. Biraz daha dönün, sağınıza, solunuza bir bakın, 26 kilo altınla yakalanan Devlet Hava Meydanları Daire Başkanını göreceksiniz. Hırsız arıyorsanız sağınıza, solunuza bakacaksınız, yolsuzluk arıyorsanız sağınıza, solunuza bakacaksınız ve bunların hepsinde somut delil var değerli arkadaşlar, hepsi milletin gözü önünde oldu. Allah aşkına, Reza Zarrab'a bir şey yapabildiniz mi? Reza Zarrab'ın Yeniköy'deki yalısının kapısının kulpuna dokunamadınız siz.

MURAT EMİR (Ankara) - Madalya taktılar.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Hangi bakana ne yapabildiniz? Hangi eski siyasetçilere yapabildiniz? Somut delil arıyorsanız Zehra Taşkesenlioğlu'na bakın; somut delil arıyorsanız İstanbul Belediyesinin cebinden burs alan milletvekillerinize, Kadın Kollarınıza bakın. Eğer bu tutuklama sebebi olsa sizinkiler ağırlaştırmış müebbet suç olur değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Büyükelçi yapılıyor, büyükelçi.

MURAT EMİR (Ankara) - Bravo, bravo! Cevap veremezler Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Ağbaba, teşekkür ediyorum.

Şahısları adına ikinci söz, Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık'a ait.

Sayın Kocacık, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 32 maddeden oluşan, Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'mizin Genel Kurul görüşmelerinde ilk imza sahibi olarak söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, geçtiğimiz günlerde İstanbul merkezli meydana gelen, Sakarya'mızda ve çeşitli illerde şiddetli şekilde hissedilen 6,2 büyüklüğündeki depremde etkilenen tüm hemşehrilerime geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Rabb'im ülkemizi her türlü afetten muhafaza eylesin inşallah.

Gazi Meclisimizin faaliyetlerini kamuoyuna doğru ve tarafsız şekilde aktaran Parlamento Muhabirleri Derneğinin 61'inci kuruluş yıl dönümünü kutluyor, Parlamento muhabirlerine emekleri için gönülden teşekkür ediyorum.

Ayrıca, ecdadımızın zor şartlar altında verdiği mücadeleyle şanlı tarihimize altın harflerle kazındığı Kutulamare Zaferi'nin 109'uncu yıl dönümünü kutluyor, zaferin komutanı Halil Paşa başta olmak üzere tüm kahraman şehitlerimizi rahmetle yâd ediyorum; mekânları cennet olsun.

Ve ayrıca, helal rızık peşinde koşan, alın teriyle emeğini yoğuran tüm işçi kardeşlerimizin de 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü tebrik ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malumunuz olduğu üzere, 21 Ocak 2017 tarihinde kabul edilen ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la birlikte daha etkin ve daha hızlı karar alma mekanizmalarını bünyesinde barındıran Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçiş yapılmıştır. Bu köklü sistem değişikliği sonrasında Türkiye Büyük Millet Meclisimiz, Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla Bakanlar Kuruluna, 7142 sayılı Kanun'la, çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde gerekli uyum düzenlemelerini yapma yetkisi vermiştir. Bu kapsamda, artık Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde hukuki karşılığı bulunmayan Başbakanlık, Bakanlar Kurulu, kanun tasarısı, tüzük gibi kavramların mevzuatımızdan çıkarılması ve ayrıca Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenlenmesi, öngörülen konuların kanun ve kanun hükmünde kararname metinlerinden çıkarılması sağlanmıştır. Ancak Anayasa Mahkemesi tarafından yapılan tetkikler neticesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinden alınan yetki çerçevesinde hazırlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle yapılan bazı düzenlemelerin yalnızca kanunla düzenlenmesi gereken hususları içerdiği ya da bu düzenlemelerin dayanağını oluşturan yetki kanununun kapsamı dışında kaldığı gerekçeleriyle Anayasa Mahkemesi tarafından çeşitli iptal kararları verilmiştir. Bu iptal kararlarıyla birlikte ortaya çıkan bu hukuki boşluğun giderilmesi amacıyla iptal kararlarının Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren bir yıl içinde kanun yoluyla düzenleme yapılması gerekliliği söz konusu olmuştur.

Kanun teklifimizle amacımız, hem Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararlarının gereğini yerine getirmek hem de uygulamada doğabilecek tereddütleri bertaraf ederek sistemin işlerliğini güçlendirmektir. Bu kanun teklifi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin kurumsal mimarisinin daha da sağlamlaştırılmasına ve milletimizin iradesiyle şekillenen bu sistemin hukuk zemininin daha da tahkim edilmesine katkı sağlayacaktır.

Kanun teklifimizde, 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle getirilen düzenlemelerin önemli bir kısmı aynı şekilde, bazıları ise düzenleme tarihi esas alınıp revize edilerek yeniden düzenlenmiş bulunmaktadır. Örneğin, Anayasa Mahkemesi iptal kararı ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi doğrultusunda ve 112 Acil Çağrı Merkezini meşgul etmek amacıyla arayarak görevlilerle konuşan veya ısrarla çağrı bırakan kişilere uygulanan müeyyidenin artırılmasına ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Ayrıca bu teklif, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı teşkilatının 174 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle "Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği" şeklinde değiştirilmesi sonucu çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerdeki bu hususa ilişkin uyum düzenlemelerini içermektedir.

Özetle, teklifimizde yer alan düzenlemeler hâlihazırda mevzuatımızda ana hatlarıyla uygulaması devam eden ve Anayasa Mahkemesi kararı ve gerekçesi doğrultusunda kanun yoluyla mevzuatımızda yeniden yer almasının sağlanması amaçlanan düzenlemelerdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifimizdeki maddelere baktığımızda, bakanlıklarda özel önem ve öncelik taşıyan konularda bakana danışmanlık yapmak üzere bakanın görev süresiyle sınırlı olmak üzere ve bakanın görevi sona erdiğinde görevi sona erecek bakan müşaviri kadrosunun ihdas edilmesi sağlanmış ve bu kadroların özlük hakları belirlenmiştir.

Bir diğer düzenleme, bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının merkez teşkilatında uzman ve uzman yardımcısı istihdamı, bu personelin görev alanları, mali ve sosyal hak ve yardımlar ile denetim ve teftiş yetkilerinin hüküm altına alınması

hedeflenmektedir. Bununla birlikte taşra teşkilatında istihdam edilen uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe giriş süreçleri, yetiştirilme esasları ile mali ve sosyal hak ve yardımları ile denetim ve teftiş yetkisine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Aynı şekilde, 375 sayılı KHK'nin ek 24'üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bakanlık, kurum ya da birim düzeyinde müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör, aktüer ile bunların yardımcı ve stajyerlerinin istihdamına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Bir diğer madde de Danıştay üyeleri için öngörülen sağlık giderlerinin Danıştay bütçesinden karşılanmasına ilişkin düzenlemenin, kapatılan Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin emekliye ayrılmış askerî hâkim sınıfından olan başkan, başsavcı, daire başkanı ve üyeleri hakkında da uygulanacağı düzenlenerek söz konusu hükmün 2575 sayılı Danıştay Kanunu'na dercedilmesi sağlanmaktadır.

Teklif kapsamında bir diğer konu, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı teşkilatının 174 sayılı Kararname'yle "Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği" şeklinde değiştirilmiş olması nedeniyle çeşitli kanunlarda ve 375 sayılı KHK'de uyum mahiyetinde düzenlemeler yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifte 2879 sayılı Kanun'da Cumhurbaşkanınca atananlar hakkında 5434 sayılı Kanun'un 40'inci maddesinin birinci fıkrasının uygulanmaması ve emekli aylıklarının kesilmemesi, ayrıca Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı ile Devlet Denetleme Kurulu hakkında bazı kanunların uygulanmamasına ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır.

Teklifimizde, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'a da söz konusu uyum değişiklikleri ve buna ilişkin geçiş düzenlemeleri dercedilmektedir.

Diğer taraftan, Savunma Sanayii Başkanı ile Başkan Yardımcısının kadrolarının mali ve sosyal hak ve yardımları ile emeklilik hakları bakımından sırasıyla Savunma Sanayii Müsteşarı ve Müsteşar Yardımcısına denk kabul edilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Bir başka maddede, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından mevzuat çerçevesinde elde edilen gelirlerin özel gelir olarak kaydedilmesi, gelirlerin karşılığı özel ödenek öngörülmesi ve söz konusu ödeneklerin kullanımı ve mali işlemlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi sağlanmaktadır. Böylelikle Gençlik ve Spor Bakanlığının çok daha hızlı aksiyon alabilmesi amaçlanmaktadır.

Bir diğer maddemizde, kamu görevlileri arasında sendika üyesi olamayacaklara yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Teklifimizde Kamu İşveren Heyetinin oluşumu ve Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşekkülüne dair düzenlemeler yapılmakla beraber, Devlet Personel Başkanlığı kapatıldığı için bu kurumun görev ve yetkilerinin Cumhurbaşkanlığının ilgili birimlerine aktarılmasını içeren uyum düzenlemeleri yapılmaktadır.

Diğer bir düzenleme ise 112 Acil Çağrı Merkezlerini gereksiz yere meşgul eden, amacı dışında arayan ya da ısrarla çağrı bırakan kişilere 1.500 TL, asılsız ihbar yaparak ekiplerin sahaya yönlendirilmesine neden olanlara ise 15 bin TL idari para cezası uygulanmasını öngörüyor. Ayrıca bu fiillerin bir yıl içinde tekrar edilmesi durumunda cezalar 2 katı olarak uygulanacaktır. Sayısal verilere bakacak olursak 2024 yılında 103 milyon 54 bin çağrının 29 milyon 326 bini asılsız, 39 milyon 82 bini ise anons sırasında kapanmıştır. 2025 yılı verilerine baktığımızda, bu yılın işlenmiş verileri üzerinden değerlendirme yapacak olursak 112'nin aldığı 14 milyon 681 bin çağrıdan 4 milyon 441 bini asılsız çağrı ve 5 milyon 207 bini ise anons sırasında kapanmış. Bu düzenlemeyle, hayati anlarda kullanılan 112'nin meşgul edilmesinin önüne geçerek aynı zamanda kamu kaynaklarının da israf edilmesinin önlenmesi ve sistemin daha etkin işlemesi amaçlanmaktadır.

Bir diğer maddede, Dışişleri Bakanlığı Diploması Akademisi Başkanlığında ücret karşılığı ders veren eğitimcilere ödenecek ders ücretinin miktar, esas ve sınırlarına ilişkin belirleme yapılmaktadır.

Yine, birbiriyle bağlantılı olarak 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda 3 maddede düzenleme yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklif kapsamında, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'na ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kocacık, lütfen tamamlayın.

ERTUĞRUL KOCACIK (Devamla) - Bir diğer maddeye baktığımızda, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün "Göç İdaresi Başkanlığı" şeklinde değiştirilmesi nedeniyle uyum düzenlemeleri yapılmakta ve Göç İdaresi Başkanlığı teşkilatında yer alan geçici barınma merkezlerinin işletilmesi ve yönetilmesi amacıyla tahsis edilen ödeneklere yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Teklifimizde, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı teşkilatının Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine dönüşümünden kaynaklanan uyum düzenlemeleri 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve ekli cetvellerinde de yapılmaktadır.

Teklifimizde mali ve sosyal haklara ilişkin özel bir düzenlemesi olmayan bazı yönetici kadrolarının mali ve sosyal hak ve yardımları ile emeklilik haklarına ilişkin belirli düzenlemeler yapılmaktadır.

Son maddemizde ise 9 Temmuz 2018 tarihinden önce müşavir kadrolarda bulunup bakanlık müşavirliği kadrosunun kaldırılması nedeniyle bu görevleri sona erenlerin bahsi geçen kadrolara yeniden atanarak ünvanlarını almalarına yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken kanun teklifinin ülkemiz ve aziz milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kocacık, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklifin maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.41

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati:22.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 81'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.
200 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 30 Nisan 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.44